سپین

ناول

Ketabton.com

نور محمد تره کی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین

نور محمد تره کی

خپروونکی:

پښتو ادبي غورځنګ، کوټه پښتونخوا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: سپين
ليکوال	:: نور محمد تره کی
کمپوز، ډيزاين او خپروونکی	پښتو ادبي غورځنګ، کوټه
د چاپ لړ	:: (۱۸)
کمپوزر	:: حبيب الرحمن تاثير
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ټوکه
دريم چاپ	:: ۲۰۰۹ م کال
د چاپ ځای	::

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوړ خنک یادښت

نور محمد تره کی د پښتو ادب هغه خلانده ستوری دی چې په خپل وار سره یې پښتو ادب ته هغه رڼا وربخښلې ده. چې هر کله د پښتو کیسیز ادب ذکر راځي نو د نور محمد تره کي پنځوني به پاله پدره "هرو مرو" ذکر کېږي. هغه په دې چې نور محمد تره کي پښتو ادب ته دومره په لوړه کچه ناولونه وړاندې کړي دي چې تر اوسه پورې پر دې ناولونو باندې څو لسیزې تېرې شوې دي خو دوی خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی او تر څو پورې چې زموږ په ټولنه کښې ناانصافي او د بل پر حقونو تېری روان وي نو د ځیلو انسانانو په لاره کښې به دغه ناولونه د مشالونو په څېر خپلې رڼاوې خپروي او د انسانانو په ویښتابه کښې به له ژوندیو انسانانو سره سم خپل رول لوبوي. ډېر د افسوس ځای دی. لکه څنګه چې نور د پښتو په زړه پورې آثار د بېلا بېلو ټولنو له خوا ځغه خپاره سول او لا خپرېږي. خو تر اوسه پورې چا د نور محمد تره کي د ناولونو و چاپولو ته زړه ښه نه کړ. په دې اړه ډېر څه لیکل کېدلای شي. دلته ځني ډډه کوو. د طالب چې اصل نوم یې اختر محمد دی. د مور دې شیدې سې چې په کوټه کښې یې یو وخت د کابل کتاب پلورنځي په نامه باندې دکان کاوه. هغه وخت د نیوي په لسیزه کښې یې د تره کي د څلورو واړو ناولونو کاپي د افغانستان د علومو اکاډمی له چاپ ځخه په هم هغه بڼه چاپ کړل.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالب دغه ګام به د پښتو په تاريخ کښې ژوندی خکه پاته وي چي دا يوه داسي دوره وه چي دلته د افغانستان چاپ کتابونه د خينو کړيو له خوا په شعوري ډول له منځه وړل کېدل. خو بيا را وروسته چا دا جرأت ونه کړ چي دغه کار يې په نوې بڼه کړې واى. پښتو ادبي غورځنګ په داسي وخت کښې دې کار ته اوږه ورکړه چي په اصطلاح اوبه لا تر ورخ نه دي تېري سوې.

سپين په دوهم ځل په کال ۱۳۵۷ کښي د افغانستان د علومو اکاډمي لخوا د شل زره په تيراژ کښي چاپ سوی. چي زموږ پا ، ډراندي پروت دی. د سپين په لومړی چاپي نسخه پسي مو ډېره هڅه وکړه خو و مو نه موندله. سپين د نورمحمد تره کي له ناولونو څخه يو داسي ناول دی چي زموږ د ټولني ډېري هغه ناخوالي چي له بده مرغه تر اوسه پوري زموږ په ټولنه کښي موجودي دي او زموږ خوار او ځپلي اولس لا تر اوسه پوري ورسره لاس و ګرېوان دي. پکښي څېړل سوي دي او تر څو پوري چي زموږ ټولنه د وېښتابه پړاو ته نه وي رسېدلې سپين به د پښتنو او نورو داسي ټولنو چي له دغه ډول ستونځو سره مخ دي ستر رول لوبوي.

پښتو ادبي غورځنګ وياړي چي د ستر ليکوال اروابښاد نور محمد تره کي سپين ناول په نوې او ښکلې بڼه پښتني ټولني ته وړاندي کوي.

په درنښت

پښتو ادبي غورځنګ. کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين

په کلي کي خوراالوی شخول دی. هري خوا ته خوږ دی. څوک يوې خواته په بيړه درومي او څوک بلي خواته ځغلي. څوک د چا په خبره ښه نه پوهيږي او هر يو سرگردانه ښکاري.

د يوه ښکلي چمبر له مخه چي له کلي څخه لږ وتلی دی يوه لويه ډله خلک ناست دي. چا سر کښته اچولی دی، څوک بيا د خپل اړخ له سړي سره ورو-ورو پسپسيږي او يو څه ورته وايي. په دې ډله خلکو کي زياتره سپين پګړي دي چي له نورو شاوخوا کليو څخه راغلي دي. د چا ږيري شناوي دي، د چا تکي سپيني او اوږدې دي، د چا ږيري بيا توري دي. دا ټول خوايې د تورو ږيرو څښتنان دي، چي سرونه يې ډېر نه دي ځړولي، او يو څه په هسکه غاړه ګوري. په دې ډله خلکو کي چوپه چوپتيا ده چي يوا ځي کله کله ښهاري اوربل کيږي او هم د خينو تسپو د ټکهاري په اثر آرامه فضا لږ څه سره ووهله سي، او هم کله کله له ناستو کسانو څخه کوم يو ارمان وکاږي او لږ څه په زوره ووايي: "توبه خدايه! توبه".

دا چي سړی د کلي شخول او خوږ ته ګوري او د دغه ځای سکوت او آرامی ته نظر وکړي حيرانيږي چي هلته ولي داسي حال دی او دلته ولي دومره په ادب سره خلک ناست دي او د يو شي لپاره انتظار باسي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې څوک د چمبر لویه دروازه پرانیزي نو د ښځو او وړو د ژړا او کوکارو خورا لویه څپه راووځي او د حاضرینو سکوت او آرامي مختله کړي.

په کلي کې ځوږه له دې جهته ده چې د شاوخوا دیارو شخه یو ګڼ شمېر راندل. خواران. وږي. تږي راټول سوي دي او د دې انتظار باسي چې د حاجي... مړي به څه وخت ښخېږي. چې دوی یې اسقاط واخلي او خېرات یې وخوري، د دغه خواران "نه په آسمان ستوری لري او نه په مځکه سیوری." دوی په رسم او رواج پروانه هم کوي. او لکه سپین پګړي او سپین کالي دومره مقید نه دي.

په کوڅه کې ځای په ځای د دغو خوارانو کوچنی ډلي ناستي دي او یو بل ته کیسي او نکلونه کوي. د دوی زیاتره نکلونه په دې برخه کې وي چې پلانکی سړی چې مړ سو نو خورا ښه خېرات او اسقاط یې پسې کړی وو او یا دا چې پلانکی کنجوس و په خپل مړي پسې یې هیڅ ونه شندل.

په دغه وخت کې له چمبره د مرحوم یو سپین ږیری ورور چې په کلو کلو ورسره مرور و راووت او ستر ګې یې مبلې. داسي ښکارېده لکه چې خورا ډېر یې ژړلي دي او اوس لا هم ډېر غریب ورته درېږي او خپله ژړا نه سي کنټرولولای. او پر خپله مرور تیا یې افسوس کاوه.

له حاضرینو څخه یو معمر سړي مخاطب کړ او پوښتنه یې ورڅخې وکړه چې:

"مړی خو لا پخوا پرېمنځل سو. نو ولي جنازه نه راباسئ؟".

اخندزاده صاحب د دغه معمر سړي خبره پرې کړه او د مرحوم ژړغونکي ورور ته یې وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کتاب وایي هر څومره چې مړی ژر ښخ سي ثوابونه یې څومره ډېر وي، نو که تلوار پرېږئ وکړئ دا به د مرحوم د روح د آرامۍ لپاره خورا ښه کار وي".

"موږ خو د صاحبزاده صاحب راتګ ته انتظار باسو چې د جنازې لمونځ ورکړي. سړی مو لا پخوا پسې استولی دی ګوندې اوس راورسېږي".

ډېره موده لا نه سوه تېره چې له لیري یوه ډله راڅرګنده سول. یوه له حاضرینو څخه وویل:

دا ډله چې راځي د صاحبزاده صاحب ډله راته ښکاري. راځئ چې موږ ور ته تیاری وکړو څو که اودس نه لري هغه دې ژر اودسونه تازه کړي ځکه چې لمونځ به سمدلاسه کېږي.

وروسته له هغه چې د ټولو حاضرینو مخونه د هغې ډلې وخوا ته ورواوښتل نو دغه کسان تقریباً په یوه پلا ولاړ سول. څو که د کارېز د اوبو وخواته د اودس د تازه کولو لپاره لاړل او څو که د صاحبزاده صاحب مخې ته ورو-ورو وررهي سول چې د هغه هر کلي وکړي.

صاحبزاده صاحب پر یوه خورا ښه چاغ سره آس باندي سپور دی ده خورا لویه پنډه تکه سپینه پګړۍ داسې تړلې ده چې یو ول یې پر بل وله باندي دومره ښه نه دی راغلی خو د پګړۍ اخېري ولونو یې بیا انتظام مونډلی دی. د صاحبزاده صاحب کوچنی تک سور مخ په سور بخونه لویه ږیره او بیا په سپینه پګړۍ کې خورا کوچنی برېښي او سړی باید د ده مخ دلیدو لپاره ښه خیر سي، ده پر خپله پګړۍ باندي سپین څادر هم غوړلی دی چې د ده سر یې ښه ګرد او مسطح غونډي کړی دی. دی په عمر ډېرش یا دوه ډېرش کلن برېښي. د صاحبزاده تر شا څو نور کسان چې څو ک په پښو ځي او څو ک پر خرو سپاره دي. څو څو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه چي د هغوی پګړی هم سپيني دي د صاحبزاده صاحب د آس پر يوه او په بل اړخ روان دي او خپل قدمونه په خورا اوچت ډول د آس له قدمونو سره برابر اخلي. هغه خلک چي مخي ته يې ورغلي وو د صاحبزاده صاحب خورا تود هر کلي وکړ، او هر يوه د ده لاس ښکلاوه.

صاحبزاده صاحب بې له دې چي له آسه ښکته شي خپل دواړه لاسونه يې يوې خواته او بلې خواته خلکو ته د مچېدو لپاره ځړولي وو او د آس ملونه يوه مريد نيولي وه.

صاجنراده صاحب پر آس سپور په ګڼو خلکو کې د چمبر مخي ته را ورسيده، او لومړی تر دې چي له آسه ښکته سي يوه مريد ته يې وويل:

"ور ته ووايا ست چي جنازه را وباسي".

وروسته له هغه چي خپله يوه پښه يې د آس له رکابه راوکښله او د مريد پر اوږه يې کښېښودله او بيا په وقار سره له آس ښخه راکښته سو.

د مرحوم ورور د ده لاس ونيو او هغه يې مچ کړ او وروسته له هغه څو قدمه پر شا ولاړ. بيا نو د چمبر د دروازې خواته رهي سو، څو نور کسان هم ورپسې لاړل چي له هغه سره د جنازې په راايستلو کي مرسته وکړي.

صاحبزاده صاحب د ګڼو خلکو په منځ کي ولاړ وو او څو تنو ملا ډولو او معمرو کسانو چي د ده په خواکي په تعظيم سره ولاړ وو، د ده د ښه صحت او د ده د کاله او د ټبر د ښه والي پوښتنه او ګرويږنه په خورا منيه سره کوله چي ده به ورته وويل: "د الله فضل دی په هر حال شکر دی بې له کفره".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه حال کي جنازه را وايستله سوه. څرنګه چي د چمبر دروازه پرانستل سوه د ژړا او کوکو څپه په خورا شدت سره راووتله.

اديره له کلي څخه ډېره ليري نه ده. جنازه د مخه سوه او صاحبزاده صاحب او نور مشايعين په پسي روان دي.

د اديرې پر څنګ پر يوه پلن ځای باندي چي شګي يې پري اواري کړې وې. جنازه په معمولي تشريفاتو سره کښېښودله سوه. سپين پګړي او سپين کالي ټول د جنازې سره نږدې شا وخوا ولاړ دي او سمدلاسه يې د لمانځه لپاره صفونه سم کړل. خواران او پښې لڅي لږ څه ارت ولاړ وو.

وروسته تر هغه چي د جنازې لمونځ د صاحبزاده صاحب په امامت ادا کړی سو نو ټول حاضرين د يوې حلقې په توګه د قبض لپاره کښېناستل او د قرآن کريم دوره شروع سوه.

د مرحوم ورور او خوزامن يې چي عمر يې ۱۰-۱۱ کلو ته رسېده صاحبزاده صاحب ته نږدې ناست دي. د مرحوم تر ټولو مشر زوی کوز ملک ته تللی دی او دلته حضور نه لري. د خدای بخښلي يو زوی لومړی د دورې د مراسمو تر ختمېدو ولاړ سو او د خپل اکا د هدايت سره سم کور ته په دغه مقصد ولاړ چي له کوره د اسقاط لپاره روپۍ راوړي. تقريباً نيم ساعت وروسته د مړي يو بل زوی ولاړ سو او د کور په لوري رهي سو.

يو څه وخت لا نه و تېر سوی چي يو بل زوی يې هم له دورې څخه جګ سو او د کور خواته روان سو.

د دورې مراسم له معمول وخت څخه زيات اوږده سول. دا څکه چي د وېشلو لپاره پيسې تر وې رارسېدلې. صاحبزاده صاحب د مړي ورور ته سر ورنږدې کړ او ورته ويې ويل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوم شی د اسقاط لپاره حاضر دی او که یه؟ که وي نو ولي يې نه وېشئ چي مړی له خېره سره ښخ سي"

هغه ورته وويل:

"هلکان تللي دي چي پيسې راوړي، ګوندي اوس راورسېږي".

له پنځلسو دقيقو وروسته صاحبزاده صاحب بيا په يوه معنې داره کتنه ورته وکتل او دی سمدستي له حلقې څخه ولاړ سو چي په هلکانو پسې ولاړ سي او پيسې ژر راوړي.

کوم وخت چي د خلګو له نظره د کوڅو په دېوالو کي نهام سو نو يې خپل تګ شديد کړ او تقريباً په منډه د خپل ورور د چمبر خواته روان و، په سوې ساه په انګړ ورننووت او په وچ بږغ يې ناري کړې:

"کاني! سمته څه سواست؟ خدای مو خوار کړه، ژر سي چي د صاحبزاده صاحب طبيعت ختېه سو او نور خلګ هم ستړي سول راوځئ چي خو".

خو د ده بږغ د ښځو په ژړا او د کوچنيانو په نارو او انګولاوو کي هيڅ اغېزه نه کوي. په يوه خونه کي چي هغه تشه وه ورننووت. څوک يې مونده نه کړل او بلي خوني ته وراغی چي يوه ورېنداره يې د برج له زينو څخه په منډه او په نيولي او سوې ساه راکښته سوه او چي په خپل لېوره يې ستر ګې ولګېدلي نو لو يه چيغه يې وکړه او ويې ويل چي:

"کور خو مي سپېره سو هلکانو سره مړه کړل. هله ژر سه دوی ټول په برج کي دي تر سرو يې سره نيولي دي او سره څکوي".

ميرامد (د مړي ورور) په بيړه او تعجب او خواشيني د برج په زينو کي وروخوت او په ډېر تعجب يې وليدل چي ښځي او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکان پرله کښېنې توی دي او یو بل سره کښېنوي. (میرامد) په زوره چیغه کړه او دوی یې له دغه ناوړه عمل څخه منع کړل او لاسونه یې یو د بل له څنګو څخه وکښل. بیا میرامد په قهر پوښتنه وکړه چي:

"دا د کور د ورانولو حرکات او جګړه د څه لپاره ده؟ ولې مو پیسې رانه وړې. چې خلکو ته سو وېشلې وای؟ ټول خلک زموږ په انتظار کي دي.

سمېټ (۱۱) کلن په داسي حال کي چي خوله یې له وینو ډکه وه او د سر ښکېدلي وېښتان یې په مخ او پزه پراته وو. ورته وويل چي:

دا حرموني ګوره (کاني ته اشاره) د خپلي شریري مور په مرسته غواړي چي نغدي روپۍ وتروښوي او هم ځیني غمي او د سروزرو شیان پټ وساتي. او وروسته له وېش څخه هغه د خپل ځان په ګټه استعمال کړي.

خو د کاني مور سمدلاسه خو ګامه پر مخ راغله او پر سمېټ باندي یې تو کړل او ورته یې وويل چي:

"د دروغجن مخ تور دی. ستا خپلي مرداري مور دا کار کړی دی اوس غواړي چي د نورو سپین کالي ور مردار کړي. نازک (لېوره ته خطاب) چي د هلکانو د پلار رسالانه وه ختلې چي دغه پلیته (خپلي بني ته اشاره) راولاړه سوه او د خپل مېړه په جېبونو کي په کیلي پسې ګرځېدله چي د کوچني خوني ور خلاص کړي او هلته نغدي او جنس د زوی په واسطه د خپلي پلار ګني کره وباسي. خو زه په دې پوهه سوم او دا مي له دغه ناوړه کار څخه راو ګرځوله. خو اوس چي (کاني) په پیسو پسې راغۍ او ما غوښتل چي ده ته پیسي ورکړم تا ته یې در وړي نو

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمدلاسه مور او زوی رابانـدې حمله وکړه او وې ویـل چـې مـوږ غواړو د دوی حق پټ کړو.

میرامد د دغه خبرو په اورېدو نور خواشیني او غمجن سو او ترک - ترک یې وژړل او په ژړا کې یې وویل:

"لالاجان پر ډېره پروت دی او تر اوسه لا بنخ سوی نه دی چې زامنو او مـاینو یې دغه حال اچولی دی. ټول سیالان او ناسیاله پر اډیره ناست دي او ټولي ښځې په خونو او انګړ کې د ویر کولو لپاره ناستي دي او هري یوې په ژړا ستوني خیري کړی خو دخدای بخښلي ماینې او زامن پر پیسو سره خوري. او خدایه دا څه حال دی؟ اوس که دوست او دښمن راخبر سي خو پزه به مې شل خایه پرې سي. د ټول عمر او ټول کاله نوم به مي برباد سي".

د مرحوم ټولي څلور ماینې وې. د دوو ماینو یې دلته دغه حال دی او دوې نوري ماینې یې له پاتاخوانو سره ناستي دي خو دوی جسماً هلته ناستي دي او روحاً خورا په عذاب دي څکه چې هره یوه دا تصور کوي چې هغو نورو دوو بنو یې خانونه ماړه کړل. او ډېر مال او جنس به یې ایستلی وي او دوی دواړه تش لاسونه پاته سوې.

میرامد په بیړه یو موټی پیسې راواخیستلې او په تاخت د اډیرې خواته راروان سو. په سوې ساه یې خان ور رساوه او سمدلاسه یې د پیسو په وېشلو پیل وکړ.

هر کله چې د ده ټول معنویات خراب سوي وو نو ده د پیسو په وېشلو کې دومره دقت ونه کړای سو او د دې متل په مطابق یې رفتار ونه کړ چې وایي: (بر خي وېشه مړ ونه ګوره).

د اسقاط په وروستی مرحله کې د ملایانو او طالبانو خوږ پورته سو او دغه کلمات اورېدل کېدل چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"په سپېدو کې راغلي يو تولـه ورځ مو ورتـه تېره کړه خو اخـر يې دومره شی راکړ چې هيڅ مناسبت راسره نه لري. ارمان مې هغه سـر گرداني وه چې د مړي په پړېمنځلو او کـښته پورته کولو کې مو تېره کړه".

يو بل ملا ورباندې رغ کړ چې:

"څـه وکړو وروره داسـې بـده زمانـه ده چې هيڅ تـصور يې نه کېږي. د سپين پګړې او سپين کـاليو قـدر لـه منځـه ولاړ اوس يې څـوک د پياز لـه نرخـه نـه پوښتي. عالمـانو تـه اوس چې د انبياوو وارثـان دي څـوک دوه توتـه اهميـت نـه ور کـوي. خـداي دې خبر کړي بېربېرم چې پر دغو خلکو د خداى قهر نازل نه سي".

داسـې ځر ګنـدېږي کومـه برخـه چې صاحبزاده صـاحب تـه رسېدلې وه هغـه د ده په طبيعـت سمه نـه وه لګېدلې او دغه پيسې يې چې ده تـه ور کـړې سوې وې د خـان تـر حيثيت او مقام او د مړي تر بدايي توب ډېرې کښته ګڼلې.

د خپل نارضايت د ځر ګنـدولو لپاره يې فرصت مونده کـاوه.

بيا ده خپل يو نږدې مريد ته وويل چې:

"ډېرې رابانـدې وهـې، دومره يې سر ګردانه او لالهانـده کړو اخـر ګـوره څـه يې په لاس کې راکړې، دومره انـدازه پيسې خو څـوک د حجـرې چړې تـه ور کـوي او يا يوه بـل ځېـر غوښتونکي تـه يې ور کـوي. داخـو د لنګـر د يـوې ورځـې خـرڅ هـم نـه کېږي دغـو خـداى خـوار کـړو تـه دغـه حقيقت په يو چل سره ور سوه او بنه يې پوه کړه چې څه بايد وکړي؟".

په دغـه حـال کې د پيسو وېشلو کـار چې په خواره ډلـه کې توزيـع کېـده هـم پـاى تـه ورسېده او خلکـو دې تـه هڅـه وکـړه چې مړى قبر تـه يوسې. وروسته تـر دې چې مړى ښخ سو د کلي ملا، صاحبزاده صـاحب دې تـه راوبالـه چې د مرحـوم د ژونـد پـه بـاره کې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ووايي او د ده ښه سړي توب ثابت کړي. ده لږ څه تندی تریو کړ او ورو يې له ځانه سره وويل چې "څه خبر مې ځني وليد چې دغه خدمت هم ورته وکړم؟".

بيا يو څو ګامه وروسته ولاړ غاړي يې تازه کړې او په وينا يې پيل وکړ:

مرحوم خورا ښه سړی و، خپل پنځه وخته لمونځ يې کاوه بدای سړی و دا خو څرګنده ده چې د خدای رضا او بيا جنت په بدايي ګټل کېږي ځکه چې بډايان کولای سي چې ښه خېراتونه ورکړي او په دې توګه د خلکو او د خدای تعالیٰ رضا حاصله کړي.....

مرحوم دغه د خېر کار تر يوه حده پوري کړی و خو اوس د ده د وروسته پاته کسانو وظيفه ده چې دغه د خېر کارونو ته دوام ورکړي، او د ده روح آرام وساتي".

بيا يې لاس پورته کړ او دعايي وکړه ټول حاضرين په خورا بيړه او شوق سره بېرته د کلي خواته رهي سول او د معمول سره سم دوی ته ښوروا، غوښې او ډوډۍ ورکول کېدله. د غوړي ډوډۍ او غوښو د خوړلو په اميد د هغو خوارانو زړونه چې په هفتو-هفتو يې څه نه وو ليدلي او تود او غوړ نګولي يې خوړلی نه و خوشحاله او تاوده وو.

عامو خلکو ته په کوڅه کې ډوډۍ ورکول کېدله، او خواصو ته داسي ترتيب نيول سوی و چې د مرحوم په کور کې ډوډۍ وخوري.

کوم وخت چې خلګ له اديري څخه بېرته د کلي خواته راګرځېدل نو د مړي ورور ميرامد د هغه مريد له خوا چې د صاحب زاده صاحب له پلوه ورته هدايت ورکړی سوی و پوه کړی سو چې د ده عطيه (اسقاط) لږ و او بايد د دې تلافي خورا په بيړه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسي. له دې جهته کوم وخت چې دوډۍ وخوړله سوه نو میرامد یو موټی نوري پیسې هم ورکړې احمدا دول یې نور معتبر او مشهور ملایانو ته هم یو څه پیسې بیا ورکړې. دا چې صاحبزاده صاحب ته دوهمه پلا بیا لاس ونیول سو او هم نورو ملایانو ته تکرار یو څه ورکړې سول نو سمدلاسه یې د مرحوم نور ډېر صفتونه او خصایل رابرسېره کړل او هر یوه د ده د سخاوت او مېړانې په یادولو پیل وکړ او په دغه باب کې یې یو زیات شمېر مثالونه راوړل او یوه ښاغلي وویل:

"صاحبزاده صاحب زما له ژبانه یې کوه چې یوه ورځ د جمعه خان د کلا لمرخریکي ته ښه ډېر خلک سره ناست وو. چې مشکوندۍ توړی (یوه کونډه وه) راغله او ټول حاضرین یې مخاطب کړل چې ورته (۳۲) افغاني په پور ورکړي چې د یوه پوروړي غاړه په وباسي ځکه چې هغه عرض وربا ندي کړی دی او ماسلان یې په پسي کړي دي. د دې خوارکی اوبه په هیچانه پوري وتلې تر څو چې دغه مرحوم جېب ته لاس کړ او هغه روپۍ يې ورته ورکړې.

په دې کې شک نه شته چې دغې توړۍ بیا دري چرګان او (۵۰) دانې هګۍ ده ته ورکړې او هم یې یو پاو کوچ وروړل. خو دلته خبره د ده په دې مېړانه ده چې ده بې له کوم ځنډ څخه دا خواره د ماسلانو له غمچیني څخه وژغورله او د ده مرسته د هغې د زړه ډاډ سو.

یو بل سړي را درسته کړه چې:

"خدای بخښلی خو د دغه ټول کلي او دیار پژه و. مور او تاسي ته خو داسي و د یو غره په شان اړ او درمانده یې هیڅ وخت نا امیده نه دي پرې ایښی. ده به هر چاته په پسرلي کې په سلم غنم ورکول. او په رشه به یې ورځني بېرته اخیستل. د ده سلم تر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ټولو بدایانو ګټور و. سوی سړی هم نه و که به چاپه خپله ټاکلې نېټه پور ور ونه رساوه نو په پوره زړه او ورین تندي به یې تر کاله پوري پرېښود او یواځې د سلم تفاوت به یې یوه په دوه وشمېره چې البته دغه کار یې طبیعي او د معمول او رواج سره سم و".

له دغه ډول وینا ګانو څخه وروسته حاضرین ولاړ سول د ټولو ناستو کسانو موچني په وره کي ورسمې کړی سوې.

صاحبزاده صاحب دمخه او نور ټول خلک ور پسې سول په داسې حال کي چې ټول حاضرین پرې راټول وو دی په ډېر وقار د مریدانو په مرسته پر آس باندې سپور او ورو -ورو له خپلو مریدانو سره له ډلي څخه لیري کېده.

نور خېرات خواره هم سره تیت او پرک سول او سبا ته د پاتا ټغرونه وغوړول سول چې له خلوېښتو شپو وېر او پاتا څخه وروسته ټغرونه بېر ته ټول سول.

د پاتا اخیستلو په موده کي د مړي زامن. ماینې او لوڼي خو په آرامه نه وې ناستي. دوی به هره ورځ د یو شي او یا بل شي په پلمه په خپلو کي سره وهل او ټل به خوار او سپین ږیری (میر امد) له دوی سره په عذاب و.

کوم وخت چې د وېر ټغرونه ټول سول نو میر امد خپل وړېرونه وربري او ورېندار ګانې سره راوغوښتلې و دوی ته یې په نصیحتونو او وینا کولو شروع وکړه.

میر امد د دوی دغه ناوړه حرکتونه او په خپلو کي پرله پسې جګړې خورا وغندلې او دوی ته یې وویل چې:

"پلار مو دومره مال او نغدي پیسې درته راټولي کړې دي چې هغه نه یواځې تاسې نسنې تماموی. زه پوره یقین لرم چې ستاسې لمسیان یې هم نه سي خلاصولای نو ستاسې څه بې بختې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار ده چي په خپلو منځو کي سره خوری او ټول دیار پر خان باندي خندوئ. تاسي خو زما او زما د ټول کاله او تېر پزه هغه وخت راغوځه کړه چي مړی لا پر دېره پروت و او تاسو د میراث اخیستلو او د لویي برخي لاس ته د راوړلو لپاره جګړې کولې.

ښځو یوې د بلي کوځي وشکولې او هلکانو د یو او بل ځني غونچه - غونچه وکښلې. خان دي وخوري دغه مرداره دنیا چي تاسي یې په سرګرداني او خګرخوني اخته کړي یاست. په دې باید ټول پوه شئ چي زه اوس د خپل مرحوم مشر ورور پر ځای ناست یم باید تاسي ټول اوس زما د وینا او توصیو احترام وکړئ. او وروسته له دې داسي کار ونه کړئ چي هغه ستاسي د ټول کاله په زیان تمامېږي".

د مړي مشري ښځي یعني لومړنی ماینې پروني سره راټول کړه او په داسي حال کي چي د خپل تکري یو غوږ یې په خوله کي نیولی و په یوه لوړ خو ژړغونکي غوندي بږغ ورته وویل:

"د روپو د صندوق کلي د ګلالي (د مړي د کشري یا وروستي ماینې) سره ده او هم د قبالو او نورو سند کلي د ښایستوګي (د مړي دریمه ماینه) سره ده موږ په تېرو څو شپو کي ولیدل چي دوی دواړو خپله چاره وکړه او هر څه چي یې زړه وو هغومره اندازه مال یې تر ګونډې لاندي کړ. هر څومره چي موږ لاس وپښې وهلې خو چا راته غوږ ونه نیو او زموږ دغه اظهارات یې سپین سترګي وبلله. خو اخر موږ هم د خدای بخښلي په نامه یو او زوزاد لرو او په دغه کور کي مو پوره حق شته. په دې زموږ بشپړ یقین دی چي که وضعیت هم دغسي پسې دوام وکړي نو موږ او کمکیان به مو سره لمر ته ووځي نو هغه وخت خو به بیا سیال او نا سیال په تاسي خاندي خدای مې دي خپل زوی (سپین) ژر راولي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمي ورپنداري يې ورته وويل چې:

"ته بايد موږ ټولو ته په يوه ستر ګه وګورې. د خداى بخښلي اولاد ستا زامن او لوڼي بلل کېږي. داسې نه وي چې څوک دې د زړه ټوټه وي او څوک دې د پرين. تر ټولو ښه خبره دا ده چې زموږ لاسونه سره وکاږې ځکه چې هلکان ټول کمکيان دي او وينه يې توده ده زما هلکي خو تر ټولو کمکي هم دى موږ بني هم يوه د بلې خبره دومره نه سو سره زغملاى. خداى دې نه کړي چې يو ورځ ته راځي نو پر سرو کوپړيو به راشې".

په دغه مجلس او ياد کور او کاله په خبرو کې د مړي له (۱۴) زامنو چې يو يې هم له ۱۰ - ۱۱ کلونو څخه ډېر عمر نه درلود او د څلورو لوڼو څخه شپږ زامن او درې لوڼي حاضري وې. دوى به کله - کله په خبرو کې ورولوېدل او د خپلو ميندو په تاييد او د ميړوګانو په ترديد به يې په عصبانيت سره خبرې کولې. دا لس دوولس کلو هلکانو خو به لاسونه سوک کړل او پورته به يې ونيول او ناره به يې کړه چې:

"موږ به خپل حق چاته نه پرېږدو او که څوک د دې کار د کولو هڅه وکړي نو ماغزه به يې ورباندي توى کړو".

مير امد وويل چې:

"اوس يو پر بل مه سره غورځئ زه به ستاسي چيته (پرېکړه) ژر در وکړم. کوم وخت چې نور هلکان هم راسي نو زه به تاسو ټول يو ځاى سره کښېنوم او ستاسي حقيقي وضعيت به تثبيت کړم".

په دې وخت کي د بډاى کاله وضعيت ورځ په ورځ خرابېده او د دغه د اعضاوو تر منځ بې اعتمادي ډېرېده. د ښځو دعوې او د هلکانو د کور او صحرا جګړې و د ټول کلي په تېره بيا د خان او د کلي د ملا توجه خان ته راوګرځوله. هغوى غوښتل چې د دوى له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړو څخه ناوړه ګټې وکړي. او په دغه ډول نس او جېب ډک کړي.

د ميرامد مشره ورېندار څلور زامن لري چې مشر يې (۲۳) کلن او کشر يې لس کلن دی. د مشر زوی نوم يې (سپين) دی چې د پلار د مړينې په وخت کې دلته نه و. دی خورا زړور، په زړه کلک او بې ميني غوندې سړی بريښي. او په خپل ټول کاله کې هم په دغو خويونو مشهور دی. دغه زلمی که څه هم بايد د زلميتوب ټول صفتونه ولري خو خورا حريص او په دنيا مين دی. خورا ټينګ هم دی او دغه يې عادت دی چې په هر څه او په هره توګه چې وي بايد پيسه لاسته راوړي. د ده مور هم د ده په شان ده او د خپلو بنو او بنزيانو وجود يې خورا بد ايسي او دوی ټول د خپلې هوسايي لپاره يو لوی مانع ګڼي.

کوم وخت چې د (سپين) پلار لا ژوندی و ده او مور به تل داسې لارې چارې لټولې چې د هغوی په واسطه وکړای سي چې خپل دښمنان (بنزيان) او (بنې) له منځه ليرې کړي او يا يې څه نا څه تر خپل کامل نفوذ لاندې راولي. د مور او مشر زوی دغه فکر په تېره بيا په هغه وخت کې خورا شديد سوی دی چې د سپين پلار مړ سوی دی. دوی خپل د زړه خواله د بل هيچا سره نه کوي او نه کوم بل زوی او لور په خپلو دغو خواهشاتو خبروي. دوی دواړه بې له دې چې يو ټاکلی پلان جوړ کړي. دې ته اميدواره دي چې يوه ورځ به خپل مقصد ته ورسېږي او يو خورا مسعود ژوند به يې په نصيب سي.

څکه چې سپين تر ټولو سکه او نا سکه ورونو څخه مشر دی. نو څکه تر ميرامد وروسته ټول ده ته يو څه په درنه سترګه ګوري. خو په دې هم مشهور دی چې که يې لاس ورسېږي خپلې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا سکه خوبندي. میندي او وروته به الووی کړي او خولې ته به یې واچوي.

د دوی چمبر دوه انګړه لري. چې یو یې د ننه انګړ دی او بل یې د باندي او بنځې خواته یې د میلمنو کوټه ده. د (مرحوم) دوي ماینې د ننه په انګړ کې دي او دوې نوري یې په دباندي انګړ کې اوسي. هره ښځه جلا - جلا کوټه لري خو د دوی پخلی تول په یو ځای کې کېږي او وار په وار یې پخوي د کور او کاله شیان په دوی کې وېشلي سوي دي. مثلاً د اوړو د کوټې کیلي د یوې ښځي سره او د لاندي او نګوني د شیانو کیلي د بلې ښځي سره همدا ډول چای او بوره له بلې سره او د شیدو او مستو واک او اختیار د بلې سره دی.

د دوی د پخلي په وار د ځای د جارو کېدلو په وار او د پسونو او غواوو د زېرمې کولو په وار باندي هره ورځ داسې جنجال. دعوې او حتی جنګونه وي چې یو قیامت جوړ کړي دا دعوې او جګړې اوس تر پخوا بېخي ډېري سوي دي. او کوم وخت چې دوې ښې دعوې سره شروع کړي نو د هغوی لوڼې او زامن هم راټول سي او په خور انفرت او کینه د خپلې مېرې په مقابل کې درېږي او هغه ډول سپکې خولې ورته پرې کوي چې په هیڅ کتاب یې روانه وي. کله - کله خو داسې وي چې د ښځو کوځې وخېژي او د هلکانو سرونه سات سي او وینې پرې وبهېږي. ځکه چې د (مړي) دوهمه ښځه یواځې یو زوی او یوه لور لري چې هغه هم (۶) کلن او لور یې (۸) کلنه ده نو ځکه دا تل د خپلو بنزیانو او بنولو له لاسه وهلې رټلې وي. دا ښځه که یوه ورځ دعوې وکړي نو دوې درې شپې په خپله بېکسې ژاړي. او د انګړ په منځ کې ناسته وي او سوتونه کوي. او د دې په سوتو کې چې زوی او لور هم برخه واخلي نو یوه عجبه منظره جوړه سي.

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(سپین) د خپلې مور . او ورونو او خویندو سره په دننه انګړ کې استوګنه کوي. یوه ورځ یې مور ورته وویل چې:

"تر څو به دغه خوار او د شنه زړه ژوند تیروو. زما ډېري بدي طالع دي ځواني مي دي د پلار سره خاوري کړه. کوم وخت چې یې زه راودولم پلار دي هیڅ شی نه درلو. یو زوړ یابو یې و چې د منجاریتوب سودا به یې په شاوخوا کلیو کې وربانـدي ګرځوله او خرڅوله به یې. یو څه لږ مځکه یې چې درلوده هغه یې زما د ولور دا د کولو لپاره خرڅه کړه. ډېر تریخ ژوند او تنګیساوي رابانـدي تېري سوې. خدای پاک زما پلو او کوځې ستا په پلار پوري نیکمرغه کړه او یو وار یې ډېري وچلېدله او په څو کلو کې د ډوډۍ خاوند سو چې بیا البته خورا غټ بدای وګرځېده. د ده بدایي زما د بدبختي موجب سوه. هر څومره چې یې دنیا ډېرېدله هغومره د ده د ښځو کولو هوس زیاتېده تر څو چې خبره دې اندازې ته ورسېدله چې زه یې اوس د داسې مشکل سره مخامخ کړې یمه. هر څه چې دي د لاسه کېږي ژر یې وکړه چې لږ څه مو غوړونه په آرام سي او پاته شپې ورځي مي په هوسایي تېري سي".

سپین په مینه خپلي مور ته وکتل او په یو خوږ او له میني ډک ږغ یې ورته وویل:

"زه په دغه خصوص کي له خپلو خینو نېتیانو سره په صلاح او مشوره اخته یم. زما دغه دوستان او اشنایان ماته سمي لاري لټوي او غواړو چې دغسي یو چل جوړ کړو چې د شتمنۍ ډېره برخه موږ واخلو. دا ځکه چې ته په خپله وایې چې له پلار سره مي دي سختي او نا آرامه شپې تېري کړې دي او د اوسنی شتمنی بنسټ تا ایښی دی. نو تر ټولو موږ زیات استحقاق لرو چې د میراث لویه برخه موږ واخلو".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين د دغه خبره پر مور باندي ډېره ښه ولګېدله او په دې چي زوی يې هم له مور سره همفکره دی ډېره خوشحاله سوه. مور يې په داسي حال کي چي خپلي لور (تورپېکی) ته يې د چايو لپاره ږغ کاوه داسي وويل چي:

"رښتيا خبره خو دا ده زويه چي اوس نو له خدای پاک څخه دا غواړم چي خپل ځان ته کور ولرم او خپلواکي ژوند تېر کړم او له دا دومره کړپ او کړوپ څخه مي غوږونه په آرام سي خپلي نږندي راته ګرځي او زه د هغوی زېرمه کوم. دا مي په ټينګه پتېيلي ده زويه چي څرنګه له دغه مردار ډنډ څخه خلاصه سمه دستي به کوزده در کوم چي خدای مي په لمسيانو پتمه کړي".

په دغه وخت کي تورپېکی رانوتله او دوې پيالې او يوه شنه پيتلي چاينکه يې د مور او مشر ورور په مخ کي کېښودلې او سمدلاسه يې په سوک-سوک پيل وکړ او په ژړغونکي ږغ يې مور ته وويل:

"(خر) په ښا پېره ووهلم او په خپله يې منده کړه د باندي ووت. ماته په لاس رانه غی که نه نو ما به يې حق په لاس ورکړی وای. که لالاجان (مقصد يې سپين و) د ده غوږونه تاو نه کړي نو والله خو به يې کلک ووهم".

مور يې پر باړخو ښکل کړه او د هغې سر يې په خپل ټټر پوري ونيو او په مينه يې ور ته وويل:

"د زړه سره مه ژاړه. هغه شيطان خو زه پېژنم. کور ته چي راسي ستا کسات به ورځني واخلم ته چي زما غوندي مور کی لري څه غم يې ژاړې".

دوی په دغو خبرو کي وې چي د سپين يو کوچنی ورور په منډه راغی او سپين ته يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خان صاحب په وره کې ولاړ دی او نا غواړي".
ده سمدلاسه د چایو پیاله کښېښوده او ژر ژر یې موچنې په پښو کړې او په زغرده وره ته وراغی. له روغبړ او هر کلي څخه وروسته یې ورته وویل:
"راځه د ننه کوټه لاړ سو. د مېلمنو خونه لږ څه ښه نه ښکاري ځکه چې هره ګړی لوی او واړه په وخې او ننوځي. ادې ښه چای پوخ کړی دی او خای هم بې غمه دی".
په داسې حال کې چې خان صاحب یې تر څنګ راروان دی دوی دواړه د خونې وره ته راغلل او (سپین) مور ته یې غږ وکړ چې خان صاحب ورسره دی باید ژر نیالۍ او څنګوابې برابر کړي.
بیا یې خان صاحب ته وویل چې "بسم الله در ننوځئ" هغه هم چې ور تېټ و سر کښته کړ او په خونه ورننووت. لومړی تر دې چې پر تازه اچول سوې نیالۍ باندې کښېني. خان صاحب نوک ونیو او د سپین مور ته یې وویل چې:
"سپین سرې سترې مشې! له رنګه خو اوس ښه راته ابسې. ګوندې د مړې له غمونو او خواشینیو څخه اوس خلاصه سوې یې. خدای دې زامن لره. ته باید د دوی په وجود ژوندۍ پاته سې. او هم خوشحاله اوسې چې زامن دې خیني زلمیان دي او خیني د غویو له پښو څخه وتلي دي".
له دغه وینا وروسته یې لومړی د اوږې څادر پر څنګوابې واچاوه او بیا پر نیالۍ باندې کښېنوست. خپله مشهدی لونګۍ یې چې پر یوه کلکه چکنې خولۍ باندې یې تړلې وه له سره راکښته کړه پر خپله ګونډه باندې یې کښېښوده. لومړی تر هغه چې خان صاحب بیا په وینا خوله پرانیزي د سپین مور ورته وویل چې:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خدای دي دا ستا غونډي ننګيالي خانان د دغو خلکو له سره نه کموي. په تاسو مو آب ځونډي دی. د قوم د عزت لمن تاسي پاکه ساتئ. ستا هغه نېکي او ښې مرستې چې د سپين له پلار سره دي کړې دي زموږ نه هېرېږي. د سپين پلار (خدای تعالی دې وبخښي) په محکمو کې دومره لاس او پښې نه سوای کولای او تل به يې له تاسي څخه مرسته غوښتله. اوسنی زمانه خو خورا خرابه زمانه ده. که دي چاته پور ورکړ نو داسي يې وګڼه لکه په خره سپره بدي چي رانيسي".

بيا يې زوی ته مخ راواړاوه او په يو ډېر غونډي اواز يې ورته وويل

"دغه لڅ لېږ. پښې لڅي چي ګډلي يې په شلو لارو سره تللي او د ګډلي په هر کوټ کي يې په زرهاوو سپږي دي داسي ساده او سازي شيان مه ګڼه. دوی هيڅ وخت زموږ په شان له خلکو سره چي يو څه ګوله ډوډۍ خدای ورکړې ده دوستان نه دي که زموږ مال په لاس ورسي هغه بيا په اساني بېرته نه ورکوي. کومه ورځ چي اړسي او کوچنيان يې له لوږې ناري ورته وهي او په خپله هم په نس نوکاري لګوي نو د شپې ننواتي راسي او يو څه په سود وسلم غواړي خو هغه وخت چي د سلم د ادا کولو او يا د سود ورکولو نېټه يې راسي نو خان يوې خوا او بلې خواته کوي. او په زور پلمې جوړې کړي. هيڅ ورباندي نه شته. نو په دغسي حال کي هم دغه خانان صاحبان دي چي زموږ سره مرسته کوي او دغه ډول خدای خوار کړي خلک محکمې ته سپاري او هلته يې په يوه ګړۍ ورڅخه واخلي. ځکه چي په شريعت او اصولو دواړو موږ ته پړه وي. او هم د خپل حاکم په خوله کي يو څه ورواچوو.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د دغه خان صاحب هغه بښېګني او مرستي چي په سوو پلا يې ستاله پلار سره کړې دي مور نه سو هېرولای. که دوی نه وای او حکومت (چي د خدای د عدالت سیوری دی) نه وای نو دا لوڅګانو او مزدورانو به زموږ بډایه طبقه بېخي ورکه کړې وای. او نن ورځ به مونږ دغه مځکې، باغونه، نغدي پیسې او جنس نه درلودی".

دې ستاینې او نرمو او پستو خبرو خان صاحب ډېر خوشحاله کړ او ده ته يې زړه ورتول کړ او په خورا خوشحالی یې وویل:

"خو ستا پلار دي خدای وبخښي په دې ښه پوهېده چي خپل غنم څه وخت باید خرخ کړي او په چا یې باید وپلوري. ده خدای بخښلي هیڅ وخت په مني چي ریشې به واخیستلی سوې غنم به چا که څه هم په سرو زرو به يې غوښتل نه خرڅول. څرنګه چي به د (بچه ګرو) وخت سو د کندوانو خولې به یې ایله کړې هره ورځ به د ده د کور مخ ته خورا لویه ډله ښځې او نر ناست وو. او دا تهول به ده تر له تېر کړو. که څه هم په دغو معاملو کي موږ هم تر ده وروسته نه پاته کېدو خو ده ته خدای عجبه ستاره ورکړې وه. خو چي د دنیا له کارو دي را ایستلی وای نو داسي یې وبوله چي د علاقداري د لیکونکي په مخ نه سو ورتلای او خپله خبره یې نه سوای ادا کولی، نو په دغه وخت کي به یې له ما څخه مرسته وغوښتله او ما به په دغه نسبت چي یو آبداره سړی او د دونه دنیا څښتن و. ملا ور سره وتړله او هر چا چي به لږ څه مزغی کړاوه او یا به یې د خپل سلم په اداکولو کي خان دوري -دوري کاوه نو سمدستي به مي د ماسلانو په لاس ور کړ او تر هغه به یې ډباوه چي د ده سره به يې سمه لاره ونیوله او دا به یې ومنله چي په هره توګه چي وي د ده پور ور کړي. نو دلته چي کوم شی ستا مور وو ایه هغه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مازي وينانه وه بلکي دغه ټولي رښتيا دي. که موږ يو پر بل خنګ سره ونه لګوو نو دغه خدای خوار کړي بزګران به مو ژوند تريخ کړي. خکه چي دوی ډېر دي او موږ لږ. د يوه او د سلو خونه سره کېږي، خو د دوی په خوله کي خورا ښه ملونه زما او د ماسل غمچينه ده او بس...".

بيا وروسته له هغه چي د نسوارو يوه لويه کپه يې خولې ته اچول غوښتل، ويې ويل چي:

"هو زما خو د چايو پياله سړه سوه په خبرو کي مي هر څه هېر سول". نسوار يې بېرته په ډبلي کي واچول او بيا يې وروسته له هغه چي د چايو غړپ يې وکړ او پياله يې بېرته پر مخکه کښېښودله ويې ويل:

"دا چای خو سوړ سوی دی، ښه ما و تا څو پلا د مخه يو څو خبري سره کړي دي او په دې برخه کي مو خبري کړې وې چي اوس ستاسي د کورنۍ جنجالونه چي تر پخوا ډېر سوي دي څه ډول ورک کړو. او ستا د ميندو او ميرېزو ورونو چيتېه څه ډول وکړو. بيا زه ولاړم محلي حکومت ته خکه چي د هغو خلکو په فقره خو به خبر يې چي هغوی څه وخت لومړی يو څو مړي کړي وو. فرصت مي ونه موند چي بيا له تا سره په دغه خصوص کي مفصل و رغږېږم".

سپين چي د مړو د فقرې خبر واورېده نو په مينه يې پوښتنه ورڅخه وکړه چي:

"رښتيا هغه مو څرنګه کړه؟ خلکو ويل چي خورا لويه فقره وه او بېخي درنه سوې وه، خورا ډېر خلک په کي نيول سوي وو".

خان صاحب په يوه داسي ږغ ورته وويل چي له هغه څخه د ده او د ده په شان د نورو خانانو فتح او بری څرګندېده:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپینه! دا خبره بېخي رښتیا ده چي رمه تل شپه په کار لري. که شپانه په منځ کي نه وي نو ومنه چي د پسه ساه به د نړۍ له مخ څخه واخیستله سي. همدا ډول که موږ خانان او خانزاده ګان په منځ کي نه یو نو د دغو خلکو حال او احوال به خورا راته پرېشان ښکاره سي او ماسلان به یې داسي سره څیري لکه لېوان، چي مېږي سره څیري. تر ټولو لا عجبه دا ده چي موږ دغه خلګ له دومره لویو بارو او له دومره لویو مسولیتونو څخه خلاص کړو. بیا هم د مصرفو جلاوې نه پرې کوي. او هر څوک لا وایي هله خانه کور دي خراب سه. هه خانه چي (ستاارتینه...) نو د دغو مړو فقره خورا لویه او درنه فقره وه. ډېر غټ غټ مامورین د یو پیاوړي هیت په توګه راغلي وو. خو د خدای په فضل او د مېړو په برکت دا لویه قضیه مو داسي فیصله کړه. چي والله که هیچا ته چا داویلي وای چي له دغه ځای څخه ولاړ سه هلته کښېنه. هو! دا ټول د مړو برکت دی که نه موږ څه شي یو. خو البته په دې کي شک نه شته چي لګښت او مصرف نو هم ښه بې دریغه وسو. ته پوهېږې چي داسي فقرې خو بې له لوی او درانه مصرف څخه د ډېرو خلکو په ښنو کي زولنې وراچوي. موږ د خدای په فضل داسي سوک تر ویوست چي والله که یې بیا څوک نوم واخلي".

سپین په داسي حال کي چي مور ته یې ویل چي لږ څه تود چای راوړې خان صاحب په مینه مخاطب کړ او ویې ویل:

"فتح او برى. دا خو جوته خبره ده چي خوله او ژبه خورا لوى کارونه کوي. تور سپین او سپین تور ښودلای سي. خو دا باید ومنله سي چي پیسه هر څه کولای سي. کله-کله به زما پلار ویل چي پیسه د سړي هر عیب پټولای سي".

دا په ښه ډول څرګنده سوه چي د خان صاحب په دغه بري باندي د سپین اعتماد نور هم ډېر او ټینګ سو او دغه یې د خپل

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار او مقصد د لاس ته راوړلو لپاره یوه ښه نمونه وبلله او په ډېر ښه زړه یې مور ته وویل:

"ادې جانې! زه د خان صاحب سره لږ څه د زړه خواله کوم. دا به ډېره ښه سي چې نجوني او هلکان دې خوني ته رانه سي او زموږ په مجلس کې راونه لوېږي. نو که تا ته زحمت نه وي نو د باندې انګړ ته ورووزه که څوک دلته زموږ کوټې ته راتلله مه یې را پرېږده".

د مور ښه یې سره سوه او په داسې حال کې چې لږ څه پرله و ابشېدو ورته ویې ویل چې:

"هماغه د پلار خویونه درسره خې. د هغه دا قاعده وه چې تل به یې اوبه تر پروړو لاندې بېولې او هیڅکله یې په موږ باندې باور نه درلود. هر څه کار یې په نهامه کاوه. که د خان صاحب مخ ته مې نه کتلای نو وپوهېږه چې خورا ستره جګړه به مې درسره کړې وای".

دا خبري چې یې خلاصولې نو د خان صاحب پیاله یې بیا ورډکه کړه. او ولاړېدو هڅه یې وکړه. زوی یې په مینه ورته وکتل او ویې ویل:

"سړه سینه ښه ده. موږ ټول ستا یو. خو ته فکر کوې چې موږ له تا څخه کوم پټ پټانې لرو. یه. داسې نه ده. زه به د خپلو ټولو خبرو لنډیز او مقصد تاسې ته سمدلاسه ووایم".

"خان صاحب خو زموږ دوست او خواخوږی دی. هر څه چې ده په لاس راکړل هغسې به کوو. څکه چې دی په هره سوړه بلد دی".

مور یې په دغه ډول دلاسا سوه او په ښه زړه دباندې ووتله او خپلو دوو لوڼو ته یې د چرګانو د زېرمې دا وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين د خان صاحب څنګوانبې ته ښه نږدې سو. او په داسي حال کي چي د خپلې خولې ناړي يې غړچ تېرې کړې ورته وويل:

"ښه خان صاحب! دا متل به دي اورېدلي وي چي "څراغ پواځي خپله شاوخوا رڼا کوي". خو تر خان لاندي خايونه يې هماغسي تياره پاته وي. په دې کي موږ شک نه لرو چي ستا خبر خو ټولو ته رسېږي خو موږ لږ څه در څخه هېر سوي غونډي يو. که ستا په ياد وي څه موده پخوا دي راته ويلي وو چي زموږ د کور کاله جنجالونه به ژر رافيصله کړې. خو بيا ته په نورو خبرو کنبېوتې او موږ ته دي هيڅ پام نه سو. اوس دغه درته وايم چي د پلار دنيا مي هر چېري وېره غوږېدلې پرته ده. او د رسد وخت هم راغلی دی. داسي ګومان کېږي چي څلورمه برخه حاصل به يې په لاس رانه سي. ځکه چي زما مېرې ګاني او د دوی زامن او لوڼي خورا په زړه تور دي. سپي ته يې اچوي خو پر ما او زما پر ورونو يې نه ده پيرزو. زه يې وينم او په غوږو يې اورم چي هره يوه خان ته ګوړانه ږکوي. د خپلو پلرو کره نغدي او جنس لېږي چي بيا يې په درد وخوري. سږ کال به د پالېزو عايدات څلورمه برخه په لاس رانه سي. او نه مو د باغونو حاصلات په پوره اندازه وليدل. نو داسي يو چل به جوړوې چي زموږ برخه درنه او غونډه سي ځکه چي ته دغه کارونه په اساني کولای سې.".

خان د سپين خبره پرې کړه او په يوه صميمانه ږغ يې ورته وويل:

"په دې کي خو څه شک نه لرې چي زه هر څه کولای سم. د خدای په فضل هرې خواته چي مخه کړم يوه لاره په کي وباسم. دلته خبره په تا او ستا په خواني پوري اړه لري. زه يقين لرم چي پلار به درته ويلي وي چي ماله ده سره څومره نېکي کړې وې. ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا دومره شتمني سره راټوله کړه دا یې زما په اوږه راټوله کړه. اوس تاسې د کلي د کارېز له څلورو برخو څخه درې برخې خورئ دا زما په همت. په دغه کارېز باندي پخوا شپاړس شلو کسو ژوند کاوه. خو کوم وخت چې خدای پاک ستا پلار ته وکتل نو له هر یوه څخه یې ټوټه-ټوټه مځکه ورو-ورو راونیوله تر څو چې اوس د زمري برخه ستاسي ده.

دا کارېز لا څه کوې د خدای په فضل مانور کارېزونه هم ستا پلار ته رانیولي دي. که به چا خوله سره خلاصوله او یا به یې ستا د پلار سره کومه لاندي باندي کوله نو سمدلاسه به مي داسي بېزوګان داوړو لېوان ورته جوړ کړل چې دستي به یې لکۍ مړه سوه. دا ځکه چې زه خو ستا د دعاله برکته په محکمو کي مخ لرم او مامورین مي هیڅ خبره په مځکه نه اچوي".

خان صاحب ساه واچوله او غوښت یې چې بیا خپلي خبري ته پسې دوام ورکړي خو سپین د ده په خبره کي ولوېدی:

"تا دلته زما خواني ته اشاره وکړه نو خان صاحب تا ته دي دا معلومه وي چې زه خو خان ستا ډېر مخلص ګنم. ستا مقصد له (لاس سره) څخه دی. هغه خو مالا تاسي ته پخوا ویلي وو چې په دې باره کي تاسو فکر مه کوئ. هر څه لنګي او (لاس سره) چې ته غواړې زه حاضر یم. چې در ته در یې کړم. خو دومره ړاړ راته راکړه چې که زموږ خبره محکمې ته لاړه او له نور کاله سره مي خبره جګه کړه نو ته به مي په څنګ درېږې. لومړی خو زه فکر کوم چې دلته به ستا د صاحبزاده صاحب او ملا صاحب په مرسته مقصد لاس ته راسي او که چېري ونه سو او دوی د نورو په لمسون زموږ د مقصد په لاره کي خنډونه اچول نو هلته به البته... ".

په دغه وخت کي د انګړ د وره ټکهاری د دوی تر غوږو سو او دواړه یې له دې چې څه ووایي یوه ګړی پټه خوله پاته سول، او

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر يوه دا فكر كاوه چي دا به څوك وي چي ورتكوي. خو خان سمدلاسه وويل چي:

"ها! هاها! ومي پېژانده چي دا ور څوك تكوي دا به ملاصاحب وي. زه خو وايم چي زه تل ستا خبر غواړم او ستا د كتي لپاره هر ډول فكر كوم. نن غرمه ما ملاصاحب ته ويلي وو چي ماپښين به دلته دواړه راځو. ملاصاحب راسره وعده كړې وه چي د ماپښين له لمانځه وروسته به راسي... خان لا دا وينا اخر ته نه وه رسولې چي د سپين مور رانوتله او لږ څه په اضطراب يې وويل:

"په وره كي ملاصاحب ولاړ دی. نجونو ور خلاص كړ او هغه رانووت چي دغه دی اوس دستي به راورسېږي. كه ستاسي خوښه وي زه به هغه بلې خوني ته بوځم".

خان سر وښوراوه او هغه يې په دې پوهه كړه چي دی د خان په غوښتنه راغلی دی، په دغه حال كي ملاصاحب په وره رانووت. د رانوتلو په وخت كي يې په لوړ ږغ وويل: "بسم الله...".

ملاصاحب سپين كالي اغوستي دي او سپينه پګړې يې تړلې ده او هم يې د سپين ماغوت يوه سدرۍ اغوستې ده، چي په هغې كي ژېړې تنۍ له ورايه برېښي. يو سپين څادر يې هم پر اوږو پروت دی په دې كي شك نه شته چي دغه سيان ټول سپين دي خو خورا خيرن دي په تېره د پګړې ولونه يې ځيني ځايونه خيرن او ځيني ځای بيا سپين كوتان لري.

ملاصاحب ته سمدلاسه بله نيالي او څنګوابنې كښېښودل سول او لومړی تر هغه چي كښېني جېب ته يې لاس كړ او يو خيرن نسواري دسمال د تورو نسوارو يوه كوچنۍ ښيښه يې راو ايستله او هغه يې د نيالي پر ژۍ بانديي واچول او بيا يې د خپل

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څادر یوه څنډه کش کړه او کښیناست او هغه یې پر خپلو پښو او ځنګنو باندې خپور کړ.

په داسې حال کې چې د کوچنې ښېښې څخه یې په خپل ورغوي کې تور نسوار راچول دغه کار یې په خورا خوند او پوره زړه کاوه. خان ته یې وویل:

"و بخښه لږ څه ناوخته سو. خلک خورا سپین سترګي سوي دي، رښتیا چې زمانه اخره ده. خدای مو دې ایمان ته خبر پېښ کړي. قضیه داوه چې د لمانځه څخه وروسته یوه ښیلي (لاټون) د ماجت د یوې برخې د جوړېدو مسله راپورته کړه. هغه ویل چې دغه مصرف باید د کارېز په شواروزو (شبانه روز) جلا کړل سي او هغه دې د مځکو څښتنان ورکړي. ما ورته وویل چې "یه! دا جلا باید پر سروسي. خو ده فریاد کاوه چې والله که د مابنام اتام په کور کې لري، له کومه به یې پرې کړي. نو ما ورته وویل چې تر دې دې لا خوله په خاورو سه. نیت دې ښه نه دی. په دین کې دومره چرت نه وهې. نو هر څومره چې مندې وهې هغومره دې خدای پسې خواروي تانه دې اورېدلي چې وایي:

"پر پرېږده شر و شور د دنیا
ولې یې په دې غمګین
تېنګه کړه رسۍ د دین"

خو د هغه خدای خوار کړي خوله په واک نه ده او نه یې خان په واک دی هیڅ نه قانع کېده. د غو نورو د ده په شان خدای وهلو پښې لڅو هم دده لوری ونیو او بغاري یې وهلې چې شی ورپوري نه شته. اخر مو خبره تاته پرېښودله که د دغو خدای خوار کړیو غوړونه یو ځل تاو نه کړې نو یقین وکړه چې سبا به پر

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربو راسپاره سي او د سپین پګړیو او سپین کالیو قدر به نور هم کم سي. دالا څه کوې چي یو سپین ستر ګي خولا داسي خبري کولې چي د سړي وېښتان ور ته جګ درېدل او هغه زموږ پر خوله نه راځي".

توبه خدایه توبه! ستاله بدوکو څخه مو و ژغوري.

مثلاً ده وویل چي "موږ بزګران به له دغو سپین پګړیو او سپین کالیو مفت خورو څخه ځانونه خلاص کړو".

خېر عفوه غواړم خبره را څخه اوږده شانتي سوه...

په دغه آن کي سپین ولاړ سو او دوی ته یې وویل:

"زه پوهېږم چي زموږ او ستاسي خبري به اوږدې سي نو زه به ادې ته ووایم چي یو دوه چرګان وغځوي او لږ څه وریژي هم پخې کړي. مانېام دوډی به هم دلې وخورو. ملاصاحب که د مازیګر او مانېام د لمانځه ورکولو لپاره تګ غوښت البته ولاړ به سي خو بېرته به ډوډۍ خوړلو ته ځان راورسوي....

خان صاحب په ناز ستر ګي ورواړولې او لومړی تر هغه چي دی څه ووایي، ملاصاحب ور ته وویل:

"خدای دي بر کتونه در کړي. دغسي د ښه سړي کارونه وکړئ چي اجر به یې خدای هم په دې جهان در کړي او هم به یې په هغه جهان...".

خان د ملا صاحب خبره غوڅه کړه او ویې ویل:

"دي خو قدردانه سړی دی. د هر چا اندازه پېژني که څه هم موږ په دغه کور کي څه لږه ډوډۍ نه ده خوړلې او تل یې پر کونډري (دسترخوان) باندي ښه خورولي یو خو نن به خکه ډېر خوند وکړي چي کار هم د ده کوو او د ده د ګټي او نفعي لپاره به دلته صلاح مشوره کوو. نن خو مو تر یوې اندازې پوري ډوډۍ هم ورباندي پور ده".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين په منده د باندي ووت او مور ته يې وويل چي:

"خان صاحب او ملا صاحب به ماښام دلته زموږ کره ډوډۍ وخوري ته يوه سرشته وکړه. ورته ووايه چي يو دوه چرګان حلال کړي او ښه پلاو (اصطلاحاً مرغ پلاو) ورته پوخ کړي خو دومره دي فکر اوسه چي دانوري بلاوي در خبر نه سي. (مقصد يې ميرې او د دوی اولادونه وو).

کوم وخت چي سپين بېرته په خپل ځای باندي کښېناست نو خان صاحب ملا ته وويل:

"د سپين مقصد دا دی چي د ده د پلار دنيا سو په سو پرته ده او د ده ميرې ګاني او د هغوی خپلوان يې په چار ښاخو بادوي د ده هيله دا ده چي په هره توګه چي کېږي موږ ورسره مرسته وکړو او د هغو لاسونه ورځني وکاږو".

ملا صاحب لږ څه په چرت کي سو او بيا يې سپين ته مخ راواړاوه او ورته يې وويل چي:

"داسي مي واورېدل چي د خدای بخښلي آس دي صاحبزاده صاحب ته وروبخښه. په دې کي هيڅ شک نه شته چي صاحبزاده خو ښه سړی دی او هر څوک ورته اخلاص او عقيده لري. خو موږ د انبياوو وارثان بلل کېږو. د دين په مسله ناست يو. نو که ستاسي مقتديانو يوه سترګه د خدای په دغه ډول دوستانو وي نو په دې وپوهېږه چي بله سترګه مو بايد پر موږ هم وي. بيا په تېره د ماجت امام خو حقداره وي او دلته په جومات کي د خدای په هيله او ستاسي په هيله شپې او ورځي تېروي. زه دا نه وايم چي ګواکي تاسو له موږ سره مرسته نه ده کړې. حقيقت خو دا دی چي موږ ستاسو په زکاتو باندي پايو. دلته مي مقصد د مرحوم هغه کالي دي چي هغه به په خپله استعمالول...".

لومړی تر هغه چي سپين يو څه ووايي خان وويل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه کالي يې لا نه دي درکړي؟ ما دا خيال کاوه چې د وخته به يې دربخښلي وي خو خبر دی اوس هم وخت نه دی تېر سوی، دوی خو سرگردانه دي. يووار د مړي غم او بيا د کور کاله جنجالونه ور په غاړه سول. دي هم نوی له سفر څخه راغلی، تر تاسي سپين پکړيو چې د دين ستني ياست څوک مستحق دي؟..."

سپين په داسي حال کي چي سر يې کښته اچولی و وويل:

"له هغې ورځي څخه چې پلار مي وفات سوی دی ما والله که د مځکي سر ليدلی وي. تل په ولاړو گرځم. هيڅ شي ته مي پام نه دی، که نه وي اصلي خو حقيقت دا دی چې هغه شيان خو په تاسو پوري اړه لري. بې غمه اوسه زه به دي په دغه برخه کي ناز واخلم".

"د دغو خبرو په اورېدلو ملا صاحب نور هم په پسي وغوړېده او داسي څرگندېدله چې تا به ويل په کاليو کي نه ځايېږي. بيا يې په ورغوي کي يو څه تور نسوار په خورا نزاکت سره واچول او هغه يې خان ته ونيول. خان په ډېره فاتحانه وضعيت ملا ته وکتل او د لاس په دوو گوتو کي يې نسوار راواخيستل او مستقيماً يې پزي ته يوووړل. يوه، يوه نيمه دقيقه بېخي چوپه چوپايي وه، بيا دغه سکوت خان صاحب مات کړ او ويې ويل:

"زما په خپل فکر کي د مرحوم په کاله کي بل داسي په مالگه سړی نه شته لکه سپين، که د مړي آب او مېنه خوندي کېدله نو همدغه به يې خوندي کوي. نو زموږ هم کوښښ دغه دی چي د ده ملا وتړو او په هره توگه چي وي له دغو اوسنيو جنجالونو څخه به يې خلاص کړو".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملاصاحب خپل څنګوانسي رابېرته کړ او خان یې د خان په دې خبره ناګومانه واچاوه او ورته ویې وویل چې:

"سپین خو شکر دی هر څه لري سره او سپین یې تر سر تېر دي. پلار ورته هر څه ډېر کړي دي څه پروا یې لري. په لمنو-لمنو که یې باد کړي بیا هم نه تمامېږي. دی یې څه غم لري".

خان لږ څه ټند سو او ویې ویل:

"مطلب بل شی دی. ملاصاحبه! د سپین داسي زړه دی چې له خپلو میرو ګانو سره وېش وکړي او له هغوی څخه خان جلا کړي. یو آرام او مستقل ژوند ولري. ته خو پوهېږې چې دغه کور نه دی بلکې د بنزو کور دی هر څوک یې کالخوای دي. دوهم ټکی دا دی سپین وایي چې د مځکو ډېره برخه باید په ده پوري تکیه وکړي ځکه چې د ده مېرېزي وروڼه خو ټول کمکیان دي او داسي خطر موجود دی چې د دوی د میندو دلاسه به دا مځکې وړیا او یا په نه څه ووځي".

"ښه-ښه! اوس په مطلب ورسېدلم د ده د دریمي میرېزوی خو هم اوس ښه لوی غوندي معلومېږي. زما په خیال پر ځان به ګرځېدلی وي او یا به ژر وګرځي".

خان لږ څه په جدي لهجه بیا ورته وویل:

"ته هغه څه کوې ملاصاحب! زموږ مقصد خو دا دی چې سپین ته یو څه ګټه راوړو ځکه چې سپین لوی ځوان دی او په ښه او بد پوهېږي نو دی هم داسي سړی نه دی چې د چا ښه ور ونه ګرځوي".

ملاصاحب لږ څه شهید غوندي سو او په داسي بړغ یې په وینا خوله پرانیستله چې په هغه کي د ده پښېماني او عذر غوښتل ښکاره معلومېدل.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"صاحبه! حافظه مي نوکی خرابه سوې غونډي ده که کومه ناپېيته او داسي خبره وکړم چي نه سره لګېږي نو تاسي ما وبخښئ".

د دوی دغه مرکه هغه وخت لږ څه غځنده غونډي سوه چي د سپين خور پتنوس په لاس راننوتله. دغه چای د ملاصاحب لپاره دی. ملاصاحب غوښتل چي موضوع وځنډوي خو خان ورته وويل چي:

"دغه کوچني نجلي د سپين خور ده. موږ بايد خپلو خبرو ته پسي دوام ورکړو".

ملاصاحب بيا سر کښته واچاوه او ورويې د خان سره وويل چي:

"موږ خو د دې جانداری په کارونو کي دومره لاس نه لرو، خان صاحب ستا خوښه ده هر ډول چي تا او سپين سره غوټه کړه زما خوښه ده".

ملاصاحب چي دا خبره خلاصوله نويې پياله ور پورته کړه ځکه چي چای ډېر تود و د ده سونډان ژبه او تالو پرې وسوځېدل او هم په دغه سبب يې (سور) ټولو واورېده. په سترګو کي يې اوښکي وګرځېدلې. خان د دې لپاره چي ملاصاحب په خان پوه نه کړي چي د ده په سوځېدلو پوه سوی دی او هم د دې لپاره چي سپين ته د ده په کار کي د ملاصاحب د مرستي او رول اهميت وښيي په يو آرام بږغ يې پوښتنه وکړه:

"هغه ورځ د کوز کلي څخه څو کسه راغلي وو او ستا پوښتنه يې کوله چا راته وويل چي د هغوی پر کومه کونډه باندي دعوه ده نو نه يم خبر چي هغه دي څرنګه کړه؟".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملاصاحب په داسي حال کي چي له جيبه يې ژېړي غټې تسبېې چي د سدرې په غوټه پوري ترلې هم وې را وايستلې او هغه يې يو دوه درې پلا کښته او پورته کړې او ويې ويل:

"هغه خو د (لالي) اکاچې په ژمي کي مړ سو ښځه وه. ميراث خور ويې پسې اخيستې وه. ورته ويل به يې چي په خپل قوم کي مېړه وکړه. خو دا خورا سپين سترګې ښځه وه او دې خبري ته تن نه ږدي. ددې خيال دی چي په يو بل خاي کي دخپلې خوښي مېړه وکړي. نو د (لالي) اکا تربرونه او د کونډې ورونه راغلي وو او يو ښتنه يې راڅخه وکړه چي په دغه خصوص کي څه وکړي؟. شريعت څه وايي؟ ماهم په ډانګ پيلې ورته وويل چي شريعت خو وايي چې کونډه دخپل واک او خپل اختيار خاونده ده. هر چيري چې مېړه کوي کولای يې سي. خو دلته يوه خبره بله هم شته هغه داچي د قوم رسم ورواج هم يو شی دی. زموږ پلرونو او نيکونو داسي راتېره کړې ده چي بايد کونډه په خپل کاله کي خوندي سي او آب و پرده يې وساتله سي. خو خلک اوس ډير سپين سترګي سوي دي. دعالمانو خبره نه مني. دښځې ورونه پر له غور ځار سول او په دې خبره خورا پر له واوښتل.

بيا مو فيصله پر دې بانندي وکړه چي زه او (خان صاحب ته اشاره) به يوه ورځ سره کښېنو او ددوی تېره به وکړو".

خان صاحب بياور ځني پوښتنه وکړه:

"څه پوري شته او که لغ لغړ دي؟. ماچي اورېدلي دي دښځي پلار ګني په غوښه ده او شپېه يې نه تېرېږي. ته وايې څه به په جوړ سي؟. په خبره ارزي او که به خوسي موچني په کي وشلوو او څه به لاسته رانه سي".

ملاصاحب يو څه و مسل او په يوه او بل کناتې سو او په يوه پاسته غوندې ږغ يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دوی خو په خپله سپين هډوکي دي د مانښام تبې يې نه باندې کېږي او تر کورونو يې سپي په منډه او په غپ تېرېږي. زه حيران يم چې تا ولې دلته د دوی د شتمنۍ او يا نېستۍ پوښتنه وکړه. کونده په خپله هر شی دی او هر څه په جوړېدای سي. خو موږ دې خدای وساتي چې په چابه په جبر او زور يو شی جوړ وو. خو دا هم وايم که چا څه راکړل ايسته يې نه غورځوم او که يې رانه کړل پسې غورځم نه. خالق رازق دی. چې خولې يې راکړې دي رزق به هم راکوي. تر اوسه خو يې ښه رارسولې ده له دې څخه وروسته به هم الله يادوو".

بيا خان سپين ته خير سو او ورته ويې ويل:

"ته ورسه ستا د مرحوم پلار کالي هر څونه جوړې چې يې وي د هغه کوټونه، اوږده کوټونه، پوستين، پګړې، خولی او نور هر څه چې ده استعمالول هغه راوړه چې ملا صاحب ته يې ورکړو ځکه چې د علماوو خوښي او رضايت د دين په لاره کې يوه غټه کاميابي ده. دا دې ښه کړي دي چې آس دې صاحبزاده صاحب ته ورکړی دی هغه هم دعاګوی دی او تل پر موږ وتاسي نظر ساتي. زما مشوره هم دغه ډول وه".

ملا صاحب په دې وينا باندې د ګل غوندي وغوړېده او په داسي حال کي چې له خوشحالي او ښه زړه يې غاړي بوږېدې وويل:

"خدای تعالی ځکه تاسي ته په رحمت کتلي دي. او تاسي يې په ټولنه کي درانه کړي ياست چې تاسو علماوو ته په درنه او د قدر په سترګه ګورئ. که دغه تاسي خانزاده ګان او د لوی زړه خاوندان نه وای نو د علماوو د شپې تېر خو به خورا سخت و. عام خلک خو عام دي. په هيڅ نه پوهېږي او نه څه کوي. دوی په خپل خان پوري پکو دي، نو د عالمانو سره به څه وکړي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه په یاد دي چي په دغه کلي کي نږدې لس دوولس کاله پخوا شپاړس شلي کسه اوسېدل.او هر چا به یوه کوچنۍ - کوچنۍ ټوټه مځکه درلوده کله چي به د ریشو وخت راغی نو ته باور وکړه (سپینه زویه!) چي د خپل زکات په راټولولو به مې نوکان ووتل او هر چا به خورا سپین سترګي راسره کوله خو ځکه چي د دوی نېټونه ښه نه وو. او پر علماوو باندي یې دومره نظر نه و. نو د هغوی مځکي خدای پاک ستا پلار ته ورکړې او هم خان صاحب په کي بې برخي نه سو. اوس خو په پوره زړه او آرامي سره خپل زکات په لاس راځي او له ډېرو خلکو سره لاس په ګرېوان نه یم".

کوم وخت چي یې د خپلې دغي وینا تاثیر په دوی دواړو کي په زړه پوري ولید نو ملا صاحب بیا خبره شروع کړه:

"پر وانه لري، اوس به د ښځو لاس اړ وي کالي به بیا ماښام چي ډوډۍ وخوړله سوه راوړي. ما داسي بلل لکه په خپل کور کي او اوس یې هم دغه ډول بولم".

په دغه وخت کي خان په یو ژور فکر کي ډوب و.

ملا صاحب چي کوم هوکې وانه وربېده نو یې بیا خبره غبرګه کړه او ویې ویل:

"ویوهېدي خان صاحب! کالي به وروسته له هغه چي د ماخستن ډوډۍ وخوړله سي رابه یې وړي. اوس به د ښځو لاس بند او اړ وي. ځرنګه سپینه زویه! دغسي دي نه ده خوښه؟".

هو ملاصاحب! هر ډول چي ستا او د خان صاحب خوښه وي هغسي زما خوښه ده.

بیا ملاصاحب ناڅاپه له خپله ځایه تر وره دباندي نظر واچاوه او په مقصر غوندي بږغ یې وویل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د دنيا په کارونو کې ورک يم. لمونځ او اودس خو مي هېر دي.

خان صاحب ته او سپين دلته کښېنئ. زه به لمانځه ته ولاړ شم، او مقتديان به راته ګوري. ماچي د مازيګر او ماښام جمعه ورکړه نو به راسم او که ستا زړه غواړي او ماجت ته راځې نو ډېره به ښه وي بيا به دواړه ډوډۍ ته راسو".

"ملاصاحب ته ولاړ سه زه به همدلته لمونځ وکړم او يوه ګړۍ به له سپين سره نور هم ورغږېږم تر څو چي ته راځې موږ به ښې لاري چاري درته څارلې وي".

ملاصاحب سمدلاسه ولاړ سو او خپل څادر يې پر خان راتاو کړ او له بسم الله ويلو څخه وروسته له وره څخه ووت.

سپين له ده سره د انګېړ تر وره پوري ملګري وکړه او بيا بېرته راوګرځېده. خان پر نيالي باندي ستوني ستغ پروت او د خوني چت ته يې په خير - خير کتل. کوم وخت چي يې د سپين د رانوتلو کړپار واورېده نو سمدلاسه يې پښې راټولې کړې او لږ څه يې د خان وضعيت سم کړ.

"سپينه ته خو ډېر طالبمن يې. ستا لپاره مي خورا ښه او په زړه پوري لاره وسنجوله چي د هغې په اثر هيله کېږي چي فايده به وکړې او د کور او کاله له جنجالونو څخه به دي اوږې سپکي سي، که څه هم دالاره لږ څه کړه وړه ده خو دومره درته وايم چي څرنګه چي ستا زړه وي هغسي به دي چيټه وسي. اوس خداى پاک ښه موقع په لاس در کړې ده. نور ورونه دي کوچني دي. ته کولاى سې چي اوس خپل موټ کول (ښکل) کړې او هغه مخکي چي ته يې غواړې خان ته کړې او بيا په بې غمه زړه واده وکړې او د يو خوږ ژوند څښتن سې".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په خورا مینه ورته رانژدې سو او په داسي حال کي چي د ده پر څنګوانښي يې څنګلې ولګولې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې. بابا به تل ستا صفتونه راته کول اخر چي په خپلو سترګو مو وليدل او هغه مرستې به يې تل يادولې تا به په محکمو کي له هغه سره کولې. نو زه پوره يقين لرم چي ته زما په خبر فکر کوې او زه به هم ستا لارښودنه هېره نه کړم او هر څه چي مي له وسه وسي هغه به در څخه ونه سپموم. نو زه خو هم اخر پښتون يم او پښتنې زېږولی يم".

خان ورته وويل:

"په دې کي به د ملاصاحب صلاح او مشوره هم واخلو. فکر کوم چي هغه به هيڅ په کي ونه وايي.

سپينه! تا يو ښه کار په نظر کي نيولی دی چي هغه دا وچي ملاصاحب ته دي د خپل مرحوم پلار کالي ورکړل. زه لږ څه زړه اونا زړه وم. ما ويل تا به بل چاته ورکړي وي او يا به پر ناګاره سې چي نه شته او هغه دي دلاسه ايستلي وي. اوس موږ کولای سو چي په دغه کاليو د ملاصاحب زړه راونيسو. ملاصاحب خو حقداره دی. بل دا چي ډېر عمر يې دلته تېر کړی دی تل په مړي او ژوندي، په غم او ښادی کي راسره شريک او حاضر دی. بل دا چي يو عالم سړی او د خدای د لاري څخه خبر او د نبي په مسند او مسله باندي ناست دی او زموږ او ستاسو دعاګاني بلل کېږي، که د ده لارښودنه، نه وي او د ده وعظونه او نصيحتونه، نه وي نو والله چي دغو خلګو خو به چي ټول له لوږي کبدي کوي په خپلو منځو کي خوړلي وای. زه چي خان يم په ياران يم ته چي بدای او شتمن يې او دا دومره ملکونه جايدادونه لرې خپل عبادت. لمونځ او اودس کوي چي په هغه جهان خدای ښه جنتونه در کړي نو ته دا ماته وايه چي ګواکي زه ستاسي په قدر نه پوهېږم؟ په هغه ورخ

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندي مې ستا خبرې هم پر زړه د کاڼي کرښې دي چې تا دوی ته وویل "د خدای امر خو دا دی چې ملا صاحب در ته واوراوه ټول خان ته مسلمانان وایاست باید هغه د زړه په سترګو ووینئ او د زړه په غوږ و یې واورئ. که نه وي نو والله خو به د خپلو کوټو تنبې در پسې ټینګې کړم او ټول خو به په بندیخانو کې وراسته کړم. تاسو څه خیال کړی دی، شکر دی پاچایي شته، عدالت شته".

ټول د دې خبرو په اورېدلو غلي غوندي سول او په هغه ورځ موږ د خلګو له ځیږې څخه خلاص سو....

سپینه! خبره بلې خواته ولاړه خو په دې خوښ یم چې پر بده خوانه ده تللې په دې ډېر خوښ سوم چې ستا داشیان ټول یاد دي. دا به دي هم په یاد وي چې په هغه ورځ یوه کوچنۍ شانته نښته هم وسوه چې زما ناظر (ګنډ) هم په کې ژوبل غوندي سو او د هغه په عوض مو څومره کسان کش کړل او څومره مو بندیان کړل خو دا زښته سپین سترګي خلګ دي، هر څومره چې یې په سر ټکوې هغومره دوی نور هم خپل شدت زیاتوي. ته څه فکر کوې چې ګوندې خلګ اوس په کراره دي؟ زه در ته وایم چې دوی هماغه خلګ دي کله ساړه سي خو مري نه او لږه موده وروسته بیا تاوده سي. خبر دي وي زموږ وستاسې ژوند دي وي په نړۍ کې خو هر څه پېښېږي. دغه ټول د همدغو یارانو په زور خوري. ته خو لا اوس هلک یې تجربه دي کمه ده، ستا پلار دي خدای وبخښي په دغو خبرو یې ښه سر خلاصېده".

صاحبه! ماته مې پلار ډېر څه راښودلي دي. هغه لا څه کوې زما په خپله ډېرې خبرې په یاد دي اوس خو زیاته کوچنی نه یم زما والله که هغه ورځ هېره سي چې څو کاله پخوا زموږ بزګرانو زموږ لنګې غواوې حلالې کړې او زموږ په چمبر یې یمان

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

را اخیستي او غوښتل يې چې زموږ کور ته اور واچوي. د دوی ناري تر اوسه پورې زموږ په غوږو کې دي چې ویل به يې:

"زموږ مځکې دغه سوایي خور په نه څه را څخه تر لاسه کړې دي، موږ بېرته خپلې مځکې غواړو او داسې نور..." .

او دا مې هم نه هېرېږي چې کوم وخت چې ته او ملا صاحب په دغو خلکو راښکاره سوئ او يو څو خبرې مو ورته وکړې دوی داسې ساړه سول لکه چې په اور باندي يخې اوبه توی سي. او په هر یوه لکې وځړېده. په تېره بیا د ملا صاحب دا کلمات خو مې تر اوسه په غوږو کې ازانګه کوي چې او خلکو برخې ازلي دي، ورکړه د خدای ده. تاسې ولي ناروا کوئ او پر دې سړي باندي راغورځئ! نه مو دي اورېدلي چې : "باخداداد ګان ستیزه مکن" . یعني چاته چې خدای پاک ورکړې وي د هغه سره سیالي مه کوئ. تاسو ته به خدای په هغه جهان کې عوضونه درکړي. تاسې ولې په دې مرداري دنیا پسې دومره "ګرځئ ځرنګه يې ښه ویلي دي چې : "له پېښې تېښته نه شته" . اوس هم دا درته وایم چې داسې بې خېره خلګ شته چې تل په دې فکر کې دي چې څه وخت زموږ او ستاسې بېړۍ واړوي" .

له یو څه خنډ او مکث څخه وروسته خان خپله خبره پسې اوږده کړه او وې ویل:

"ما چې کومه لاره چاره ستا د ښېګڼې لپاره لټولې وه هغه دا ده چې تاسې سره وېښ وکړئ.

دوې بنې دې یوې خواته سي او دوې بنې دې بلې خواته. ته په خپله هغه میره له ځان سره کړه چې د هغې یو زوی او یوه لور ده. په وېش کې به زه او ملا صاحب دواړه ناست یو. هغه مځکې چې ته یې خوښوې هغه لا اوس وټاکه چې موږ یې د درېمانو په توګه تاته درپه برخه کړو. وروسته له څو مودې به دې میره یو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرې خرڅه کړي. لور به يې هم يو چاته ورکړي. پاته سو يو زوی يې هغه به هم بیاپه يوه بلا وخورو او په دغه ډول به د هغوی د ټولو برخه هم تاته درپاته سي. دا بايد درته ووايم چي دا خو د دې لوبي يوه برخه وه. بله برخه به يې دا وي چي داسي چلونه بايد وسنجول سي چي د هغو نورو هلکانو مخکي هم تاته په لاس درسي. دا دوهمه برخه يې په تا پوري اړه لري. زموږ په مرسته ته اوس لومړنۍ برخه عملي کړه. دغه کار بيا اسانه دی. هيڅوک هم نه درپوهېږي. ميره دي ناوې ده. هغه بې له مېړه ژوندنه سي کولای. مېړه به هم په داسي ځای کي ورپيدا کړو چي بيا د دغه ځای مخ ونه ويني. پلارګنی يې هم عاجزه او خواره ده څه نه سي کولای او نه ستا مخي ته درتلای سي. ته په دې خبره باندي ښه غور وکړه. که دي دا خبره خوښه سوه نو موږ به د دي د عملي کولو لپاره په تفصيل سره نقشه درجوړه کړو".

سپين يوه ګړی د ژور فکر په سيند کي لاهو سو. چي راپر سد کېده نو د خان د خولې څخه يې دا خبري بيا واورېدلې:

"هو يو شی به کوې هغه دا چي څوک ستا په دې خبره پوه نه سي، ځکه چي په دغه وختو کي خلګ دومره راته په ښه نظر نه ګوري لکه چي پخوا به يې کتل. په تېره بيا په دغو وختو کي خو يو څه بې لاري او بې سره پيدا سوي دي چي خورا ښو يېدلي دي او د هيچا حق نه پېژني، نه سپين کالي پرېږدي او نه د علم خاوند. دوی تل وايي چي همدغه بدايان، خانان او ملايان د خلګو دښمنان دي. که دي له مور سره صلاح کوله هم يې وکړه خو له دې کبله چي ښځي لږ څه ناقص العقله غوندي دي، نو زما په فکر ته په خپله چرت ووهه او بل څوک په ځان مه پوهوه په دغه خصوص کي ما د ملاصاحب سره هم تر يو حده پوري خواله کړي دي نور به يې هم سر په خلاص کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین سترګي وبرېښېدلې او په خان نه یوهېده چي دغه تجویز د خوشحالۍ دی او که د غم. خو دې تکي یې له زړه څخه ښه ځکه وکړه چي میره او خور خو به واده کړي او د دوی د مځکو حق به هم ده ته ورپاته سي.

هو! د دوی برخه به هم ده ته ورپاته سي. هغه څه لږ او کوچنی جایداد نه دی. دا چي د دانورو برخه به هم په یوه نه یوه چل سره ترلاسه کړي. د ده په مغزو کي یې خورا خوږې هیلي ورپیدا کولې، د دغو هیلو تر سر رسولو مسله خورا اسانه او تر لاس لاندي ورته ځلېدله. ځکه چي خان صاحب او ملاصاحب او هم غالب ګومان دی چي صاحبزاده صاحب به هم د ده هر ډول مرسته او ملاتړ وکړي. خو اوس به بیا په دغه چرت کي وي چي په خپله دوی به څومره او په څه ډول ځني وغواړي. کله به یې په زړه کي ویل چي په ښکاره او د که خوله پوښتنه ځني وکړي او هر څه چي لازم وي هغه به ورسره وټاکي چي بیا وروسته دومره غوښتنه ځني ونه کړي چي تر (مز یې شکرانه) ډېره سي. خو بیا به یې د خان سره ویل چي اوس یې پرېږده کوم وخت چي کار وسي او ټول خطرات تېر سي نو البته هغه وخت به یې خوشحاله کړي. یوه لوېشت مځکه که راوګټي نو هم تر هر څه ښه ده او هیڅ قیمت نه لري.

سپین بیا په یو احترام لرونکي ږغ ورځني پوښتنه وکړه:

"زما د دغه میرې پلار ګنی که څه هم خواره ده او څه نه لري خو کلک خلک معلومېږي. که یوه پلا په لاره کي راته ودرېدل او پښې یې ټینګي کړې نو بیا به څه کوو؟.

دوهمه خبره دا ده چي ته وایې هلک به په یوه بلا وخورو. که چېري خلک او ماماګان یې راخبر سي نو څه خواب به وایو. دا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه مي ځکه دلته وکړل چي ښه ده د هر سي تري اوس لا وتړلی سي".

خان ورته وويل:

"زويه! ستا دا پوښتني او لارښودني داسي دي (لکه لمسی چي انا ته... ورښيي) ما دغه ټول اړخونه څېړلي دي او د هر مشکل لپاره مي په زړه پوري لاره موندلې ده. هغه کورني څه کولای سي؟ که په دغو ټولو کارو سر تر پايه خبر سي نو بيا يې هم څه د لاسه نه کېږي ځکه چي موږ په سړو کي پر ښېښ يو، که لاړ سي عرض وکړي نو دا خو زمانسوار هم نه دی ځکه چي شکر دی غرانونه شته چي ويې شيندو. يوه خبره به زه درته وکړم چي نن ورځ غران هر څه کولای سي، او هر ډول درنه ډېره اوچتولای سي، زموږ پاړسي ويونکي ورونه خو اوس پيسه (مشکل کشا) بولي که چېري (خدای دي نه کړي) ډېره سخته راغله نو صاحبزاده صاحب او... صاحب خو شته، دوی چي مازي سترګي وښوروي هغه کار د خدای په فضل سره بيا سوی وي.

يه زويه! په دغو خبرو پسي به نه ګرځې، که دي زړه غواړي چي ښې حاصل لرونکي مځکي او شنه باغونه ولري او له دغه اړخه دي هم زړه نور ډاډه سي نو دغه کار وکړه، او بيا سو که ورته کښېنه او خدای يادوه".

له لږ څه ځنډ څخه وروسته خان بيا پر بړغ کړل:

"ته په خپله ملاصاحب ته څه مه وايه هغه به زه په خپله ژبه پوه کړم، ځکه ته به په داسي ژبه ورته ووايې چي وبه ترهيږي".

په دغه وخت کي سپين ته خپل اکا ميرامد ور په زړه سو او لکه نابيره چي يې د خپل مقصد په لاره کي يو لوی مانع ليدلی وي. بړغ يې کړه چي "د ميرامد کاکا څه تری تړې؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان د سترګو په کونج کې ورته وکتل او وې ويل:

"هغه زما په زړه کې دومره اهميت نه لري، په خپله دې خورا سپين ږيری دی. دا ګومان نه کېږي چې تر ډېره دې ژوندی وي، د داسې کارونو اجرا کول خو وخت غواړي، داسې نه ده چې نن موږ وويل او سبا يې سمدستي اجرا کړو. هر کار خپل يو ترتيب لري.

دوهم ټکی دا دی چې ته خبر يې چې ميرامد او ستا پلار له شلو پنځه ويشتو کلو را ايسته هيڅ خبري نه سره کولې. دا لا څه کوې چې يو د بل په مرګ خورا خوشحاله وه.

ګومان کوم چې کيسه به يې ستا ټوله په ياد وي، اوس هم ميرامد وايي چې زما ټول حق ده وخوړ او زه يې لڅ لغړ وشړلم. له ما سره هم څه خبري نه کوي او کوږ مغزی را سره ګرځي. ځکه چې دی دغه فکر کوي او هر چېري وايي چې ما د ده له ورور سره د ده په خلاف مرسته کوله. نو د ميرامد زړه له تاسي ټولو څخه تور دی، ډېر ځلي يې ويلي دي چې که ټول اور واخلي زه به سترګي ور کړې نه کړم.

په دې څو وروستيو ورځو کې چې ځي او راځي او يادي د پلار پر مړي باندي دومره هغې خوا او دې خواته غورځېده مقصد يې دا و چې دی هم کوم شواروز (شبانه روز) ځکه په لاس راوړي، اوپه دغه اړ دوړ کې دی هم يو شی تر زامه کړي".

خو دوی په دغو خبرو اترو بوخت وو چې ملا صاحب بېرته له ماجت څخه راغی. ځکه چې د انګړ ور تړلی نه و بې له کوم ټک او ټوک څخه سيخ هغې خوني ته روان دی چې هلته لومړی خان او سپين سره ناست وو.

کوم وخت چې ملا تر لومړي انګړ تېرېده نو لړ. شان ته خوږ يې تر غوږو سوا او پرېکړي پرېکړي ټکي يې تر غوږو ورځي چې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني يې اوري او ځيني نه. مثلاً يو ځل يې د يوې ښځې ږغ داسې واورېده چې ويل يې "سپين سرې (مقصد يې د سپين مور وه) خو لکه چې کوم چل يې جوړ کړی دی چې ځان ته يې لوګی راخېژي او څه پخوي، ځوک يې مېلمانه دي؟".

يو بل ږغ: "د چرګانو کنګهاري و. خان ... مېلمه يا صاحب... ".

ملا صاحب چې په خونه ورننووت او په خپل ځای کښېناست نو په داسې حال کې چې له جېب څخه يې تسبې را ايستلې سپين ته يې وويل:

"ته خو د کور او کاله مشر يې اوس د خپل پلار په ځای ناست يې، د ټولو خلکو سترګې تا ته دراوړې، ما څو ورځې پخوا اورېدلې وه او اوس مې هم تقريباً په خپله يقين راغی چې ستاسې په کور کې څه لږه بې انتظامي ښکاره کېږي. هلک. ښځه او کوچني ټول په خپل سر غونډي راته معلوم سول، که دغه وضعيت (خدای دې نه کړي) پسې اوږد سي نو ستاسې د کورني نوم به بدسي او تاسې ته به دنيا يې تاوانونه واوړي. دا خبرې دلته ستا د خبر لپاره در ته کوم.

خان صاحب هم حاضر دی. که بد وايم دی دې راته ووايي".

خان صاحب په ښه مينه او توده لهجه ورغبرګه کړه:

"صاحبه! اوس زمانه تر خان تېره ده، ځوک د چا خبرې ته غوږ نه نيسي، هر څه سړی دبانديې کولای سي، خو کور او کاله ته چې راسي هر څه ورځني هېر سي او دلته د کاله د غېړو په لاس لوبېږي، د احمدشاه بابا دا خبره دې نه ده اورېدلې چې ويلې يې دي:

"ټوله دنيا مې ايله کړه بې د ننګري له غاړې نه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته زما مقصد دانه دی چې ګواکي زه ستا د وینا طرفداري نه کوم او یا دا وایم چې خپل کهول په واک کې درلودل ښه کار نه دی، بلکې مقصد مې دا دی چې دغه کار که څه هم ډېر ګران دی خو بیا هم باید تر یوه حده پوري خو وسي او زه هم ستاد وینا ملاتړ کوم".

ملا د خپلوی او همدردی په لهجه خپله وینا پسې اوږده کړه او ویې ویل:

"ستا خبره خو په سلو کې سل رښتیا ده، خو څکه چې دا یو لوی کور یادېږي او هر څاستر ګي ورته نیولې دي نو دوی ته ښېخې ضروري ده چې خپله لمن تل تر خپلو پښو لاندې وساتي او پرې نږدي چې خلک دوی په ناوړه خوله یاد کړي، شکر دی غنم یې په کندوانو کې نه ځایېږي. په باغونو کې یې اسان سترې کېږي، لویه ډله مزدوران او بزګران لري، په دینداری کې هم ښه دي خو که تر دې لا ښه وای نو ښه به وه.

"غوړي چې هر څومره غوړ وي هغومره ښه وي".

زه چې ده ته څه وایم له لوربیني یې وایم. که دوی یعني دغسې شتمن خلک په آب وعزت کې وي او ډوډی یې پنډه وي نو څر ګنده ده چې زموږ هم عزت دی او ډوډی به مو پنډه وي. خو که دوی خدای دې نه کوي داسې نه وي او یا خوار وي نو توبه له دې لوڅګانو یعني اوپره خلګو، اوپره خلک خو په هیڅ بند نه وي".

سپین لږ څه سور او شین سو او بیا یې په یوه لاپوکه غوندې برغ ورته وویل:

"زه پوهېږم چې ستا نصیحتونه تل زموږ د فایدې لپاره وي.له دې کبله چې ستا پر موږ زړه خوږېږي او زموږ د هوساییي او نېکمرغی سره مینه لرې، نو څکه دا راته وایاست. خو زه داله زړه درته وایم چې ما تل په دغه برخه کې ډېر کوښښ کړی دی او دا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي هيله ده چي ږغ مو دباندي ونه وخي خو څه وکړم هيڅ خواته مي مخ نه اوړي، دا ښځي يعني ميرې ګاني مي وهلې او ترټلې هم دي خو سره له هغه بيا هم دوی يوه پر بلې باندي دا ډول سره غورځي لکه پيشياني. زه خوله همدې جهته دا غواړم چي ژر ځان له دغه ډول ناوړو جنجالونو څخه خلاص کړم او هره يوه پر ځای کښېنوم، او په خپله خپلې غريبۍ ته د خپل پلار په شان دوام ورکړم، دغه کارونه به هم انشاءالله تعالٰی ستا او د خان صاحب په برکت اجرا کړم".

دا خبره چي يې خلاصوله سمدلاسه يې د خپل پلار کالي چي بايد له ډوډۍ خوړلو څخه وروسته يې ملا ته ورکړي ور په ياد سول، او له خپل ځای څخه اوچت جګ سو. دواړو (ملاصاحب او خان صاحب) ته يې مخ راستون کړ چي د يو څو دقيقو لپاره اجازه ورکړي، د اجازې اخيستلو څخه وروسته چټک مور ته چي په ځاله (اشپزخانه) کي يې د مېلمنو لپاره ډوډۍ تياروله راغی او ور ته ويې ويل:

"ادې جانې! زما خو بېخي هېر سوي وو، د بابا کالي بايد خوندي يو ځای سره ايښي وي هغه تيار کښېږده چي د ډوډۍ خوړلو څخه وروسته سمدلاسه يې ملا ته ورکړو او هم درباندي زېری کوم چي خان صاحب او ملاصاحب دواړه زموږ د ګټې او فايدې لپاره فکر او کار کوي، وايي چي د نورو ميرو ګانو او ميرېزو زامنو او لوڼو لاس به داسي وکاږي چي د پای لوی باغ او د کڅ ښې پستې خاوري مځکي به موږ ته په وېش کي راولي".

په دغه آن کي مور يې په خوله لاس کښېښود او په اشاره يې پوه کړ چي د ځالي په هغه بله برخه کي چي هلته لوی تنور هم ايښی دی د دې دوهمه بن ناسته ده او کټو اېشوي. يوه اووه کلنه

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري يې هم ورسره ده. ده بېرته په عادي ږغ خولې. څه سوکه ورته وويل چي:

"پروانه لري هغه خو په غوږو درنه ده څه به اوري. نجلۍ يې په دې خبرو نه پوهېږي".

د دې وينا وروستي ټکي يې تماماوه چې د ځالي هغې بلې برخي ته ورننووت او ميرې ته يې وويل:

"دلته څه غواړې؟ څه ورکه شه په هر ځاى کي ستاناپاکه ارواح ګرځي، يو چېري به درڅخه خلاص نه سم بلا دي په دا پلن مخ سه".

لومړى تر هغه چي دا څه وواييې د هغې کوچنى لور و وېرېدله او په ژړا سوه او د مور په ځنګ ورننوتله دا ځکه چي دوې ورځي پخوا يې په څپېړه دا ډول وهلې وه چې خوله يې په خاورو تللې وه بيا يې مېرې په قهر ورته وويل:

"زړه دي وچ سه بابايي هم ته راباندي کوې؟ نن خو د کتهوي د پخولو وار زما و، ډوډۍ مي هم د (جانان) په ماينې پخه کړه (جانان د دوى بزګر و). په خپله خو تاسي د ځان لپاره چرګان غځولي دي او وريجي پخوئ، بربزى او غړومبې لا پر مالرې؟ دابد وکر دي خاوري شه".

د سپين مور سمدلاسه ورته وراغله او بې له دې چي لږ څه د ادب مراعات وکړي په بسکنځلو يې خوله پوري کړه. نږدې وه چي خورا لويه ماره ځينې جوړه سي. خو سپين دوى سره پوري وهلې او خپله مور يې بېرته د ځالي دابلي برخي ته راو ايستله. بيا يې مور ورته وويل:

"کالي له ماسره نه شته هغه خو دي د کشري مېرې سره دي، زه په خبره يم چي کالي يې تول يو ځاى کړي دي او په (ګوګو) کي يې ايښي دي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ يې ماته هم وويل چې کالي يې نغښتي دي او که سپين هغه چاته ور کول نو له ما څخه دې يوسي خو په دې شو وروستيو ورځو کې دا له ما سره يو څه برسکه ده. او که يې نه درکول نو نيغ د (ګوګو) خواته ور تېر سه او په خپله يې راواخله".

سپين په دې و وېرېده چې د آب مبلمانه يې يو اخي په کوټه کې پرې ايښي دي او په خپله د ښځو د دعوو او جګړو په جال کښېوتلی دی نو هغه په بيړه د هغې مېرې د خوني خواته ور تېر سو. او دا يې د ځان سره غوټه کړې وه چې که يې په سمه درنه کړل نو سمدلاسه به په کې لوېږي، او داسې به يې وهي لکه....

خو د سپين ستوری لوړ و. کوم وخت چې دی ور ته د هغې مېرې په خونه کې يې يوه کوچنۍ اته کلنه ميرېزۍ خور ناسته وه او سپين ته يې وويل:

"ادې اوس دستي د دلو ادې کره ورغله راځي".

سپين لږ څه په ترېو تندي ور ته وويل:

"د بابا کالي يې چېرې ايښي دي؟".

نجلۍ له واره د (ګوګو) خواته ورغله او هغه کمبله يې پور ته کول غوښتل چې پر ګوګو کې يې وېره راخړولي وو. خو وس يې پرې ونه رسېده او ورور ته يې وويل: "دلته لالا!".

سپين سمدلاسه ټول کالي له ګوګو څخه راوايستل او د خوني پر غولي باندې يې واچول. بيا يې نو په خورا خوشحالی او د برياليتوب په ږغ وويل:

"زرغونه شې خورجانې!".

هر کله چې کالي ډېر وو نو هغه يې په دوه پلا يووړل.

ملاصاحب چې سپين تر کاليو لاندې بار وليد خورا خوشحاله سو او تندی يې وېره سره ولاړ او له ډېرې خوشحالي څخه يې تقريباً غاړه سره منښتي وه. خو په زحمت يې ور ته وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپينه زويه! پوري ستړې سوې به يې؟، تا خو به کشرانو ته ويل چي دغه کار وکړي".

خان صاحب باندي را برغ کړل:

"ملا صاحب خو دي اوس وغتماوه. سپينه! د اسقاط د ورځي کسات دي وروکيښ. ملا صاحب ما خو درته وويل چي د مرحوم په مبنه خلک پاته سوي دي او داسي هم نه ده چي ته به وا سپېره ړاک دي".

سپين بيا د باندي راوتل غوښتل چي ملا ورته وويل:

"له خبره؟ راسه کښېنه".

"نور لا هم شته چي هغه راوړم نو به بيا کښېنم".

په دې چي ملا صاحب له ډېري خوشحالي په کاليو کي نه ځايېږي خان صاحب وپوهېده او په يوه احسان اچوونکي لهجه يې وويل:

"صاحبه! پرېږده چي هغه هم راوړي. زما هم دغه اټکل و چي نور کالي به هم وي. ښکه مرحوم خو يو اوپره مزدور او يا بزګر نه و چي خلک بايد د دوی د غاړي کالي سمدلاسه سوځي چي له سېږو. خيرو او ناروغيو څخه خلاص سي".

د خان دا پورته وينا چي تمامېدله سپين بيا په کاليو بار رانووت او په هغو پخوانيو کالو باندي يې واچول.

ملا صاحب دې منظرې خورا خان ته جذب کړ او بې له ارادې يې وويل.

"شکر دی خدايه چي په دين د اسلام يو. خدای خو موږ او تاسي ته هر څه راکړي دي خو مازي موږ يې د ليدو سترګي نه لرو. الله تعالی...".

په دې ځای کي خان صاحب د ده خبره غوڅه کړه او ورته يې وويل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"که دي خوښه وي لومړی تر ډوډۍ به کالي وګورو. خو که سپين وايي چې ډوډۍ ښخې نږدې او تياره ده نو البته وروسته له ډوډۍ به يې وګورو".

سپين ومسل: "ډوډۍ هم نږدې ده".

ملا صاحب وويل:

"په کتاب کې يې راوړي دي چې (لومړی طعام او بيا کلام) د کالو کوټه خو درنه ده او لويه بريښي. که اوس يې له ليدو پيل وسي داسې ژر به يې خلاصه نه کړو خو په مړه ګېډه چې دغه کار وسي خورا به خوندور وي. خو بيا هم که ستاسې خوښه وي".

خان صاحب غوښتل چې څه ووايي خو ملا صاحب بيا خپله خبره پسې اوږده کړه او ويې ويل:

"موږ او تاسې بايد په هر حال شکر وکاږو چپ له کفره. خان صاحب که مې له زړه پوښتې د پښتو متل دی چې (په ګاخر يې نه يم په خرپ يې يم).

صاحبزاده صاحب خو زموږ او ستاسې د سر سترګې دی او لوی روحاني سړی دی، خو داهم بايد ووايم چې موږ هم د نبي په مسله ناست يو.

هغه بله ورځ چا په خبرو کې ياده کړه چې سپين د خپل پلار آس سره د ټولو اسبابو هغه مبارک ته ورولېږه. په دې خو خورا خوشحاله سوم چې بې ځايه ګام نه دی اخيست سوی او زما او د ده به منځ کې هيڅ توپير نه سته خو لږ څه مې دا زړه راته لږ سو چې زه خو به يې هم يادولم. بې له دنيايي او مادي مرستو چې ماله مرحوم سره کړې دي. ټول عمر يې امام هم وم. په کور او کاله کې هم خان داسې لږ غوندې بې سېکه راته ښکاربده. خو اوس تاسې او سپين د زړه پر پرهار باندې پند کې راکښېښوده.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای دي تاسو ته په درنه ستر ګه وګوري. خدای مو جنتونه ځای کړه.

مور سپین ګکړي خو ستاسي دعاګويان يو. تل ستاسي ښه او بري غواړو".

ملاصاحب خپله خبره په مشکل سره خلاصه کړې وه. چي د سپين خور ګډوه او چلمچي راوړل.

خان صاحب دواړه وزرونه اوچت کړل او په داسي حال کي چي ستړيا يې کښله وويل:

"يو چړي له ملا څخه پوښتنه وکړه چي په نړۍ کي کوم ساز خوند کوي؟ ده ورته وويل چي د چلمچي او ګډوې ساز تر هر څه ښه خوند کوي. ځکه دغه ساز د نعمتونو د راوړلو خرک وي نو اوس هم د ګډوې او چلمچي شرنګهاري خورا خوند وکړ".

ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپل لاس تسپې يې سره غونډولې او جيب ته کولې يې وويل:

"ته ښه وايې په کتابو کي يې د خوړلو او څښلو دشيانو تعريف خورا ډېر راوړي دي. خو اوس که رښتيا درته ووايم زمانه اخره سوې ده په هيڅ شي کي خوند پاته نه دی. له هر شي څخه برکت تللی دی. له انسانانو هم سبک ختلی دی خدای مودي ايمان ته خبر کړي".

ده چي دا خبره تمامولـه د سپين خور له مخه چلمچي ورته کښېښود. ملاصاحب اشاره ورته وکړه چي لومړی خان صاحب ته اوبه ور واچوي. خو خان صاحب لږ څه په جدي لهجه وويل:

"په داسي ځايو کي خو لومړی حق د علماوو وي. علما خو زموږ د سترګو تور دي. که دوی نه وي نو نړی نه شته هر څه به وران ويجاړ سي. په تېره بيا زموږ د خانانو لپاره خو خورا مرستيال بلل کېږي. ورواچوه نجلي ملاصاحب ته اوبه ورواچوه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا په داسي حال کي چي لاسونه يې اوبو ته ونيول غاړي يې تازه کړې او په خواږه ږغ يې وويل:

"سپينه! ما تاته د کور او د کاله د ښه انتظام په خصوص کي څه وويل خو بيا زموږ په خبرو کي نوري خبري راکښېوتې. نو مقصد مي دا و چي زه اوس دلته راتلم د ښځو ږغ مي تر غوږو سو چي ما ګومان وکړ چي دوی له شنه زړه خبري کوي نو ما هغه وخت له خان سره فکر وکړ چي کاشکي له دغسي لويو کورو د ښځو ږغ په زوره نه اورېدل کېدای او هر کار يې په پټه خوله اجرا کېدای".

کوم چي کوندري وغوړول سو او ډوډۍ پر کښېښودل سوه او ملا صاحب ډوډۍ ته رابېرته کېده نو يې بيا خپلو دواړو ملګرو (خان او سپين) ته وويل:

"لومړی تر دې چي په ډوډۍ پيل وسي (بسم الله) ويل. د ډوډۍ برکت زياتوي او کوم وخت چي ډوډۍ وخوړله سي نو (شکر) ويل د نعمتونو د ډېر والي سبب کېږي، که څه هم دغه ټکي ما تاسو ته څو-څو خله ويلي دی خو دلته مي ځکه بيا درته په ياد کړ چي ډوډۍ راوړله سوه".

د ډوډۍ له خوړلو څخه وروسته ملا صاحب د لاسو د پرېمنځلو څخه وروسته د کالو خواته چي سپين د خوني په يوه ګوټ کي کوټه کړي وو ورغی او لومړی يې پوستين راپورته کړ. دغه پوستين د ګيدړو او خورا ښه خړ، وربښمين پوښ يې درلوده. د ګيدړو په وړيو يې لاس وواهه او دا چي تارونه يې خورا پاسته او په زړه پوري وو خوشحالهسو. بيا يې د کاليو هره ټوټه را اخيستله او بلې خواته يې کښېښودله.

خان صاحب هم ورغی او د پوستين او د اوږده کوټ صفت يې خورا ډېر وکړ او وې ويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ملا صاحب اوس نو له هري خواري ووتلې، خداى داسي سيان در کړل چي په خوب کي دي نه وو ليدلي. خداى دې د پلار برکت په سپين باندي کښېږدي، او توفيق دي ور کړي چي هغه رويه چي د ده پلار له ماو تا سره درلوده پسي تعقيب کړي. زه دا نه وايم چي ښه رويه او ښه کړه وړه يواځي له يوې خوا کېداى سي زما مقصد دا دى چي تک خوله يو لاس نه خېژي. نو موږ ته دي هم خداى وس راکړي چي هغه څه چي د سپين خوښه وي هغسي وکړو. په تېره بيا خرنګه چي ما ورته ووېل. زموږ د داسي ښو کولو او مرستي وخت خورا نږدې دى".

په دې آن کي د سپين مور او دوه نور کوچني ورونه رانوتل. او لوښو او کوندري د ټولو هڅه يې وکړه. خان صاحب دا پور ته خبري چي د دعا رنګ يې هم درلود د سپين په مور باندي خورا ښې ولګېدې او خان صاجب ته يې ووېل:

"سپين خو لا اوس هلک دى په ټولو چارو او کارو دومره پوه نه دى. که څه هم د ده پلار ډېر کوښښ کاوه چي دى ښه (باولي) کړي او د دنيا په هره چاره يې پوه کړي خو له يوې خوا ژوند مهلت ور نه کړ او له بلې خوا دا نورو ښځو نه پرېښود او تل به يې په غوږو کي ډول-ډول ناوړه او بې حقيقته خبري ورپو کړې. چي پرده باندي به يې يو راز يا بل راز اغېزه کوله.

خان صاحب ستا قدر خو پر موږ دى او تل تا موږ له بيابانه ښه ساتلي يو. په يوه شي مي اندېښنه خورا زياته ده، خان صاحب خداى به يې کوي او ته به يې کوې مقصد مي د سپين پچه ده چي راغورځېدونکې ده. که سږ راغله او که له کاله. خداى دي نه کړي که د ده پچه راغله نو ټول کور به سرې غرمې ته ووځي. زما نور زامن واړه دي او بنزيان مي اومه خوري. که څه هم يوه ورځ د سپين پلار هم تا ته په دې باره کي څه ويلي وو، او تا ورسره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(هوکې) کړې وه چې له دې سر گردانۍ څخه به یې خلاصوې خو بیا په دې برخه کې څه نه دي ویلي سوي".

خان صاحب د واره پر را ادرسته کړه:

"ادې دا څه کار دی؟ موږ خو ستا د دعا له برکته پیلان په گنډه منډو. والله که یې څوک پته موندلای سي او ته داسي په خواره خوله کي راته وایې. تا ته زېری در کوم چي هغه مي د وخته له جدول څخه غور خولي دی هیڅ پچه یې نه غورځي. خو که چېري یې پچه راغلې هم وای نو ما او د ده پلار دې ته شه او په زړه پوري لاره سنجولې وه. هغه دا چي سمدلاسه به مو د ... صاحب په مدرسه کي څېره کړی وای او په دغه ډول به د علم دین د تحصیل په نامه سرې ستر گي گرځېدای. والله که چا چپ ورته کتلي وای. خو دا درته واېم در کوم چي دې ته هم حاجت پاته نه سو او کار مو دې سره جوړ کړی دی، که دا هم فرضاً نه وای سوی شکر د سپین دنیا خو لږه نه ده. دا متل خو به دې اورېدلی وي "پیسه د زوی سر وهي". نو ستا حلق په څه وچ دی".

د دوی د دې خبرو په وخت کي ملاصاحب (پوستین) اغوستی و او هغه یې په خان برابر اوه او هره گړی یې خپلو پښو ته کتل چي پر جوړ دی او که اوږد؟.

خان صاحب چي خپله لومړی خبره خلاصوله نو یې پر ږغ کړه:

"ستا او د خدای بخښلي ونه خو سره برابره غوندي ښکارېده خو پوستین یې لږ څه اوږد ښکارېږي. زه د دې تکي پر خوا یم چي لږ څه اوږد وي ښه دی، څکه عالمان تل اوږده شیان اغوندي او سر تر پښو پوري پټ خوښ دي".

په دې حال کي د سپین د مور او ښکي د لالتین تر رڼا وځلېدلې او یوه دقیقه وروسته کوم چي ملاصاحب پر خان باندي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مړي بالا پوښ سماوه د دې سوک سو. خان صاحب په ملا باندې لږ څه په منت لړلي بزغ ناري کړل:

"دا شيان اوس پرېږده هر کار خپل وخت لري".

د ملاصاحب اصل تکي ته پام سو او په بيړه يې هغه له خانه لري کړ، خو د نورو کالو په ترتيب بوخت سو او په دغه فکر کې و چې دا به په څه ډول په يوه پلا يوسي. لومړی تر دې چې سپين ته ووايي چې يو بزګر ته بږغ کړي چې دغه شيان بيا له ده سره ورسوي، د خان صاحب بږغ يې تر غوږ سو چې د سپين مور يې دلاسا کوله او ورته يې ويل:

"مرګ خو حقه پياله ده چې هر څوک يې څکي. خدای بخښلي خورا طالېمن سړی و چې د خپل مشر زوی او نورو خپلو خپلوانو په يامه پټ سو او هم په دې بختور دی چې سترګي يې تر شا کړې نه دي، ځکه چې کامل يقين يې و چې دنيا يې دومره ډېره کړې ده چې لمسيان به يې تمامه نه کړی سي. نو ته بايد په دې سر لوړې سې چې نن ورځ ستا د مېړه داسې ښه شيان پاته سوي دي چې هغه تاسو ملا ته ورکوئ او يا يې خيرات وئ، په دې باندې بايد تاسو شکر وکاږئ، که خدای بخښلي څه نه درلودای او لکه دا نور اوپره اولڅ لغړ خلګ (خدای دي نه کړي) مړ وای نو هم به ناسته وې. يه ادې ته بايد تر هر چا ډېره خوشحالي وکړې بلکه خبره خو دا ده چې تا دا کالي که څه هم د خدای په نامه ورکړل خو داسې ځای او داسې سړي ته دې ورکړل چې هغه ستاسې په دنيايي درد هم خوږلي دي او خوري يې".

"که مې له زړه پوښتې نو وروسته له هغه چې د سپين پلار دوهمه ښځه وکړه ماته يې بيا د زړه خوږه نه دي راکړي او سم بږغ يې راباندې کړی نه دی. زما او د ده عمر ټول په خواشيني کې تېر سو نو اوس هيڅ دليل نه شته چې زه دي پر ده باندې وژاړم او يا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي په دې باندې وژاړم چې د ده کالي ولې بل څوک اغوندي. هسې مازې غرېب راته و درېد او بې واکه مې اوښکې له سترګو توی سوې، خوله يوه جهته مې په ده خوار هم زړه سوځي هغه دا چې په دغه دومره دنيا کې ده د آرامې نفس و نه کيښ او ټول عمر يې په خواشينی او غم کې تېر کړ. که به دباندې لاړ. نو له خپلو بزګرانو او پورورو سره به په سر وتلی و او کورته به شين زړه راغی، او کښېناستلی به لا نه و چې د ښځو او هلکانو له جنجاله نو سره به يې مشغولاوه. په يو سبب خو ښه سو چې خدای يې خوله پټه کړه او لرې څه آرام سو".

له لږ څه ساه اچولو څخه وروسته يې بيا وويل:

"خان صاحب په دې زړه راپوره کړ چې د هلک (سپين) د پچې تری دي تړلې دي، ما څو ځله په دې بر څه کې له سپين څخه پوښتنه کړې وه. څو هغه ماته کوم په زړه پوري ځواب ز اکړی نه و. خو اوس دي (خېر يوسې) زړه پر ښېتی کړ".

لومړی تر هغه چې خان صاحب يو څه ووايي سپين مور ته لږ څه تريو سو او تر شونډانو لاندي يې وويل:

"ادې ته خو بيا باندي سوې. کله به له ايشه کښېنې؟ بس دی پرې مور، ده چې مور يو څه خبري سره وکړو".

ملا:

"سپينه د مور په خوله پوري ډېر مه مبله! په کتابونوييی کې يې راوړې دي چې جنت د مور او پلار تر پښو لاندي دی"

خان صاحب:

"ادې! مور چې اوس له ډوډۍ خوړلو څخه بې غمه سو نو غواړو چې ستاسې د کور و کاله په شاوخوا کې يو څه سره ووايو. او په دې بر څه کې خانونه سره پوه کړو. نو که ته مور يوه ګړی

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږدي ښه به وي ځکه چي بيا ملاصاحب د ماخوستن لمانځه ته درومي".

د سپين مور سره له خپله کوچني زويه سمدلاسه ووتله بيا ملا سپين ته وويل:

"لومړی تر هغه چي بزګران ځملي او ويده سي که دي چا ته وويل چي بيا له ما سره دغه کالي تر کوره پوري ورسوي. ځکه چي تياره ده زه ټول يواځي نه شم وړلای تا ته دي خدای بر کتونه در کړي. ښه دي لاندي باندي پټ کړم. اوس مي نو مظلمه په خپله غاړه".

خان صاحب:

"ښه وايي سپينيه اوس لا يو بزګر خبر کړه. دوی خو چي لمر لا په متي لوېدلی وي په خپلو غارو ننوځي".

"ملاصاحب تر څو چي سپين بېر ته راګرځي ماوتا به يو څه سره وګړېږو".

سپين چي تر وره ووت نو ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپلو سپينو زرو په غابښتومبني يې د غابښ په ټومبلو پيل کاوه خان صاحب ته يې وويل چي:

"ستا يو شی تر زامه سو. او که تر اوسه پوري لا دغسي ناست يې؟ موږ ملايان يو ښه خوی لرو چي په لږ شي هم غاړه باسو خو ستاسي زړونه لوی دي او په دغو سپکو شيانو مو ښه نه کېږي".

خان:

"زما غم مه خوره ملاصاحب! موږ ته به هم خپل نصيب راورسېږي صبر ښه دی. نه دي دي اورېدلي چي د (صبر ونه په مراد پخېږي).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته غوږ ونيسه اوس يې څرنګه کوي. چې د دوی لاس سره وخېژي. ما خو په خپله داسي اټکل وهلی دی چې بايد لومړی دوی سره جلا سي. يعني وېش وکړي. بيا هره ښځه پوهېږي او کار يې مګر په دې ترتيب به د دوی ګزاره لږ. څه مشکله غوندي سي. له دې کبله چې دغه مشکلات ايسته کړل سي نو ښه دا ده چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو يوې خواته سي او دوې نوري بلي خواته.

د سپين مور او هغه ښځه چې يو زوی او يوه لور لري سره يو ځای سي او نوري دوې دي يو ځای بلي خواته خپله لاره وهي.

سپين دې ته خورا په تلوسه دی چې ژر تر ژره هغه کښته لوی باغ د ځان کړي. ځکه چې په کلي کي بل داسي څوک د خولې د پرېکړي سړی نه شته. نو څرګنده ده چې زه او ته به په دغه کار کي ناست يو او دريم توب (منځګړتوب) به کوو. زما خو ځکه دغه باغ په سپين باندي لورېږي چې دی يو سړی بربښي او د سپين کاليو او سپين پګړ يو قدر ورسره دی. يوه ورځ که سړی په کوم ځای کي اړ او محتاج سي نو د ده له دنيا څخه به ګټه واخلي. دغه نور ورونه خو يې کوچنيان دي شپې او ورځي نه دي پرې تېري سوې. نو له دې کبله دوی د هيڅ ښي نه سي کېدلای. نو ما غوښتل چې له تا څخه پوښتنه وکړم چې څه وخت به د دوی لاسونه سره کاږو او سپين ته د دغه لوی باغ ورکولو ته د شريعت غابنې څه ډول برابروې؟".

خدای دي خبر کړي دا خبري خو په سر کي اسانه دي، دومره ډېر کونجان نه لري که دي خو ښه وي صاحبزاده صاحب به هم خبر کړو او د هغه په مخ کي به کار په خپل زړه سره پرې کړو، نو وينې! څوک به څه ويلی هم نه سي، هر څوک به وايي چې وېش په سمه سوی دئ. که څه هم زما کامل باور دی چې هيڅوک د

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای په فضل موږ ته کاره کتلای نه سي. او هر څه چې موږ وکړو هغه عادلانه ګڼي. خو بیا هم د احتیاط لپاره زما په خیال دغه ټکی ښه دی، اوس خو زمانه بده ده په هره خبره کې خاشې ماتوي. که ته بل څه په کې وایې نو هم ووایه زه یې منلو ته تیار یم. خو په دې شرط چې له شریعت څخه مخالف نه وي".

خان:

"خدای مو دې له دې څخه وژغوري چې موږ به له شریعته مخالف ګام اخلو، شکر دی مسلمانان یو. الحمدالله په دین د اسلام یو. تا په خپل عمر کې داسې کار له ما څخه لیدلی دی چې هغه په شریعت برابر نه وي، هو! په دې کې شک نه شته چې ولسي رسم ته هم ګورو خو هیڅکله داسې نه کوو چې شریعت تر پښو لاندې کړو.

سبا به د لالي اکا د کونډې مسله فیصله کوو، ته وا هغه به له شریعته مخالف فیصله کوم؟. که څه هم ما د وختونه په خپل زړه کې غوټه کړې ده چې ښځه به یو بل چېري خرڅوم خو دا درته وایم چې دغه کار به تر هغه وخته پوري ونه کړم چې د شریعت غابنې ورته برابر نه کړم، تا ته معلومه ده چې ما لر. داسې کارونه کړي دي چې په هغه کې مې له تا څخه مسوره نه وي اخیستې او ته هم تر هغه پوري فتوی نه راکوې تر څو چې یوه لاره ورته برابره نه کړي. زه خو تل د شریعت سره مینه لرم، د همدې شریعت په برکت موږ ته یوه خوله مړی رارسېږي او بل څوک پر لاسونو راته اوبه اچوي".

ملا صاحب د ده ښه او د مېړاني کارونه وستایل:

"ستا په غیاب کې ما تل ویلي دي چې ته د شریعت سره خورا مینه لرې. هیڅ وخت دې شریعت خوار کړی نه دی. بل خوی دې دا ښه دی چې پر خپل لمانځه او اوداسه باندې ښه ټینګ

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړ يې. ستالمونځ ماقضانه دی ليدلی. هو! هر څه چې سړی وکړي او هر ډول ګناهونه چې د سړي څخه صادر سي، خو که پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ټينګ ونو خدای تعالیٰ ور ته تر هغو ګناهونو ور تېرېږي او عفوه ور ته کوي".

دا چي په ولس کي ستا شا مخکي ته نه ځي او څوک دي راپر خولی نه سي علت يې همدادی چي دين نيولی يې او د هغه په حمايت کي يې. بندګان خو تل ګناهکار وي، درواغ ورځني وويل سي، د بل حق ورځني خوړل کېږي، ظلم ور څخه وسي او په سوونو نور کارونه يې له لاسه وسي، خو چي کليمه شريفه ووايي او خپل لمونځ او اودس وکړي نو ډېر اميد شته چي خدای تعالیٰ به يې ببر ته سپين سپېڅلی کړي".

ملاصاحب لا خپل دغه تقرير خلاص کړی نه و چي سپين په پتنوس کي د چايو لوښي په لاس په خونه راننووت او ملا ته يې ډاډ ور کړ چي دوه تنه بزګران يې د دغه کار لپاره موظف کړل، يوه ګړۍ وروسته به راسي او مرسته به درسره وکړي.

بيا خان صاحب وويل چي:

"شکر دی خدايه زه راضي يم خو ته مه سې ناراضه! ملاصاحب! دا د سر کاري دفترو کارونه خو زما نسوار نه دي خو دغه په شرعي مسايلو کي يو څه مات وګوډ کېږم، اوس د سپين کار څه وخت او په څه ډول خلاصوي؟".

ملاصاحب:

"څرنګه چي د خدای لاره او شريعت مقتضي وي، هغسي به کوو".

خان:

"ملاصاحب د پښتو دغه متل به نه هېروې چي وايي (برخي وېشه مړونه ګوره).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده لپاره باید یوه په زړه پوري لاره وسنجول سي".

ملا صاحب:

"څرنګه چي ما لومړی درته وویل "دغه کار خو په سر کي اسان دی".

په دغه ترڅ کي څو ورځي تېري سوې او په دغه ضمن کي به خان صاحب او ملا صاحب سره لیدل کتل او په دې به یې بحث کاوه چي د دغه بډای د کاله مشکلات په څه ډول حل کړي.

یعني په دې ډول یې حل کړي چي (هم خرما او هم ثواب).

یوه ورځ ملا صاحب د سهار له لمانځه وروسته د خان کره ولاړی، او هغه ته یې وویل:

"زه پوهېږم چي ته د دغه کاله دوست یې او پر دوی باندي هر ډول پیر زوینه لرې. نو راسه داسي وکړو چي سپین خو زلمی دی او د خان په خبر و شر ښه پوهېږي هغه ته به خپله برخه ورمعلومه کړو. د دې نورو صغیرانو لپاره به شرعاً یو وصي وټاکو، او هغه وصي به د دوی زړمه تر هغه وخته پوري کوي تر څو چي دوی لویېږي نو زما په خیال د دوی وصایت هم ته په غاړه واخله. په دغه صورت کي ته له سپین سره هر ډول ښه کولای سې، او څرنګه چي دي زړه وي هغسي معامله کولای سې. خو دا هم څو شرطونه لري.

لومړی دا چي دا دري ښځي پلار ګني لري. یعني د یتیمانو ماماخېل دي هغوی باید په دغه راضي کړل سي او یا په یو ډول د دوی زړونه په لاس راوړل سي چي په دغه کار کي خاشې ماتي نه کړي.

دوهم دا چي د صاحبزاده صاحب تر غوږ هم دا خبره ور تېره کړله سي، ځکه چي هغه مبارک هم د دې کاله د هوسایي او ښه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

والـي سـره مينـه لـري او تـل د مرحـوم پـه آس سـپور د دوى كـره راځي.

دريـم دا چـي پـه خپلـه كونـډي بايـد رضـا كـړى سـي. پـه دې ډول كوم وخت چي ته وصي سوې نو ومنه چي د ټولو به په كي خبر وي. يعني هم تا تـه ښـه دى هـم سپين تـه او هـم كونـډو يتيمانو تـه. د ميرامـد پـه خـصوص كـي بايـد ووايـم چـي د هغـه زړه سـوړ دى او د خپـل مـړه ورور لـه كـور سـره دومـره علاقـه نـه لـري صـرف يـو څـو ورځـي دوري دوري وخغاسـت خـو بيـا چـي يـې وضـعيتونه وليـدل او پـه دې پـوه سـو چـي كـوم شـى نـه سـي تـرې نـه جـوړولاى نـو يـې ببخـي لاس ورځني واخيـست. لـه دې كبلـه ميرامـد پـه هـيڅ وشـمېره. پر تـه لـه دغـه پـه ميرامد هيڅ اعتمـاد هـم نـه لـري ځكـه چـي ټـول عمـر يـې لـه خپـل مـړه ورور سـره پـه دعـوو او دنګلـو كـي تېـر كـړ او هـر څېـري بـه يـې نـاري سـورې وهلـې چـي د ده حـق يـې خـوړلى دى. نـو ګومـان نـه كوم چي هغه ته دي څوک مخه ور كړي".

خـان پـه داسـي حـال كـي چـي لـه ډېـري خوشـحالي پـه كـالو كـي نه ځايېده ملا ته وويل:

"دغـه كـار بـه شـرعي مـشكلات لـري. نور خپـل خپلـوان يـې ډېـر دي".

"سـتا صـداقت، ښـه سـړيتوب او دا چـي د خلكـو لـه حـق خوړلـو څخـه دي بـد راځـي سـتا دوسـتانو تـه بـه معلوم وي. نـو كـه هغـه سـتا پـه (امانـت داري) بانـدي شـهادت ور كـړي. نـو البتـه شـريعت خـو تـل پـه دغـه ډول صـادق وصـي پـسي ګرځـي. كـه لـه مـا څخـه څـوک پوښـتنه وكړي نو زه بـه وروسـته لـه هغـه چـي شـاهدان تېـر سـي فتـوىٰ ور كـړم. شاهدان مي ځكه وويل چي خبره شريعت برابره سي".

خان صاحب:

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاهدان خوبه د يوې روپۍ شل تنه درته راولم، د دوی څه کمی دی خو چې خپلو بزګرانو ته ووايم د شريعت لار خو به رابرابره کړي، راغلو دې ته چې د کونډو رضايت په کار دی، دا هم دومره ګران کار نه بریښي کـه د خـدای تعالی او ستاسو او د صاحبزاده صاحب نظر وي نو باور وکړه چې هغه هم په يو چړوک کیږي".

خان لومړی دې مسلې ته خیر نه و، خو چې وروسته يې ښه چرت په کې وواهه نو يې د خپل وصايت د امکاناتو موضوع ښه ترا تر ستر ګو رونه و بر ښېبدله او له خان سره يې فیصله وکړه چې لومړی تر هر څه یو څو پوروړي ورته پور ته کړي او بيا هغه په خپله ور فیصله کړي او پای کې د ده له مقصد سره مرسته وکړی سي.

سمدلاسه يې خپل ناظر يو دوو داسې کسانو ته ور واستاوه چې د هغوی مځکه او باغونه له عمرو-عمرو را ایسته د سپین پر کاله ګرو وه، او هم يې ښې ډېري پیسې په (سلم) ترېنه اخیستې وې، دغه دواړه کسان ښه د خولې د پرېکړې سړي وو، پخوا يې هم د سپین د پلار په مقابل کې سر پورته کړی و او د خپلو مځکو حاصلات يې ورځني ګرځولي وو، ځکه چې د دوی له بدي خولې څخه وېريده او ډېر يې ورسره ځېړلای نه سوای، مګر بيا په خپله دغه خان په کې مداخله وکړه او دوی دواړو ته يې خورا درانه تاوانونه ورواړول او شپېړ اووه میاشتې يې په محکمو کې سرګردانه وګرځول او له خپلې خوارې او غريبۍ څخه يې اچولي وو، او په اصطلاح ښه يې (د سر په کاسه کې اوبه ورکړې وې).نو له هغه وخت څخه را ایسته دوی دواړه د خان صاحب تابع بلل کېدل او هیڅکله يې د بدای د مځکو حاصلات بيا نه وو ګرځولي،

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې د خان صاحب سترګي په دوی باندي ومښتې نو سمدلاسه يې ورته وويل چې:

"هلکانو ستړي مه سئ خدای مو هر کله راوله! د زړه خواله به هغه وخت درسره کوم چې تاسې کښېنئ او شلومبې او ډوډوی وخورئ".

وروسته له هغه خان صاحب ناظر ته امر وکړ چې ژر ورته ډوډۍ او شلومبې راوړي او په خپله د باندي د دې لپاره ووت چې دوی ته د ډوډۍ خوړلو موقع ورکړي او هم د خپل نابيره شفقت موثرات په کي ډېر کړي.

يو تن چې (تور) نومېده دغه بل (سکاڼ) ته وويل:

"خان صاحب نن خورا مهربانه دی، نور کله به يې زموږ سلام نه اخيست او زموږ مخونو ته به يې سم نه کتل. خو اوس دا دومره نرمه او پسته وضع چې ده له موږ سره را اخيستې ده د حيرانتيا وړ ده، ته وا د دې علت به څه وي؟ بيا خو به يې کوم کوهي راته کيندلی نه وي؟. ماته خو والله خپل زړه دا وايي چې په يوه ډوله کي به مو واچوي چې عمري زموږ له خبرو او جنجالونو څخه خلاص سي".

(سکاڼ) په داسي حال کي چې په ډوډۍ پسي يې د شلومبو غوړپ کاوه وويل:

"شل پلا مې تاته ويلي دي چې په خوله باندي لاس ونيسه او د خانانو په نسبت څه مه وايه، او مه هغه چاته څه وايه چې دوی يې درولي دي. خو ستا هيڅ آرام نه راځي او تل دي په بدايانو، خانانو او ملايانو پسې پيلتې را اخيستي دي او د هغوی ناوړه کړه وړه خلکو ته ښودل غواړې. اوس خدای خبر چېري مو په کومه بندي خانه کي وراسته کړي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی دغه خبره په متې خلاصه کړې وه چې خان بیرته راوګرځېده او بیایې په خورا مینه ترینه پوښتنه وکړه چې هیله لري دوی دوا ړه هغه کار په ښه توګه وکړي کوم چې اوس دوی ته سپارل کیږي.

په دغه وخت کې د دوی په زړونو کې ډول ـ ډول فکرونه ور ګرځېدل.

(سکاڼ) لومړی دغه فکر وکړ چې د خان صاحب چاته خواشنه سوې ده او اوس غواړي چې په دوی باندي یې پرې باسي. بیا به یې ویل چې د دې کار لپاره خو خپله د خان صاحب ښه غښتلي بزګران شته په هغوی به یې دغه کار کړی وای. خو د دوی دغه تلوسې ژر د خان په بړغ مړاوې غوندې سوې:

"دومره ګران کار نه درته سپارم. نن سبا راشه اخیستله کیږي. کوم وخت چې د سپین ناظر درسې نو ګورئ چې غنم ورته ورنه کړئ. ورته ووایاست چې زیاته موږ نه غواړو چې د خپل موټ زحمت او ثمره بې انصافو بدایانو ته ور کړو. والله چې توته ـ توته مو کړې هم که شی در کړو. زما یقین دی چې ناظر یې درسره زور نه سي کولای. کوم وخت که یې زور زیاتی کاوه نو سمدلاسه یې په ډګر کې راغورځار کړئ او ښه یې وډبوئ. خو ګورئ چې کوم هډ مډ یې ورمات نه کړئ. مقصد دا دی چې وې دار کړئ.

(تور) ور ته وویل:

"په دواړو سترګو" د مړو لا کله په قیامت نه وه رضا" خو صرف دومره تکې راته ووایه چې د دې معاملې پای به څه وي؟. یعني په ربښتیا ستا پر موږ زړه سوی دی او زموږ لوری کوې او که مو کوم بل مقصد په نظر کې دی. دا پوښتنه مې ځکه د صاحب نه وکړه چې موږ پوه کړې".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تر دې چې خان څه ووايي (سکاڼ) پر راټوپ وهل:

"ستا يې په نورو خبرو څه د خېر و شر ذمه وار په خپله خان صاحب دی زما خو سړي دومره ور ته لنډ دي چې بلې خبري ته به ونه ګورم او بنه به يې درته وډبوم".

خان په يوه خورا پسته او خوږه لهجه وويل:

"ځار تر هغه چې يو کميس يې تر تا ډېر خيري کړی وي. وينې! سکاڼ چې په خبره پوه دی او تجربه يې بنه ده نو مطلب ته ژر ور ورسېده. خو ته لکه (مونډی يوم) خاوره ډېروې او خبره نه شې سره وېشلای. څه چې ما درته وويل ته هغسې وکړه. کومه خطره او بد به نه په کې وينې. ته په ما باور ولره چې کوهي ته دي نه ورغورځوم پر ته له دغه دا ته ولې له خپله ژونده سره دومره مينه لرې. يو اوپره سړی يې چې اوس نو هيڅ نه دي درپاته سوي. ته که دغه کار وکړې او د بډای په مخ کې ودرېږې نو ته به څه بايلې او څه درپورې شته؟.

يه وروره! څه چې زه درته وايم هغسې کوه. بې خيري به له سره ونه وينې. تېر به هېر وې هر څه چې مو سره کړي دي هغه سوي دي. زموږ و ستاسې اوس بياله سره شروع کېږي".

خان صاحب د سپين او ملا صاحب په مقابل کې خپل وضعيت نور هم پسې پوست کړ او تر پخوا لا ډېره تواضع ور ته کوي او له دواړو سره د وېش په خصوص کې په تماس کې دی.

سربېره له دغو دوو کسانو ده د سپين له نورو ميرو ګانو سره هم تګ راتګ ډېر و نبلاوه دوی ته به يې د راتلونکې بنه ژوند په باب کې غوړې او پستې خبرې کولې او دا چې له دوی سره به په هره برخه کې بنه مرسته وکړای سي خوږې وعدې ور کولې.

خان صاحب په جمعه کې يو ځل يا دوه ځله د صاحبزاده صاحب ځای ته به هم ور ته او له هغه سره به يې د دغه بډای د کاله

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خصوص کي کله له ليري او کله بيا له نزدې خبري اتري کولې، خو په خپله صاحبزاده صاحب په دغو وختو کي له ده څخه مانېجن غوندي دی. که څه هم په ظاهره چي خلګ ډېر وي ده ته په درنه سترګه ګوري، خو چي سره يواځي سي وضعيتونه يې ساړه سي.

يوه ورځ خان صاحب په ډکه خوله ورته وويل:

"صاحبزاده صاحب! له څه مودې را ايسي خپه غوندي ښکارې. زه چي په زړه کي ګرځوم نو هيڅ داسي شی په ياد نه راځي چي هغه به ستا د خپګان موجب سوی وي، خو بيا هم نه ويل کېږي انسان له خطا څخه خالي نه دی، که ما کومه ګناه کړې وي هيله کوم چي راته ووايې، ځکه چي زما او ستا په منځ کي خو د زړه بدوالي او مانېجني ګنجايش نه لري، خدای دي نه کړي يوه ورځ به د دواړو لپاره ضررناکه ثابته سوې وي".

د دې وروستيو جملو په اداکولو سره صاحبزاده صاحب لږ څه سور وشين سو او طبيعت يې پرله واوښت او په يو وچ بږغ يې ورته وويل:

"ما ستا په سر باندي هغه بل خان له خانی څخه وايست چي له پلاره او له نيکه خان و. که دي په ياد وي همدا زه وم چي خلګو ته مي ستا د نېت خبري وکړې او دا مي ورته وويل چي تا ودروي، او هغه بل خوار کی مي په تورو تور کړ. دلته خو اوس څوک نه شته چي زما او ستا خبري واوري، نو رښتيا در ته وايم زما خينو مخلصانو او مريدانو راته وويل چي د غوبه يې له خانی سره څه؟ خو زما د اصرار په اثر خلګو تا ته د خاني پګړې دروتړله. په بله ژبه ته يواځي او يواځي ما درولی خان وې، او ما داسي ګڼله چي اوس به نو زما ډېره له دغه پلوه بې غمه وي، خو تا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته وروسته ښه ورو-ورو بدلوله او اوس دې اندازې ته خبره را رسېدلې ده چې په ما کې چرت نه وهې.

دا څو وخته چې داسې تود-تود راځې او د خلګو په مخ کې خان زما ډېر مخلص ښيې او لاسونه مې ښکلوې مقصد دې دا دی چې د سپين په فقره کې غونډه ګوله يواځې خپلې خولې ته کړې. که سپين هغه آس نه وای را الېږلی نو ما ستا مخالفت خورا کلک تصور کاوه او ژر به مې ستا د راپرې ايستلو لپاره اقدام کړی وای، سربېره په دې له څه مودې را ايسته دې وضعيت خورا سوړ سوی دی، يو څو فقرې مې درواستولې چې هغه فيصله کړه او له خلکو سره چې زما مخلصان دي وخغله خو تا په هغو فقرو کې خپل موټ ښه کول او خورا ډېر څه دې په جوړ کړي وو، او موږ ته دې والله که يوه پګړی هم راکړې وي، د پيرو فقير حق نه پېژنې او هر څه دي پر خپله مخه پسې يووړل، سړی خو داسې نه کوي او پنځه واړه ګوتې په خوله نه منډي، تا په پارسي ژبه کې د کار دارانو دغه متل نه دی اورېدلی چې وايي، (چيزی بخور چيزی بده و چيزی بنه).

نور به څه درته وايم که سړی يې خو همدغه درته کافي ده او ځان به سم کړې که نه وي نو ...".

په دغه وخت کې د خان په هغو تورو هيلو کې سړې چړو کې ولاړې، چې ده د سپين او د هغه د کاله په نسبت يې درلودې، په زړه کې يې وويل چې که څه هم دا ګوله خو مې له خولې تللې غوندې ده خو بايد خپل زړه لږ څه سوړ کړم، بيا نو هر څه چې پېښه سوه هغه به ږبښبېرې.

تر دغه وخته پورې دوی لږ څه ليرې سره ناست وو، خان صاحب سمدلاسه راولاړ سو او د صاحبزاده صاحب تر څنګ کښېناست او ورته يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه سو. چي په رښتیا ویل پیل وسو... په دغه وخت کي خان ته ناڅاپه په زړه کي څه وروګرځېدل او خپله وینا یې بې له کوم ترتیبه او یا تکمیلولو نه ختم کړه او تقریباً یوه دقیقه پټه خوله پاته سو چي په دغه موده کي یې خپل تندی ورین کړ. او خوله یې سره وغوړوله او په یوه عاجزانه ږغ یې ورته وویل:

"ته خو زموږ مور او پلار یې. موږ امیان خلګ یو. ډېري خطاګاني را څخه خېژي خو تاسي، هو! تاسي لوی خلګ باید زموږ په خطا باندي د عفوه او بخشش پښه راکش کاږئ. په پارسي کي دا څه ښه متل دی چي وايي. (از خوردها الخشیدن. از کلانها وبزرگان بخشیدن).

نو صاحبه! په دې کي خو څه شک نه شته چي له موږ څخه په سهوي سوي وي. خو خدای تعالی دي د شیطانانو کور او کړونده ورانه کړي چي هغه تاسو ته خورا غټ او ډېر څه ښيي. او زموږ سپیني او پاکي لمني رامر داروي. که نه وي زه به ولي د هغه چا بې خیري غواړم چي د هغه په برکت زه پر خلګو باندي دومره بابايي او خاني کوم.

بل دا چي دا خو څرګنده ده چي زموږ موجودیت ستاسي پیرانو او فقیرانو په ښه او نیک نظر پوري تړلی دی. دا تاسي مبارکان یاست چي موږ مو په ورغوي ایښي یو او له مخالفو عناصرو څخه مو ژغورئ.

یه. یه. یه! صاحبه تر ګناهو به راتېر ېږې او په دې خورا خوشحالهسوم چي هر څه دي سپین راته وویل. پیران او فقیران خو پر موږ باندي حق لري چي دغه حق موږ په مشکل اداکولای سو..."

د دې خبري وروستی تکی یې لا په خوله کي و چي د صاحبزاده صاحب پر لاس یې ورحمله کړه او هغه یې چي په بټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوته یې اوړدې شامقصودی تسپې ځړېدلې خپلې خولې ته یووړه او مچ یې کړه. بیا یې په سترګو کېښود.

د خان په دغه حرکت باندې دی خورا وغوړېده او د هغه سر یې خپلې خولې ته رانژدې کړ او په تندي یې ښکل کړ او د دلاسایۍ څو خبرې یې ورته وکړې چې په هغو سره خان نور هم وباتېده.

خان په خپل دغه حرکت چې په عین قهر او خواشینۍ کې یې خپل وضعیت سمدلاسه واړاوه، ډېر خوشحاله سو او هغه یې د خپل بریالیتوب لپاره خورا ښه په زړه پوري کار وګاڼه او بیا یې په یوه داسې لهجه چې د ده ژور او خورا ډېر اخلاص څرګنداوه ورته وویل:

"صاحبه! که در ته تکلیف نه وي نو یوه ښوروا ګۍ له موږ سره وخورئ. ماخو یو څو وري ساتلي دي چې اوس خورا ښه چاغ سوي او غوښه یې هم ډېره نازکه ده، دا څو شپې ما و تا په یوه کاسه نه یو سره کښېنستلي".

کور دي ودان، ډوډۍ دي پنډه زما په دې وختو کې لږ څه پر لېنګو درد وي پر آس چندانې نه سم سپرېدلای که ډېر اصرار کوې نو کوم یو ورې دلې راولېږه. مېله به پرې جوړه کړو.

خان په خپله وینا او د مقابل طرف په عکس العمل باندې نور هم خوشحالهسو او په داسې حال کې چې بیا یې د صاحب زاده صاحب لاسونه مچ کړل او رارخصت سو. خو لومړی تر دې چې د خونې له وره څخه راووځي صاحبزاده صاحب پسې راږغ کړل:

"خلک د دې نوي کارېز د مځکو خورا ډېر تعریف کوي، وایي چې یو شواروز یې خورا ډېر څه کېږي او د کارېز اوبه هم وایي چې خورا ډېرې او خوږې دي ته په دې کې رې ووهه که یو څه نیو که سړی په کې وکړي څه بد و دي خو به نه لري".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان ببر ته مخ ور ته راواړاوه او ور ته يې وويل:

"په دواړو سترگو هغه کارېز خو هر څه ښه-ښه دی. خو يو شی يې دی هغه دا چې د پنځو په لاس کې دی يعنې ډېر بزگران په کې برخې لري، دا خو څرگنده ده چې کار چې د پنځو سي هغه خراب سي. مگر يوه خبره په کې شته هغه دا چې دوی نه سره پرې جوړېږي او گذاره يې نه باندې کېږي هيله ده چې بې تکليفه به په لاس راسي، ستا د دعا په برکت به هر څه اسانه سي".

"دغه ښه دی چې د پنځو سره گډ وي که چېري د يوه او يا دوو وای نو په مشکله به نيو که په کې سوې وای. هلته زموږ و ستاسې مخلصان ډېر دي. زه چاته ډېر په ډکه خوله نه سم ويلای ځکه زه د دې نورو فقيرانو غوندې نه يم، غوښت مې ډېر په خوله نه راځي څه مې کاوه، ملکونه خو مې شکر دی ډېر دي مگر خبره دا ده چې خلک يې خورا ډېر صفت کوي".

خان په دې باندې نور هم خوشحاله سو، د رارخصتېدو په وخت کې صاحبزاده صاحب د راولاړېدو کوښښ وکړ خو د خان د اصرار په اثر صرف د نيالۍ څخه لږ شانتې پورته سو.

له دغو خبرو څخه څو شپې لا نه وې تېرې سوې چې يوه ورځ سپين د خان کره وراغی او نېغ د ده خونې ته ورننووت. خان د ده هر کلی وکړ او ژر تر ژره يې نيالۍ ورواچوله او ده ته يې پر هغه د کښېناستلو اشاره وکړه.

خان صاحب له دې لوري او له هغه لوري ورته په خبرو کې وچې سپين ورته وويل:

"نن بيا درته په ژړا راغلی يم او ښکې به مې راپاکوې يعنې زه نن د (تور) او د (سکاڼ) له لاسه راغلی يم. پرون مې ناظر ورلېږلی و چې (راشه) ورځنې راوړي خو دوی دواړو د راشې له ورکولو څخه سر غړولی و او وچ کلک ځواب يې ورکړی وچې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې راشه نه سي درکولای او نوري سپکي سپوري یې هم ورته کړې وې. مثلاً ویل یې چې موږ بدایان د خلکو وینې څښو او تل مو د نورو په غوښو او وینو خوله سره وي، او داسې نوري ناپېرتې یې ورته کړې وې. که مې رښتیا پوښتې دغه دواړه ډېر سپین سترګي خلک دي. هیڅکله یې راشه په ښه نیت نه ده راکړې. ناظر یو څه لاس ورسره ښورولی و خو دوی او د دوی خپلوانو یو څه ترټلې هم وچې تر اوسه پوري ژړغونکې-ژړغونکې کېږي".

خان د دې خبرې په اورېدو سره خورا سره وغوړېده او په دې باندې چې د ده هر نقشه او چلونه د ده په زړه پوري ډول چلېږي خورا خوشحاله سو او سپین ته یې وویل:

"ته خوا مه بدوه، زه به یې کار وکړم. خو خلک په دې وختو کې لږ څه نه بلکې خورا ډېر سپین سترګي سوي دي، هغه پخواني مومنان چېرې دي چې د یوه مسلمان حق به یې خورا ژر ورکاوه او څوک به یې نه خوړل، خو که رښتیا درته ووایم خلک هم تر یوه حده پوري ګرم نه دي ځکه اوس نو د ټولو له بدن څخه غوښه ولاړه او سپین هډوکي پاته دي. ته په خپله لږ څه فکر وکړه دغه (تور او سکاڼ) په خپل عمر کې په نس ماړه سوي نه دي، یواځې دوی څه کوې د دوی کور وکهول هم د مړې ګېډې شپه او ورځ لیدلې نه ده. کوم وخت چې دوی (۹) میاشتې وخغلې را وخغلي، پښې چاودې، لاسونه چاودي، ګرمي یې پر خانو باندې کلکې ولاړې وې کوم وخت چې راشه سره سوه نو موږ وتاسې جوالونه ورته واچوو او ټوله ورځنې راټوله کړو داسې بې انصافان لا هم سته چې (ګیزاري) لا هم ورځنې راټولې کړې او دوی پر وچ ډګر پرېږدي، نو لږ څه حوصله په کار ده زه به یې انشاءالله درته سم کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه ډول باندي د دغه کاله څونور پوروړي هم ورته پورته سول، او له ټاکلي ګټي ور کولو څخه یې غاړه وغړوله، د ځینو پالېزو او اجاره دارانو هم ځان یوې خوا بلي خواته کاوه خو خان به تل د سپین د خوښي لپاره هغه خلګ راغوښتل او په ظاهره به یې پېشرو ورته واهه او کله-کله خو به یې ښکنځل هم ورته کول چي ولي د سپین حق نه ور کوئ.

بله ورځ خان ملاصاحب ته وویل:

"هغه د وصي او وصایت خبري دي څه کړې؟، هغه دي لکه چي ټولي هېري سوې. ته داسي وکړه کوم وخت چي د سپین کره ورځې نو د خبرو په ترځ کي دا ورته ووایه چي څو یو سور سترګی او غښتلی سړی خپل وصي ونه دروي ګومان کېږي چي ډېر خلګ دي له پور او د هغه د ګټي له ور کولو څخه سر وغړوي او په دې توګه به د ټول کاله شتمني خاوري ایرې سي. نو داوینا به دوی ته یو څه احساس ور کړي چي په دې برخه کي یو څه غور وکړي او هغه څه چي موږ غواړو هغه لاس ته راسي، که ربښتیا درته ووایم ملاصاحب په دې شپو ورځو کي یو څه بې میني غوندي سوی یې. پخوا به دي تل یوه نوې زړه راته کوله، لار او څا به دي راښودل او کله-کله به دي زموږ کارونه او عملونه د شریعت په جامه کي راخوندي کول. خو اوس هغه سړی نه راته ښکارې، او داسي موږ غوندي ګرځې ولي علت یې څه دی؟، کوم شی خو به ما کړی نه وي چي ستا طبیعت خته سوی وي".

ملاصاحب بړیره وګروله او سترګي یې کوچني غوندي کړې او وې ویل:

"که مي یوه ګړۍ هېر سوی یې نو خالق مي دي غاړه بنده کړي. ته ولي پر ما باندي داسي او داسي ګومان کوې. زه خو یو دعاګوی ملا سړی یم چي غیر له لمانځه او اوداسه نه بل څه کار نه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم. خو سره له هغه هم ماستا په کار کي هیڅ ځان نه دی سپمولی. پرون لا ورغلم او ټولو ته مي صفت وکړ او دا چي ستا زړه سوی او ښه مېړانه هر چېري مشهوره ده. دوی ته مي تر غوږ ور تېره کړه. په وازه خوله سړی چاته نه سي ویلای چي ته دغه کار وکړه او یا هغه وکړه. هر کار وخت غواړي.

هو! اوس را په یاد سو ماته دوی هم ژړلي وو چي ځیني اسامیان ورته په سپکه ستر ګه ګوري. او لکه د پخوا غوندي سر ور ته نه ټیټوي. ما هغه وخت ور ته وویل چي خدای دي خان صاحب ته بر کت ور کړي دغسي خلک به چي د مومنانو. یتیمانو او کونډو رنډو حق نه ور کوي ژر پر خپل خای مېخ کښېنوي او خورا درونده هیداد (سزا) به ور کړي. دوی ټول زما په دغه خبره یو څه زړور سول او داسي خر ګند یده چي نور یې زړه درنزدې سو.

موږ خو خپله سعیه بندګي کوو. خو هو یو څه در ته وایم چي زه په خپله نه غواړم چي له شریعت مخالف کار وسي، هر څه باید په شرع برابر وي.

موږ خو له چا څخه غلا نه کوو چي دوی رضا کړو او د دوی په خوښه وصایت راکړل سي نو که څوک-څوک رضا کړي نو بیا به په هغه کي څه نقض وي، نه دي دي او رېدلي چي وایي (رضایي کړه ملا یې ماته کړه). دغه کار باید ژر سره ورسېږي خورا به خوشحاله شم که دغه کار لومړی تر هغه چي اوبه اوړي (یعني د مني غنم کرل کېږي) سر ته ورسیږي، نو بیخي به ښه سي.

بله خبره دا ده چي دوی بله چاره هم نه لري بې له دې چي ما وصي کړي او یا مي د خان ملګری وساتي. که دوی په دغه کي خنډ کول غواړي نو (زه خو هم خوړلي سومه نه یم) داسي چلونه او ولونه به ور ته جوړ سي چي په خپله به ور ته ووایي. (شپاړس) خو زه هغه ستا خبره نه غواړم چي له شریعته مخالفت کار وکړم، که

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وي چېرې زما تندی ورته ترېو سو نو د هيڅ چا تندی به غوږېدلی ونه وينې. له تا څخه صرف دومره هيله ده چې دوی په اصل حقيقت پوه کړې".

خان د صاحبزاده صاحب کره خپل تګ راتګ نور هم ډېر کړ او همدا ډول د بداې کاله ته به هر وخت ورته او د هغوی وضعيت به يې له نزدې څخه کوت او تل به يې د دې لپاره خوږې او په زړه پورې هيلې په زړه کې روزلې چې يوه ورځ نه يوه ورځ به د دغه بداې د يتيمانو وصي سي، بيا به هر څه اسانه ومومي.

يوه ورځ ګهيځ دی د صاحبزاده صاحب په حضور کې په خورا ادب ناست و بلکې څادر يې تر خان دا ډول تاو کړی و چې تا به ويل (مراقبه) ناست دی. کوم وخت چې نور حاضرين او مخلصين رخصت سول، نو خان صاحب ورو خپل سر د څنګنو څخه راپورته کړ او صاحبزاده صاحب ته يې وويل:

"د سپين په کاله کې تل څوږه وي له کومه وخته چې يې پلار مړ سوی دی نو سپين خوار کی هم (د سر له بويه وتلی دی) تل يې په چمبر کې چغ و بوغ وي. ما و ملاصاحب ډېر کوښښ کاوه چې د دوی تر منځ يو څه جوړه او روغه سره راسي، خو دوی څکه چې د ښځو کور دی په هيڅ ډول غاړه نه سره ږدي، او يو بل ته تن نه ورکوي، زموږ تجويز داسي و چې سپين او بل کوچنی ورور يې (ګړدی) سره يو ځای سي او د خپل اګڼې اوسني ور وتړي او بل لوري ته ور جوړ کړي او دغه نور يتيمان دې سره يوې خواته سي څکه چې د دوی ميندي هم لږ څه سره څټي او دومره به يو د بل په غاړه کې نه سره لوېږي. خو څکه چې دنيا يې ډېره ده نو بايد يو امين او صادق سړی د دوی وصي سي چې د دوی مال او شتمني خاوري نه سي. نو ما غوښتل چې په دغه باب کې له تاسي سره

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصلحت وکړم او څرنګه چي ستا خوښه وي هغسي به وکړو چي لږ څه مو غوږونه په کرار سي".

څو ثانیې لا نه وې تېري سوې چي خان (ها!) کړه او خپله خبره یې داسي پسې اوږده کړه:

"ما په نوي کاریز کي د هغو مخکو پوښتنه هم وکړه چي تا راته ویلي وو. په هغه کاریز کي د سپین د کاله مځکي ډېري دي. داسي درته ووایم چي څلورمه برخه یې د دوی وې. نوري هم پیدا کېږي مقصد دادی چي پوره امید شته چي په هغه ځای کي یو څه مځکي په ښه توګه بې له دې چي غوږ په غوږ خبر سي لاس ته درسي".

صاحبزاده صاحب وروسته له لږ فکر څخه ورته وویل:

"تل ما تاته نصیحت کړی دی چي د خان تر کار د نورو کارونه له مخه کوه ځکه چي په دغسي کارونو او په دغسي کولو کي ثوابونه دي. ته لومړی زموږ د مځکي موضوع چي په نوي کاریز کي به لاس ته راسي یا رانه سي، پرېږده، د هغو کونډو یتیمانو مسله وڅېړه چي رښتیا د دوی ږغ تل تر موږ ایسته تېرېږي په خپله له کونډو سره په تېره بیا د سپین د مور سره چي د ټولو څخه سپین سرې بلله کېږي. ما په دې برخه کي خبري کړې دي هغوی دغه چي ته وایې راته ویلي دي.

داچي دوې ښځي سره له خپلو اولادونو یوې خواته سي او دوې بلي خواته څه ګټه دوی ته لري؟، اول و اخر خو بیا هم سره جلا کېدونکي دي نو اوس دې لا جلا سي، یعني څلور بني دي په څلورو لارو لاړې سي. څوک چي مېړه کوي و دې کړې او څوک چي له خپلو اولادونو سره کښېني، نو دې کښېني، وصي باید په شریعت برابر سړی وي چي د یتیمانو مال ونه تروښي، زه خو ستاسي په ټول کلي کي بل داسي څوک نه وینم بې له تا یا ستاسي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي د ملاصاحب څخه نور خو ټول او پوره خلک دي او په ښه او بد نه پوهېږي. وخې ننوځي خو په هيڅ درک نه پوهيږي نو زما په عقيده تا او ملاصاحب سره کښېنئ او دغه مسله ښه وڅېړئ او بيا له سپين سره هم مصلحت وکړئ چې هغه څه وايي. ماته څو ورځې د مخه په خپله ملاصاحب ويلي و چې د خان زړه غواړي چې له دغې کورنۍ سره مرسته وکړي يعنې د دوی وصايت په غاړه واخلي. خو بيا هم په کلي کې يوه دوه درې په عمر پاخه بزګران سره راغونډ کړئ او يوه وړوکې غونډې جرګکی جوړه کړئ په هره خوا مو چې سره غوټه کړه هغسې وکړئ".

خان د دغو خبرو په اورېدلو په خپلو کاليو کې نه ځايېده او له ډېرې خاشحالي يې غوښتل چې د ده په پښو کې ور ولوېږي. خو بيا يې بېرته خپل ځان اداره کړ او په داسې حال کې چې ناړې يې تېرې کړې وويل:

"موږ تل کوښښ کړی دی چې ستاسې نصيحت په غوږ کې ونيسو خو کله - کله مو نفس و شيطان ډېر ظالم سي او له (صراط المستقيم) څخه مو اړول غواړي. خو همدا تاسې فقيران ياست چې په دغسې ګړی کې مو له ناوړې لارې څخه راوګرځوئ او په نېغه لاره مو روان کړئ. بلـه دا چې زه په خپله سپين در ته را استوم هغه ته که تاسې يو څه لارښودنه وکړئ نو به ډېره ښه سي او کار به ژر فيصله سي. په دې کې چې دوې ښځې دي يوې خواته او دوې نورې دي بلې خواته سي.

موږ ډېر غور کړی او چرت وهلی دی. ما او ملاصاحب او سپين ډېره څېړنه کړې ده. هيله ده چې تاسې هم خپل رضايت په دې باره کې څرګند کړئ...".

صاحبزاده صاحب د ده خبره غوځه کړه او وې ويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ربښتیا (میر امد) خو مې هیر و، ما له هغه نه پوښتنه کړې ده چې که غواړي د یتیمانو وصي سي. هغه ولوړل چې دغه کار ته به زړه ښه نه کړي ځکه چې ټول عمر یې له خپل ورور سره سنت سلام نه و اچولی او له شلو پنځه ویشتو کلونو نه را ایسته په یوه کاسه سره کښېنستلي نه وو، او زه هم ښه خبر یم چې کونړي یتیمان په ده هیڅ باور نه لري، سربېره په دې شاوخوا خلک ټول په خبر دي چې که میر امد د دوی وصي سي نو دا به د یتیمانو لپاره خورالوی خیانت او غټ نقص وي. د دې علت دا دی چې په خپله میر امد وایي چې د ده ورور د ده حق خوړلی دی. او له دغه سببه ټول عمر ورسره مرور و. نو بیا دغسي سړی هیڅکله وصي کېدلای هم نه سي، په خپله میر امد به په کومو سترګو دغسي کار ته زړه ښه کړي. خو ټول دیار به یې په لعنت سترګي ورو کاږي.

بله خبره دا ده چې میر امد د شریعت له خوا هم نه سي منل کېدای. ځکه چې باوله او بې سده غوندي سړی دی. د یتیمانو او کونډو واک او اختیار باید داسي څوک ولري چې پوره روغ او سلیم العقل وي. او هم د دې موټ او قوت ولري چې د هغوی د حق حمایه او دنیا یې د نورو خلکو له تېري څخه خوندي وساتلای سي. یعني هم د سوټي زور ولري او هم د کوټي.

دا خو څرګنده ده چې میر امد خوارکی په خپله د یوه (کړوپش) زور او طاقت نه لري او هم یې خبره له خولې څخه څڅېږي".

خان:

"هو صاحبه! میر امد خوارکی خو د هیڅ سي نه دی. خپله خوله خني لوېږي. نو دا دومره دنیا به څرنګه اداره او خوندي کړی سي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـه خبـره داده چـي سـپین پـه دغـو وختـو کـي پـر ځـان ګر خپـدلی دی او ښـه رغـدی او غـښتلی هلـک ترېنـه جوړ سـوی دی. ډېر یې زړه غواړي چي ژر ځـان جلا کـړي او بیـا پـه پـوره زړه د خپـل ځـان لپـاره کـار وکـړي، د دنیـا ډېـر شـوقي دی. دی کـه اوس هـر څـه وګټـي نـو هغـه بـه د دانـورو یتیمـانو هـم ورکـړي، صـرف یـوه میـره چـي یـو زوی او یـوه لـور لـري پـر ګرانـه ده او تـل وایـي چـي هغـه لـه ځـان سـره کـول غـواړي نـو ځکـه مـا تاسـي تـه وویـل چـي دوې بنـي دي یـوې خواته سي او دوې نوري دي بلي خواته".

صاحبزاده صاحب:

"ښـه دی! هـر ډول چـي دوی خوشـحاله وي هغـسي وکـړئ. خـو دغـومره وکـړئ چـي شـریعت خـوار نـه سـي او پـه هغـه جهـان زمـوږ او ستاسي غاړي بندي نه وي".

کـوم وخـت چـي خـان د ده لـه حـضوره راولاړېـده نـو بیـا صاحبزاده صاحب ورته وویل:

"ښـه نـو اوس چـي د نـوي کـارېز د مځکـو پـه شـاوخوا کـي څـه وواېـه. مـا اورېـدلي دي چـي يـو شـواروز يـې لـس دوولـس خـرواره غنـم کـوي او هـم يـې سـوزبر (سـبزبرګ) خـوراښـه حاصـلات لـري. مثلاً د بـادامو ښـه باغونـه لـري، د پـالېز هـره هیندوانـه يـې خـر پـه متـي وړي، نـو کـه دغـه خبـري رښـتیا وي بـده بـه نـه وي کـه يـو دوه شـواروزونه لاس تـه راسـي څـو البتـه پـه دې وپـوهېږه چـي دغـه کـار هـم بایـد پـه شـریعت برابر وسي. موږ نه غواړو چي د نورو په ستوني پښه کښېږدو".

خان:

"صـاحبه! شـکر دی مـسلمانان يـو، ولـي بـه داسـي کـار کـوو چـي هغـه بـه لـه شـریعته مخـالف وي، د دغـه کـارېز ځینـي اوسـېدونکي بېخـي خـوار دي او لـږ و ډېـر څـه چـي لـري هغـه هـم د سـپین پـر کالـه او یا په نورو ګرو دي.

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي په خپله دومره نه لري چي ماښام يې وخوري او په ډېره منده خپل ملکونه خرڅوي او غواړي چي بل ولايت ته لاړ سي، که څه هم سپين په خپله ورته غلى دى چي دغه مځکي تر لاس کړي، خو بيا هم که په دې پوه سي چي تاسي ورسره مينه لرئ نو سم دلاسه به ځان ټول کړي".

بيا صاحبزاده صاحب لږ څه په غوږېدلي او ډډ ږغ ورته وويل:

"څه په مخه دي ښه سه، غرمه خونه راسره تېروې؟ خداى دي بر کتونه در کړي. زما دعا درسره ده له خداى څخه دي پر هره بلا برسېره غواړم. که خداى کول توري خاوري به دي په لاس کي سره زر سي، ځکه چي له فقيرانو سره مينه لرې او هم خداى ښه روڼ ستوري در کړى دى.

د سپين د کاله له احوال څخه ما خبروه، لږ څه په پرېشانه غوندي يم، لوی او د آب کور دی چي ونه شړ تېږي".

خان صاحب د زړو افغانيو نوی لوټ د تخرګ له جېب څخه راوکيښ او هغه يې د ده مخي ته غوړولی کېښود، چي مبارک يې ښه وپېژني او په داسي حال کي چي د وره خواته لږ څه ټيټ-ټيټ پر شاروان و وويل:

"ما خو دا پلا کوم ځاروی د لنګر لپاره نه و راستلی، نو دغه يو لږ څه غوندي شی دی چي په لنګر کي يې اچول غواړم ډېره هيله ده چي تاسي به يې په ډېر شي قبول کړئ، موږ خو ستاسي قدر لکه چي لازم دی کولای نه سو خو دا ستاسي مهرباني ده چي موږ زړور کېږو او په جرات راځو. زه به ځرنګه چي تاسي وويل ټول احوال درته راالېږم زه به سعيه وکړم چي څرنګه چي تاسي راته وويل هغسي وکړم. خداى دي توفيق راکړي. صاحبه! ما ډېر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبخښئ ستاسي په حضور كي ډېر وخندېدم. د باندي خوږ ډېر دی. لكه چي نور مريدان ناست دي.

كوم وخت چي خان خپل كلي ته راغی نو له ډېر ښه زړه څخه بې پامه نېغ د ملاصاحب كره وراغی او دی يې خبر كړ چي د ده ځای ته ورسي او يوه گړی ورسره كښېني چي څه ورته وايي.

ملاصاحب په داسي حال كي چي هم په خوله ورته (ډېر ښه) وويل او هم يې سر ورته وښوراوه. خوني ته بېرته ورننووت او خپل څادر يې راواخيست.

ده فكر كاوه چي خان به په انگړ كي ورته انتظار وي. خو كوم وخت چي بېرته له خوني څخه راووت نو خان يې ونه ليد. لومړی تر هغه چي تر انگړ ووځي څالي ته وراغی او ماينې ته يې وويل چي د غرمې ډوډۍ به د خان كره گوندي وخوري او دا دي ورته انتظار نه كوي.

خان ايله كورته رسېدلی و چي ملاصاحب هم ورپسي وررسېده. څكه چي گرمي ډېره وه نو پر سر باندي يې خپل څادر كوټه ايښی و او لومړی تر هغه چي دی څه ووايي خان ورته وويل:

"ملاصاحب راشه خدای دي راولـه! خورا ښې خوږې او په زړه پوري خبري مې درته راوړې دي. زه اوس دغه يم چي د صاحبزاده صاحب څخه راغلم. سهار ورغلی وم تر اوسه پوري ورسره ناست وم. كه يوه پلا د مبارك حضور ته څوك ورسي نو بيا بېخي مشكله ده چي له هغه ځايه څخه دي په اساني راولاړ سي. فقط ته به وا چي په مځكي پوري يې مېخ كړی يم.

ښه يې ويلي دي چي (ښه خلك بركت او فيض و تاثير لري).

گهيخ زه ورغلم چي د سپين د كاله د جنجالو په برخه كي ترېنه مصلحت او لارښودنه وغواړم. په دې باندي ډېر خوښ سوم

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مبارک ستاله خولې راته وويل چي زه غواړم له دغه کاله سره مرسته وکړم او د دوی دنيا ورخوندي کړم.

(مبارک) هم دغه مصلحت راکړ چي که غواړم زه وصي کېدلای سم. سپين دي له (ګړدي) سره يو ځای سي. يعني د ګړدي د دنيا واک او کالخوايي دي سپين ولري. خو د دغو نورو وصايت به زه وکړم مبارک ډېر اصرار کاوه چي دغه کار بايد په شريعت برابر وکړم او بس. اوس نو هيله ده چي د شريعت غابنې ورته برابر کړې او په دې توګه د خدای او خلګو رضا حاصله کړو".

په دغه خبره باندي د ملاصاحب زړه ډېر ښه سو چي د خان زړه ښه دی او دا خبره د صاحبزاده صاحب له خولې ورته سوې ده. ملاصاحب هم په خواږه او د ملګري په ږغ ورته وويل:

"زه خو تل ستا دعاګوی يم. د سپين پګړ ونور څه په لاسه کېږي پر دوی باندي ويل دي او پر خلکو کول دي. ښه سو چي زما د زړه اخلاص او ښه پيرزوينه تاسو ته د مبارک له خولې معلومه سوه.

له ډېري خوشحالۍ څخه يې په ستوني کي خبره يو څه سره غوټه سوه او بيا يې په داسي حال کي چي خپلي نښتي ناړي يې تېري کړې خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"خان صاحب! د شريعت لمن هم پراخه ده او هم تنګه. په دې کي شک نه شته چي زه خو به په ډېره سعيه او د زړه له اخلاصه له تاسي سره مرسته وکړم خو کور دې خراب سي خلګ ډېر شيطانان دي او له نه څه لوی غر جوړ کړي. برايي مي د يو چا له خولې څخه واورېدل چي د سپين د دريمي ميرې پلار ګڼي يو څه خوله ښوروي او په دې خبر سوي دي چي د دوی وصي کېږي نو به څه ماتي ګوډي په کي کوي. (لالو) بزګر ته يې ويلي وچي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی به د خپلي خور او خورپیانو حق په هره توګه چي وي وساتي او نوري داسي ناوړي خبري یې کړې دي چي اوس زما په خوله نه راځي.

دغه خلګ د دې وړ دي چي په هره توګه چي کېږي سړی یې خوله ورماته کړي او داسي هیداد ورکړي چي نور هم خپلي پښې ورټولي کړي او د داسي ناوړو فکرو په جال کي رانه سي".

خان لږ څه خپل تندی سره واچاوه او په یوه لاپوکه ږغ یې وویل:

دغه کورنی تل زما... ته ګوتي راوړي. څو ځله مي احوال ورلېږلی دی چي زما له کلي او زما له قومه لاس واخلئ او بې ځایه زموږ په کورنیو چارو کي ګوتي مه وهئ. څو دوی دومره سپین سترګي دي چي والله که زما دغه خبري داسي بولي لکه د خره تیز. دي ته مي اړباسي چي شل محکمي وربانديي وینم او که له خدایه ونه وېرېږم په بندیخانو کي به یې هډوکي وراسته کړم.

نه یم خبر چي دوی په کوم سر ژوندي دي چي دغه ډول خبري کوي".

خان چي دغه خبري کولي ورو-ورو پسې تودېده او په پای کي دومره پسې سور او سین سو چي په یوه پلا یې خورا لویه چیغه وکړه چي ملاصاحب یې خورا وارخطا کړ او ووېرېده چي اوس به په ده باندي ور وغورځي.

ملاصاحب له خپلي دغي پیرزویني او صمیمیت څخه چي و ده ته یې د هغوی خبري ورسولي پښېمانه و. وروسته له هغسي کلکي چیغي څخه لږ څه په آرامه سو او ملاصاحب ته یې وویل چي:

"په دغو خبرو چرت مه خرابوه دا متل دي اورېدلی دی چي وایي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د وزې چې خان له غاړې وي نو د شپانه ډوډۍ وخوري).
زه به په دې برخه کي لالو راوغواړم او پوښتنه به ورځني وکړم، بيا که مي لازمه وبلله نو په خپله دوی به راوغواړم او کيفيت به خان ته څرګند کړم. تاسي دومره وکړئ چي ژر د دوی د معاملې په فيصله کولو کي عملي ګام واخلئ. عملي ګام دا دی چي ته په خپله ډوډۍ وکړه موږ يعني سپين او ما درغواړه. هلته به خبري په اصل مطلب راواړوو هيله ده چي تر يوه حده پوري کومي فيصلې ته ورسيږو.
که دي صلاح وي دا کار نن ماښام ته وکړه يو چرګوړی حلال کړه يو چړي ورواستوه او سپين خبر کړه هر څومره چي دا خبره اوږدېږي د خلکو خبري په کي ډېرېږي. بايد داسي يې فيصله کړو لکه هغه متل چي وايي "انا مړه سوه تبه يې پرې سوه".
که دغسي ونه سي نو بلاوي به له هري غاړي سرونه راوباسي".
ملاصاحب د ده خبره غبرګوله چي د خان ناظر کونډرۍ (دسترخوان) په لاس رانووت او د دوی مرکه يې وشلوله. ملا د کونډري په ليدلو خورا خوشحاله سو، د دې لپاره چي خپله خوشحالي د خندا ياد (افرين) ويلو په ډول ورځني ښکاره نه سي نو يې خپل شونډان په غاښو کي خورا کلک ونيول او د هغه خوړله عملي خوشالي ځځه راوګرځاوه. او هم د دې لپاره چي ناظر په خپلو خبرو پوه نه کړي نو يوه بله خبره يې منځ ته راواچوله او وي ويل:
"ګرندي اکا خپله لور په ۱۶ زره افغاني ورکړه، دا ښه ولور دی خو ما چي يې انهار ته کتل په خپله دی په دې لا قانع نه و او چاته يې ويلي وو چي ده غوښتل خپله لور په شل زره افغاني يو غټ سوايي خواره ته ورکړي او په هغو خپلي ګرو کړي مځکي خلاصي کړي، نن سهار يې دسمال ورکړ خو د نجلی مور داسي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرله اېشېده لکه باندي کتهو. او اوښکي يې د سېلاو غوندي بهېدلې، په ژړا مې دومره ورځنې واورېدل چې لور يې پر بن ورکړې ده".

د دې وروسته کوم وخت چې ملا صاحب ولاړ، خان په لالو پسې ناظر واستاوه.

لالو په ښه وچ کلک معلومېږي، د ده د مخ او تټر د لوړي برخي څرمن لمرو داسي ورېتلې ده چې ته به وايې چا اور پر بل کړې دی، دی د شاوخوا په ټولو بزګرانو کي په خورا غښتلوالي او ښه کار کولو مشهور دی. کوم وخت چې د چا د لو اشر وي نو يواځي دومره لو کوي لکه پنځه عادي کسان چې يې کوي، خو ډوډۍ هم دغومره ډېره خوري، مګر سره د دغه دومره کار کولو او غښتلوالي تل وايي چې زه په خپل عمر په وچه ډوډۍ په نس موړ سوی نه يم نګولي خو هلته واچوه.

کوم وخت چې په وره راننووت وروسته له سلام او راشي درشي څخه يو کونج ته پر دوو تلو کښېناست او دواړه سترګي يې د خان په تندي کي ښخي نيولي وې او دې ته منتظر و چې اوس به څه ورته وايي.

خان چې د خپل لاس تسپې و شرنګولې او غاړې يې تازه کړې وې ويل:

"لالو اکا! ته به هم وارخطا سوی يې چې زه دې څه کوم، مطلب دا دی چې تا ته د سپين د ميرې د پلارګنی له کاله څخه چا زما په خصوص کي څه درته ويلي وو، زه دلته غواړم چې په هغو خبرو ښه و پوهېږم او که دي په ياد وي نو د دوی ټولي خبري بند په بند راته وکړه، کوم ټکی در څخه خطا نه سي".

په دغه وخت کي لالو تر خپلو دواړو ځنګنو خپل دواړه لاسونه راتاو کړي وو، او خپله زامه يې د ځنګانه په سترګه ايښې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او کړوپ غوندي معلومېده. ده خپله زامه او سر لوړ کړ او په یو ډاډه بږغ یې وویل:

"داسي خبري یې کولې چي نږدې ما ورسره وهلي وو. هر څه چي مي ورته وویل چي خپله خوله د خان کړي خو غوږ ته یې نه تله نو ماهم ورته زغملای نه سوای او څو سوکه مي تود کړ، په خبرو پسې به یې خان صاحب نه ګرځې. ښکه داسي خبري یې نه دي کړي چي په ویلو وارزي، زما په دې خوا ورته شنه سوه چي ده ښکنځل کول که نه نو هغه نوري خبري خو هماغه خبري وې چي تقریباً هر څوک یې کوي".

خان لږ څه پرله واوښت او په وچ غوندي بږغ یې ورته وویل:

"بې له ښکنځلو څخه یې نور څه ویل؟ یعني خبري یې کوم غوږ درلودل او که هر څه چي په خوله ورتلل هغه یې راغورځول؟".

لالو خپل خنګنونه سره وغوړول او په چارزانه کښېناست او وې ویل:

"که یې ښکنځل یوې خواته کښېږدو نو یې ویل چي (خان او ملا لکه لېوان داسي دي چي په رمه کي لوېدلي وي، دغسي زموږ په کونډو او یتیمانو کي لوېدلي دي او غواړي چي د دوی دنیا تر ګونډو لاندي کړي).

کونډي یتیمان لا څه کوې چي موږ اوپره تول د دوی له لاسه در په دره یو، د دوی ګزران زموږ په وینو او غوښو دی، اوس چي موږ اوپره خلګ یې پر وچ هډوکي و درولو او څه نه راباندي جوړېږي، نو یې پر چاغو کورنیو چي هغه هم د خلګو په غوښو ماړه سوي دي راواچوله، اوس غواړي چي دوی هم پر وچ هډوکي ودروي، دوی باید پوه سي چي موږ به د دوی په مخ کي کلک

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږو او اجازه به ور نه کړو چې زموږ د خورلني او د هغې د کوچنیانو غوښې وخوري".

د خان طبیعت په هره هغه خبره چې لالو به کوله اووښت. په پای کې یې وویل:

"زه له دغه سپین ستر ګي ...سره کار لرم، ته دغه خبرې چاته مه کوه چې بیا نور اوپره راخبرېږي او تل به په خوله پوري رامښتي وي او هم به د خلګو په نظر سپک ورسو".

د ماښام پر ډوډۍ چې د ملاصاحب کره یې کړې وه سپین خان ته وویل:

"پخوا مې هم تاسو ته ویلي وو، چې زما ځیني پوروړي حق راکولو ته غاړه نه ږدي، ځانونه په یوه خوا او بله خوا کوي، مثلاً د (تور) او (سکاڼ) په خصوص کې مې یوه پلا تاسي ته تر غوږو درتېره کړې وه هغوی تر اوسه پوري زما غوښتنو ته غوږ نه دی نیولی او ځان یوې او بلې خواته کوي، ستاسي هم لکه چې هېر سوي وي چې احوال ورکړئ چې زما سره سم پر لاره ولاړ سي، خو داهم درته وایم چې نور ډېر کسان چې خورا سور سترګي بلل کېدل او حق یې تر ځان نه راتېر اوه ستاسي له مرستي اوس لاري ته راشپوه سوي دي. څو کسو خو لا په خپله احوال راستولی و چې باید ناظر ورواستوم چې د اجارې غنم راوړي.

که دي یوه بله پلا تور او سکاڼ ته پېش رو ورکړ او تندی دي ورته تریو کړ، زړه مې راته وایي چې سمدلاسه به خپل غنم تر خان راتېر کړي او بیا به ګوندي پر لاره کاږه واږه نه راسره ځي".

ملاصاحب پر را درسته کړه:

"خدای مو دي بې له خپله خانه نه کوي، دی خو دغو خلګو ته داسې دی لکه چې پر کتو برغولي پروت وي، یعني هر څوک یې پر خپله لاره باندي سم کړي دي او ساه نه سي کښلای، په ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د بیابان لیوان گرځېدلي دي او هم د کور و کلي غل وغدي او ناروا او تېري کوونکي. په تېره بیا د خان صاحب زړه خو ستاسي سره چوي، ستا دنیا داسي ګڼي لکه خپله. تل په دې فکر کي دی چي هغه څه ډول له ناروا او خدای ناترسو څخه وساتي چي د بل حق داسي بولي لک پچه.

ګومان کوم چي د ده به هېر سوي وي چي هغو دوو خدای وهلو ته وواېي چي خپله راشه تر خان در تېره کړي".

دا وروستي جمله چي یې تماموله نو یې سترګي او هم خپل سر چي د سپیني پګړۍ لویه کوټه پر پرته وه د خان خواته واړاوه او دا هیله یې درلوده چي خان هم د ده خبره غبرګه کړي او په دې توګه خپله خواخوږي سپین ته نوره هم ثابته کړي. خان غړومب وهل او وې ویل:

سپینه! ته خو لا اوس هم هلک سړی یې، دا خو د دنیا کارونه دي ماتي ګوډي په کي ډېري پېښېږي، لږ څه دي زړه پراخ کړه هر څه به اسانه سي، ته ومنه چي زه تل ستاسي د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر کوم که مي هېر سوي وي چي (سکاڼ) او (تور) ته وواېم نو دي علت هم دا دی چي زه ستاسي د نورو ماتو ګوډو په سمولو لګیا وم. مثلاً تا تل راته ویلي دي او اوس هم وایې چي په کور کي په عذاب یې او هم د زړه له کومي د خپلي ګټي هري خواته لاسونه اوږدولای نه سې، ځکه هر څه چي ګټې د دغه نورو یتیمانو هم در ګډ بلل کېږي. له دې جهته غواړې چي ژر خان یوې خواته کړې او په پوره زړه او ویسا خاطر د خپلي دنیا په ډېرولو بوخت سې، نو ته وپوهېږه او په خپله ملا صاحب ته چي زموږ د لمانځه امام هم بلل کېږي معلومه ده چي ما په دغه لاره کي له هیڅ ډول کوښښ څخه ځان نه دی سپمولی، تاته...".

ملا صاحب یې خبره غوڅه کړه او ورته ویې وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ستا خبره دي په ګل بدله سي خان صاحب! اصلي خبره خو دا ده چي موږ ټول په تا ډاډه يو. ته مشر يې او د ټول کلي واک لرې. ته به ځکه زموږ د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر وهې، ځکه چي دغه نور خو ټول اميان او اوپره خلک دي، کوم شی هم نه لري چي له هغه سره مينه ولري يعني تش لاسونه ګرځي که ستاسي بزرګي نه وای او ستاسي سيوری نه وای نو به هيڅ نه وای نو پوهېږه چي ټول به خواستغي وای.

دلته مي مطلب دا دی چي سپين بايد و پوهېږي چي خان صاحب يو په شريعت برابر سړی دی، پنځه وخته لمانځه ته راځي او وظيفه هم کوي، تل د ده ښېګڼه غواړي پشلايي څو ځلي ماته ويلي دي چي څه ډول چل وسي چي سپين ته خپل د زړه مطلب تر لاسه سي".

ملاصاحب بيا لړ څه پر يوه خوا او بله خوا سو او په داسي حال کي چي نسوار يې پر ورغوي ټک واچول او خپلي يوې لور ته يې وويل چي د ډوډۍ احوال راوړي چي که تياره وي نو ښه به وي وويل:

"زمانه اوس اخره او خرابه ده. خدای مو دي ايمان ته خير کړي هيڅوک د چا حق ته غاړه نه ږدي او ټول يو د بله سره خوري. ما په خپله څو وخته پخوا د (شينګول) زوی ته يو دېرش منه غنم په سلم ورکړي وو، هغه ورځ مي دا خبره نری تر غوږ ورتېره کړه چي خپل حق تر خان راتېر کړي خو سترګي يې هيښي ونيولې. ناري او بغاري يې وهلې چي د ده خپل تېر خواستغي کېږي، په دې مي هم و وېراوه چي خان صاحب ته به ووايم، خو بيا هم له خپله خره راکوز نه سو، کوم وخت چي مي لږ څه په کلکه ورته وويل نو خورا پر له وابښېده او راته يې وويل چي "موږ علما او دغه خانان چي يو د دين ستن او بل د دنيا ستن

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلل کېږو د خلکو ويني او غوښې خورو او داسې لېوان يو چې د انسان په بڼه کې راوتلي يو او د ژوري غوندې د خلکو په ښارک مو خوله ايښې ده او ويني يې څېښو".

که څه هم د دغه هلک د دغه ډول سپين سترگی هيداد د (پتو) اکازوی پر هماغه څای ورکې او راغورځار يې کړ او څوښې گونډې يې په نس کې ورکړې خو سره له هغه هم بايد موږ او تاسې د خلکو په سپين سترگي پوه سو او يو څه سوهان ورسره وکړو. که يې تر خوږ گوته ونيسو او هېغ نېغ په لاره کې ورته ودرېږو البته د دوی چيغې به نوري هم تر آسمانه پوري ورسېږي. او دا نور بزگران او اوپره خلگ به راخبر کړي".

ملاصاحب لا خپله خبره سرته نه رسولې نه وه چې لور يې گډوه او چلمچې راننه ايستل او يوې خواته يې کښېښودل، خان صاحب د خپلو دواړو لاسو گوتي تر له جار کړې او سيخې يې وغځولې او په داسې حال کې چې ارمېږي يې کښل وويل:

"توبه خدايه توبه! ملاصاحب زه هم په دې شپو ورځو کې دغه ډول خبري ډېري اورم په تېره بيا هغه کسان چې په دې وختو کې يې لږ څه تور او سپين زده کړي دي، دوی موږ د دې ملک رښتيني دښمنان گڼي او په دې نظريه دي چې دا ټولي لوړي، بربند تياوي، ناروغی موږ و تاسو راوستې دي. که موږ له منځه ووتلو نو گواکي دا ټول شيان به ورک سي او د دوی د ټولني رښتينې نېکمرغي به شروع سي.

تېره ورځ زموږ زاړه بزگر (ادرو) زما له مشر زوی سره خوړلي وو علت يې دا و چې ده غوښتل سږ کال د يوې رشې پروړه نيمايي ده ته ورکړو څکه چې دهه زموږ د کوز پالېز يوې وړيا راوهلې وه، خو زما زوی هلک سړی دی ورسره کلک سوی و. نو دغه (ادرو) چې موږ وايو له ډېري ناپوهی ډوډی غوږ ته وړي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسي خبري سړې وي، چي د سړي ويښتان ورته جګ ودرېږي.
زما زوی ته يې ويلي وو چي: "دا زموږ د بزګرانو زيار او زحمت
دی چي تاسي لا څه چي ټول جهان يې ودان کړی دی. که زموږ
لاس او پښې ونه خوزېږي ټول به خواستغي ياست تاسي زموږ د
زيار ثمره تښتوئ. خدای مو ورک کړه، کله به هغه ورځ راسي
چي تاسي د سرطان مرض زموږ له وجود څخه ورک شئ او موږ به
په خپلواکه توګه د خپل ځان لپاره کښت وکر وکړو".
(زما زوی هم دی ښه تکولی و خو خبري يې خورا ستغي او
سړی له چتې باسي. او هغه ستا خبره که ورسره وخېږل سي نو
نوري بدي بلاوي راوېښوي)".
ملا صاحب پر ډوډۍ باندي درې پلا بسم الله وويل او بيا يې
په لږ څه لوړ ږغ د (من اوله ومن اخره) جمله وويله.
د ډوډۍ له له خوړلو څخه وروسته ملا صاحب په اصل تکي
اندي راولګېده او وې وويل:
"پرون مي ستا اکا ميرامد وليد هغه ته مي وويل چي د
يتيمانو دنيا لکه ورېږي (کيکي) سره غورځي. څوک نه شته چي
سره ټوله يې کړي او يو څه زېرمه يې وکړي، بايد يو ډېر بادرده
سړی چي هم دعقل خاوند او هم د سوټي زور ولري، او تر محکمو
ښه ځغاستلی سي. د وصي په توګه ودرول سي او په دغه ډول د
ملکانو نجونو او کونډو دنيا خوندي کړای سي.
هغه راته وويل چي دی په خپله د هيڅ ښې نه دی تر ماجته
پوري په خورا زحمت راځي نو د دوی پر دنيا به څه پلو واچولای
سي.
خو ما ورته غبرګه کړه چي شريعت ستا د وصي کېدو جواز
تر هر چا ډېر درکوي. نو که يې ته نه کوې او سپين هم خپل وېش
غواړي او دا د نورو زېرمه په ځان نه مني نو په مصلحت سره بل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک ژر وډروي چي دغه اوسني لانديو باندي ماتي ګوډي په بيره سمون ومومي".

هغه وروسته له يو څه فکر کولو دا خبره ياده کړه چي دی له ډېر عمر څخه په دې نيت کي دی چي خان صاحب ته ورسي او دا پېتې د هغه په غاړه واچوي.

خان صاحب بيا سره وغوړېده او تندی يې خورا ورين سو، لوړی تر هغه چي دی څه ووايي سپين وويل:

"په دغو خبرو اترو کي ډېر وخت تېر سو. او دا موضوع زما مير و هم څېړلې ده، هره يوه غواړي چي خپله پلار ګنی وصي کړي او په دې توګه د دوی په خولو کي يو څه ورواچوي".

ملاصاحب ما پخواهم درته ويلي وو چي ماته کښته باغ او د کڅ مځکي راکړي او خپل وېش په لاس راکړي. وروسته له هغه هر څه چي کوي ودې کړي او ما پرېږدي چي خپله غريبي وکړم او سبا راسره د چا جنجال نه وي. خو څرنګه چي پخوا مو هم ويلي وو دا يوه ميره به له ماسره وي دا ځکه چي ډېره سرګرداني نه لري".

خان غوښتل چي څه ووايي خو ملاصاحب يې خبره نابېره او بې ارادې پرې کړه او د خپل دغه کار عذر يې ور څخه وغوښت چي خان د (پروانه لري) په جمله خواب ور کړ، نو بيا ملاصاحب په يو بريالي غوندي بڼه داسي حال کي چي سترګي يې د خان په تندي کي ښخي کړې وې وويل:

"زما په خيال خو معامله ښخي فيصله غوندي ده، سبا به بيا دلته زه تاسي ته ډوډۍ وکړم. ميرامد او دوه درې نور د کلي سپين ږيري بزګران به هم راوبولم او دا کار به په شريعت برابر فيصله کړو او په دې توګه به تر دې خبري سوک وباسو".

خان له لږ ځنډ څخه وروسته وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"زه خو په خپله هیڅ په کي نه وایم که سپین کومه خبر :
کول په کي غواړي اوس دي لا ووایي چي که غواړي نور څوک هم
په دې معامله او فیصله کي کښېني نو د هغه او یا د هغوی نوم دي
واخلي".

سپین سره وخوځېده او د خان خبري يې ځکه ښې نه
واورېدلې چي د ده فکر بلي خواته تللی و، یعني د کڅ په مخکو
کي يې خیالي باغونه کرل. نو يې له خان څخه په ډېر ادب پوښتنه
وکړه چي هغه خپله خبره بیا ورته وکړي هغه هم لږ څه نور
تفصیل ورته وویل.

-سپین یه -یه! هیڅوک نه رابولو. زما زړه و چي
صاحبزاده صاحب هم په دغه جرګه کي کښېني چي کار ښه پوخ
غوندي سي. خو هغه راته وویل چي تاسي ته يې کامله لارښودنه
کړې ده او د ده راتګ ته کوم خاص ضرورت نه سته همدغه ښه
دی چي له سبا ته دغه کار همدلته د دغه عالم په کور کي فیصله
سي. چي کوندي دغه فیصله نېکمرغه سي، او د ټولو په کټه وي".
ملا صاحب:

"زما فکر خو لا دا و چي که د شریعت له اړخ څخه ورته
ضرورت نه لیدل کېدای ما به مشوره ورکړې وای چي دغه دوه
سپین ږیري بزګران لا هم مه رابولئ. دا ځکه چي زمانه له فساد
څخه ډکه ده، جوړ او روغ کارونه سره ورانوي. خو ځکه چي
شاهدانو ته ضرورت دی نو دغه کار بد نه دی".

خان خپله یوه پښه پر بله واړوله او وې ویل:

"د شریعت کارونه خو دومره اسانه نه دي تر هغه چي ښه
سم شاهدان نه وي او نور ترتیبات يې برابر نه وي کله دغسي
کارونه فیصله کېدای سي. خو دا باید وویل سي چي دغه دواړه
سپین ږیري او هم میرامد عاجز خلک دي زموږ او ستاسي له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري څخه نه تېرېږي. راغلو دې ته چې وروسته بيا شرعي وصايت خطونه واخلو اسانه خبره ده زه به قاضي ته يوه نخښه ورولېږم هغه به دواړه خطونه راواستوي. او په دې ډول به يو غوږ په بل غوږ هم خبر نه سي".

د دې بډاى ټوله شته. مځکې دي او که باغونه نغدې دي او که د کور لوښي او لرګي په يو څو ورځو کې سره ووېشل سول. لومړۍ فيصله سوې وه چې د دوو کونډو او د هغوى د يتيمانو وصايت به خان کوي او يوه کونډه سره له يوه زوى او يوې لور به د سپين سره ژوند کوي. او د هغوى د شتو زېرمه به هم د سپين په غاړه وي. خو کوم وخت چې د عمل ډګر راغى د يوې کونډې او يتيمانو زېرمه ملاصاحب ته ور په غاړه سوه. په وېش کې سپين ته ټول هغه باغونه او مځکې په برخه سوې چې ده غوښتلې او په دغه سبب د ده پښې له خوشحالۍ څخه مځکې ته نه ورځي.

يوه ورځ د چمبر په هغه برخه کې چې سپين په کې اوسي خورا ځوږه او شور ماشور دى. د باندي د انګړ د وره په خوله کې دوه اوښان چوک دي. خان او ملا په بېړه هغې خواته درومي، دوى چې په وره ور ننوتل نو داږغ يې تر غوږ سو:

"نه يې کوم مېړه نه کوم! زور او جبر ولي راباندي کوئ. څه ته مې له دغه خپله وطنه ورکوئ. او له خپلو ماشومانو مې بېلوئ. ره غواړم چې پر خپل دغه يو زوى باندي سر سپين کړم".

د مېلمنو په کوټه کې څلور کسه نور ناست دي. دوو تنو يې نر څه ښوى کالي اغوستي دي او سپيني لنګوټې يې په سر دي. دوو نورو زلميانو رنګه پټکي د مول په ډول تړلي دي او کالي يې ....ن غونډي دي چې يوه توره او بل سره سدرى اغوستې ده او د ...ار توسو قطاروزمې يې تر ملا دي. او هم يې پر غبرګو اوږو باندي ...ه کار توسو څخه ډک قطارونه را اچولي دي دوى دواړه له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو سره په لاس روغبړ وکړ او د خوني په سر کي له دوو سپین پګړو سره کښیناستل او ملا صاحب په خپل څادر کي نغښتي ناست دی. له وضعیت څخه دا ډول معلومېږي چي په اصل کي ټول سره خبر دي. خو خان د خبرو د شروع کېدو لپاره په دوستانه ډول پوښتنه تر ېنه وکړه:

"خدای مو راوله ستړي مه شئ څه وخت را ورسېدلاست خیر خو و څرنګه راغلي یاست؟ مور څه مرسته درسره کولای سو که یه؟"

یوه په سر پوخ سړی چي حوزا غټه لنګوټه یې ول-ول پر سر اچولې وه وویل:

"په دې کي څه شک نه شته چي موږ وتاسي ټول یو پښتانه یو. خو موږ ارت غونډي یو یعني زموږ ځای په (بوري) کي دی موږ ته خو شپې پخواستا او د سپین د خولې څخه چا احوال راووړ چي یوه کونډه ده او غواړي چي هغه زموږ په خوا کي خرڅه کړئ. څرنګه چي موږ ته ویل سوي دي کونډه د سپین میره کېږي نو موږ دا یو له هر څه سره چمتو راغلي یو هیله لرو چي ډېر ونه ځنډول سو، او زموږ کار ژر خلاص سي نبه به وي، ځکه چي وخت د غریبي او خواري دی هر یو خورا ډېر کارونه لري چي باید وې کړي، هغه بل ملګري یې پر رادرسته کړه:

"موږ غواړو چي په دې ټکي پوه سو چي دغه کونده په غانې څو ده څو پلا لنګه ده؟ او هم به بده نه وي چي د هغه پیټي انداز راته وواياست چي تاسي یې غواړئ پر موږ یې له دې در ک کښېږدئ، موږ هم غریب خلګ یو که مو له وسه پوره نه ود چي دغه پیټي واخلو نو څرګنده ده یې له دې چي ځان او یا تاسې سرګردانه کړو له دې خبري څخه به مخ واړوو او خپله لاره به وهو."

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان:

"خورا تلوار مو دی، خبر دی! دا هم ستاسي خپل کور ا خای دی، ليري والي خو موږ پښتانه سره بېلولای نه سي، پښتون که د نړی په هر کوټ کي وي بيا هم د پښتنولي په کلک مزي تړلي دي. تاسو ته به څرګنده وي چي د سپين بل داسي څوک خپل نه سته چي هغه ته دا کونډه ورکړي نو ځکه موږ په مني چي پونده دوري در تلل احوال درولېږه چي که د چا کونډه په کار وي رادي سي. بنه سو اوس به په خپله سپين درسره رغيږي".

سپين ملاصاحب ته مخ ورواړاوه:

"ته او خان صاحب زما له خوا درېمان ياست، هر څه چي تاسي سره غوټه کړه هغه زما خوښه ده".

په دغه وخت کي يو له بوري والو څخه رغ کړ:

"دا لا اوس درته وايو چي زموږ يواځي کونډه په کار ده له چيچيانو سره يې زموږ کار نه شته، يعني وروسته بيا دا خبري نه منو چي دا کوچني پر تې دي او بايد تر هغه وخته پوري له مور سره وي څو چي دغويو له پښو وخي، موږ نه پر دي يتيمان ساتلای سو او نه يې پر خان چغولای سو".

د سپين مخ لږ څه سور غوندي سو او وې ويل:

"يه کاکاجانه! خپل يتيمان د بل چا پر اوږو نه باروو، له دې اړخه بېخي بې غمه اوسه، خو دومره راته ووايه چي کونډه چاته کوئ؟ ميړه يې کوم يو دی؟".

يوه ورته وويل چي:

"ميړه به يې پيدا سي تر هر څه لومړی بايد د هغې ولور فيصله سي".

خان:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تاسي ته خو څرګنده ده چي پېغلي په ۲۰-۲۵ زره افغاني دي نو پر کونډه که سپين له تاسي څخه لس زره واخلي نو تاسي بايد خوشحاله اوسئ".

بوري وال:

په ۲۰-۲۵ زره خو هغه پېغلي ورکوي چي د پلرو جوغي يې تر آسمانه ختلې وي، دا نوري پېغلي خو په لس پنځلس زره هر چېري پيدا کېږي".

بل ملګري يې خبره غوڅه کړه او وې ويل:

"په ولور ډېر نه درسره اوړو خو... ".

خان:

"يوه خبره به لا اوس فيصله کوو هغه دا ده چي کونډه د سپين په کور کي هيڅ حق نه لري او نه به يې تاسي غواړئ، دي خپل حق خپلو دوو چنګوټيانو ته وربخښلی دی".

ملا:

"پر شريعت يې برابره کړئ بايد يو دوه تنه شاهدان تېر سي. خبره بايد پخه سي".

سپين:

"شاهدان خو اسانه دي يو په خپله خان صاحب او بل به زموږ ناظر راوغواړو".

ملا:

"سمه ده مقصد مي دا دی چي شريعت خوار نه سي".

بوري وال:

"ستاسي لا څه خبرو ته پام وي د ښځي حقونه هيڅ وخت موږ نه غوښتي دي او نه يې غواړو. په موږ کي دغه دول رواجونه له سره نه شته. له دې پلوه بېخي ډاډه اوسئ يوه پلا چي زموږ و

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي خبره جوته سوه نو وپوهیږئ چي بیا به کلونه وروسته سره وینو، یا شاید چي بیا په قیامت سره ګورو".

خان:

"زه غواړم چي یوه منصفي وکړم خو په دې شرط چي تاسي ټول یې ومنئ".

ډېر ږغونه راپورته سول چي ویل یې:

"موږ یې منو ووایاست".

خان:

"لاس پورته کړئ او دعا وکړئ زموږ بوریوال ورونه دي اته زره افغاني تر ځان ورتېري کړي".

ټولو وویل:

"امین. خدای دې نېکمرغه کړي".

ملا:

"مېږه یې معلوم کړئ چي نکاح شرعي سي".

یو سپین ږیري چي سپینه لنګوټه یې تړلې وه خپل ټټر ته ګوته ونیوله او وې ویل چي:

"مېږه یې دغه زه یم".

تر اوسه پوري په خبرو کي داسي بربنډله چي دی د بل لپاره روبیاري کوي، خو د ده (دغه زه یم) پر چا عجبه او نا انډوله نه ولګېده، صرف سپین خان او بیا د ملا صاحب مخ ته وکتل چي ګواکي پر دوی دغه ټکي څه اثر وکړ. د دوی د خبرو په ترڅ کي کله - کله باد له نورو خونو څخه د ښځو د ژړا او خوږ ازانګه راوړي. چي د دوی غوږو ته خورا ضعیفه ورسېدې. کوم وخت چي سپین پوه سو چي خان او ملا تندی تریو نه کړ نو سره وغوړېده او وې ویل چي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه دي خوښه مې ده زه مامې ته پر جوړ وو. پیسې له ملا راخلاصې کړه او خپله ښځه مو ولي".

خان:

"ملاصاحب! لاس پورته کړه او یوه ښه دعا وکړه چې دغه وصلت نیکمرغه وي..."

د خان خبره د زوم له خوا دا ډول غوڅه سوه:

"موږ او رېدلي دي چې د دې ښځي پلار ګنی خورا غښتلي او زورور خلګ دي. که څه هم نېستمن دي خو وایې چې تکړه دي. نو تاسي له هغوی سره هم کومه مشوره کړې ده او که یې لازمه نه ګڼئ؟"

خان:

"د پلار ګنی یې په دې خبرو څه؟ خپله کونډه مو ده هر څه چې په کوو په کولای یې سو. پلار ګنی خو یې یو پلا ولور واخیست نو بیا به په چپه لار کې راتـه ولاړ وي. خو که چېري ودرېږي هم ورسره ولاړ یم دا غمونه او چمونه په موږ راپرېږدئ. ستا د دعا له برکته دغسې شیان مې نسوار نه دي. چې ژوندي یې ښخ کړم والله که څوک مخ راواړوي. او که یې په کلو - کلو بندي کړم نو هم مې دلاسه کېږي. خو زما په فکر دوی به هیڅ ونه وایي ډاډه اوسئ ضامن مو زه یم".

سپین له مجلس څخه ولاړ سو خو زوم ورته وویل چې کښېنه دا خپل پور دي درخوندي کړه بیا نو هر چېري چې ځې سه".

زوم سمدلاسه جېب ته لاس کړ او یو سپین زړوکی یې له جېبه چې سپین والی یې د ډېرو خیرو له لاسه ورک سوی راوکیښ. په دې کې د پنځوسو افغانیو څو لوټونه وو، چې هغه په زړوکو کې نغښتي سپین ته ونیول.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين وروسته له شمېرلو څخه بيا ولاړ سو او د ښځو د خونو خواته رهي سو. د سپين مور مخ ته وراغله په خورا بيره او وارخطايي يې ترېنه پوښتنه وکړه بن يې (چي همدغه اوس يې خرڅه کړه) هم تر شا ورته ولاړه ده او لوی -لوی سوتونه کوي سترګي يې له ډېري ژړا داسي ښکارېږي ته به وايې چي سره مرچ يې په کي اچولي دي. د دې لور او کوچنی زوی هم دومره کرېږي وهي چي ته به وا په آسمانو کي به يې اوري. د دوی کرېږي هغه وخت لا پسي لوېږي چي د دوی د مور سوتونه نور هم پسي لوېږي.

سپين مور ته وويل:

"فيصله وسوه په خير ...".

ده چي دا تکی پای ته رساوه نو مېرې يې تر ګرېوان ونيو او نور يې تر هغه چي څه ووايي ژر يې زړه ډوب سو او سمدلاسه په محکمه پر مخ ولوېده. دواړه کوچنيان يې هم پر وغوړېدل او داسي شور ماشور يې جوړ کړ چي د فولادو زړه يې لا ويلا وه.

سپين بې له دې چي وارخطا سي او حيران سي خپله خبره يې پسي اوږده کړه:

"له دې بلا مي هم خلاصه کړې مور! که خدای کول د دوی برخه هم زموږ په برخه ده سبا وختي به يې په اوښ در څخه سپره کړي. بيا په زربې (پسخانه) ورننووت او يو صندوق ته پر دوو تلو کښېناست او د پرتوګانو له سره نه يې کلي وروغځوله او قلف يې خلاص کړ. وروسته له هغه چي پنځه زره افغاني يې په صندوق کي کښېښودلي درې زره افغاني يې به هغه ځای خان او ملا ته ورکړي. نو بېرته ژر راووت مور ته يې وويل: "پرېږده! دا د ښځو مکرونه دي زياتي او به مه پر پاشه به ځېله چي سترې سي سمه به

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي، تا نه دي اوربدلي چي وايي له (هري ښخي سره څلوېښت اوښان په مکر بار وي).

مېره مو ور وکړ دا لانه ده خوشحاله. ته ورسه د خپښانو لپاره يو څه برابر کړه د دوړی سربنته وکړه او هم څو داني دسمالونه او دوې لنگۍ او څو سپيني لنگوټې د خان صاحب ملاصاحب او د دې نورو لپاره مونده کړه. چي ژر يې دنده کوتا سي او مخکي ته ولوېږو او د آرامي ساه وکاږو".

ګهيځ په سپېدو داغ يې خپله مېره په زور له خپلو دوو کوچنيانو څخه بيله کړه او (بوريوالو) ته يې په اوښ ورسپره کړه.

د هلک او نجلي دواړو څو ورځي خورا زوروري تبي وسوې چي د دوی دولونه ژړا اړولي وو، خو وروسته له ۱۰-۱۲ ورځو بيرته خپل طبيعي حال ته راوګرځېدل.

د سپين زړه تر پخوا اوس ښه پوره سوی دی، او خان خپل مقصد ته يعني چي د دغه يوه ميريز وروز ميراث هم ور پاته سي. نږدې بولي. دی تر پخوا ډېر فعاليت کوي او هرې خواته خوې لګوي، دی صاحبزاده صاحب ته تر پخوا ډېر ورځي او خپل اخلاص يې نور هم ډېر ورته ښودلی دی.

(مبارک) په دې خورا خوشحاله سو چي له سپين څخه يې داسي واورېدل:

"ستا د دعا له برکته وبښ هم زما په زړه وسو او نور کارونه هم زما د مقصد سره سم روان دي مور، خو ستاسي ښو خلګو د پښتو خاوري يو که ستاسي مرسته او کومک نه وي نو مور خو د بيابان توري خاوري يو او دا اوپره خلک به مو داسي غرچ وهي لکه دلم ګوله".

(مبارک) له دې امله چي خان او ملا ورسره څرنګه دي پوښتنه تر پنه وکړه. او ورته وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د فقیرانو لنګر خو تل تاسي غوندي سخیان او شتمن خلک تود ساتي. په دانورو پوري خو یوه خوله مړی نه شته او خپل ځانونه په خوندي نه دي، که مي رښتیا پوښتي نو ډېر امکان لري چي (جنت) نه به هم تاسي سخیان په بیړه او پټو سترګو روان یاست، دا ځکه چي تاسي د خیر او خیرات څښتنان یاست".

سپین مسکی سو او په خورا خواږه ږغ او روښو سترګو چي د خورا ډېر اخلاص بخرکي تر پنه غور ځېدل ور ته وویل:

"صاحبه! که موږ ستاسي غوندي ښو خلکو او پیرانو په لنګر کي خپل سرونه کښېږدو نو هم لږ ده. دا ځکه چي زموږ ټوله شتمني او نېکمرغي هوسا ژوند لکه چي پخوا مي هم وویل ستاسو د دعا او مرستي نتیجه ده. خدای دي د خان صاحب او ملا صاحب سیوری هم زموږ له سره نه کموي. که دغه علما او با تدبیره خلک نه وای نو هم به مو ژوند تریخ وای دوی دواړه له ما سره نه ناست دي او نه ولاړ. زموږ د کاله د نېکمرغي لپاره هر ډول مرسته کوي، بله خبره خو دا ده چي تاسو هم په خبر یاست چي دوی دواړه وصیان سوي هم دي، ښه دي د ملا صاحب خو اوس ګزاره شکر دي ښه سوې ده په دې وختو کي یې یو دوه شوار وزه مځکه هم رانیولي ده".

صاحبزاده صاحب:

"رښتیا د مځکي خبره دي وکړه، یوه ورځ خان صاحب راته ویلي وو چي تاسي په نوي کارېز کي څه مځکه لرئ. نو ما ویل چي دا زموږ هلکان هم هوسېږي او غواړي چي هلته یو څه نیوکه وکړي، که تاسي ته کوم تکلیف نه وي نو...".

هو-هو صاحبه! زموږ خو هلته ښه ډېر شوار وزونه دي، خان صاحب ماته ویلي هم وو، ښه سوه چي تاسو راپه یاد کړل، که څه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه مخکه زموږ د ټولو ګډه بلله کېږي خو بیا هم وصیانو ته به یې وو ایم چي له منځه یو څه تاسو ته درجلا کړي. صاحبه!.
مخکه او شوار وزونه دي ستاسي بلا واخلي ستاسي ناز خو موږ د سر په سترګو منو هر وخت چي وایې نو قوالي به یې درته راواستوم. خان صاحب ته به ووایم چي د دغه کار سربښته دي په خپله وکړي".
څه موده وروسته په کلي کي دا چوک چوکه سوه چي له څو ورځو را په دې خوا (ګردي) یعني د (سپین) میرېزی ورور ورک دی او هیڅ پته یې نه سته. سپین خورا کښته و پورته وخغاست چي هغه مونده کړي. ډېر خلګ یې پسې واچول چي په یې وباسي خو د ده دغو ټولو څغاستو او لاس و پښو وهلو کومه به زره پوري نتیجه ورنه کړه او ګردي ژوندي زاني ورک سو.
د کلي نورو هلکانو چي دی یې د وروستي پلا لپاره لیدلی و وویل چي هغه موږ ته وویل چي: "اوس به د سپین لالا سره د کوترو د مرغانو د ښکار لپاره ځم چي د زړو کارېزو په سپر غو کي خورا ډېري دي. ګردي د دې د کار او ښکار کولو لپاره خورا ډېر هوس کاوه".
په لنډه موده کي د ګردي د ورکېدو خبره سړه سوه او هیڅا یې بیا نوم وانه خیست چي څه سو.
د ګردي انا ګانو ډېره سعیه وکړه چي مونده یې کړي خو هیڅ په لاس ورنه غلل. دوی سپین په دې تومتي کړ چي هلک یې په لوی لاس چېري په بلا خوړلی دی. او سپین یې په دې تهدید کړ چي ژر به وربانـدي عرض وکړي. خو خان صاحب هغوی راوغوښتل او ورته یې وویل چي د ده د کلي کور کاله په چارو کي لاس و نه وهي. که نه وي بیا به پښېمانه سي که یې عرض

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړنو به خپل هیداد وویني خو . ون له حوا پرله پسي ... ورته راتلل چي ژر به ریپوټ وکړي او حقایق به ډګر ته راوباسي.

د ګړدي د اناګانو په دوري او را دوري منډو وهلو دا خبره بیا شنه سوه او د شاوخوا کلیو خلګو په هغه کي ډول-ډول خبري کولې.

سپین او خان له دغو خبرو څخه په تنګ سول او د هغه د تریو ترلو لپاره یې سره مشوره وکړه، بیا خان صاحب ور وغوښت او هغه ته یې وویل:

"ته یوه ورځ دغه خدای خوار کړی کورته راوبوله او ښه یې خرپامه کړه چي د مار او غالبوزو په غارو لاس او ګوتي نه منډي که نه وي بیا به پښېمانه سي، او د دې په ځای چي لاس ته څه ورسي خپل غوږونه به بایلي، موږ باید غاړي پر خلاصي کړو".

سپین د خان په دې وینا چي د ده طرفداري په کي څرګنده وه خورا خوشحاله سو. او ملاصاحب ته یې ډېر اصرار وکړ چي ژر د دې بلاوو دفع وکړي. ملاصاحب په لږو شپو کي د ګړدي ماماګان راوغوښتل او ورته یې وویل:

"د خوارۍ او نیستي تکلیفونه مو لږ وو چي اوس خلګ هم په آرامه نه پرېږدي؟. خدای مو نور پسي خوار کړه! تاسي او سیالي او تربور ګلوی دا څه حال مو اچولی دی؟ خپلي خولې او خپل لاسونه مو درټول کړئ. له دې ناوړو کارو څخه چي په خلګو پسي مو څراغ اخیستی دی لاس واخلئ، که له خپل خره نه کوزېږئ نو ویوهېږئ چي د خان صاحب طبعه به تر له واوړي. او خوشي به مو زوبل کړي، ما خپلي غاړي دربندي خلاصي کړې که بیا هم زما خبره نه منئ نو مظلمه دي په خپله غاړه".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحبزاده صاحب چي ستا په چار لنډیو خبر سوی دی خوا يې شنه سوې ده هغه هم ماته وويل چي تا ته ووايم له دغسي ناپرېتو څخه لاس واخله او خلګ په بدی کي مه سره اچوئ".

د ګرد دي ماما (سپين ګل) خورا پرله واوښت او ورته يې وويل:

"يوه پلا خو په خپله د سپين پلار له موږ سره خورا لويه پېره وکړه. زموږ دغه خور که يې په نه څه پور کي داسي را څخه وشړله لکه څوک چي ځاروی له چا څخه بيايي. اوس چي بيا کونډه سوه نو د مچلو غزي ډېره مو کړه او هيڅ درک يې نه معلومېږي چي چېري وغورځېدله له وړو څخه مو بيله کړه. دريم ځل مو بيا داسي په سپکه ورته وکتل چي د هغې يواځيني کوچني زوی مو ژوندی زاني ورک کړ. زه ښه پوهېږم او خلګ هم ښه پوهېږي چي ښځه مو ولي د مچلوغزي ډېره کړه او هلک مو ولي تری تم کړ.

دغه دواړه ناوړه کارونه د دې لپاره وسول چي سپين ډېر ميراث ټول کړي. او زما د خور برخه هم په خپله غړچ وهي.

دا مي په ټينګه پتيلي ده چي زه د خپلي خور او خوريې کسات وانه خلم نو په آرامه به کښې نه نم. هغه کسان به چي په دې ناوړه کار کي يې برخه اخيستې ده په اوو محکمو وګرځوم. که چېر ته هغه کومه نتيجه ورنه کړه نو په خپله له دغه وطن څخه بل وطن ته ورکېږم او بيا چي مي په هر چا لاس برسو هغه به ور ووژنم".

ملا صاحب:

"اوس چي ما غاړه دربا ندي خلاصه کړه نو وبال دي په خپله غاړه هر څه چي کوې کوه يې. خو دومره درته وايم چي له خان صاحب سره نه په شريعت کي څه کولای سې او نه په ټوپک کي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم چي په ډانګ پیلي درته ووایم چي خان صاحب پر سپین باندي کلک ولاړ دی، پر هغه باندي مچ نه پرېږدي چي کښېني.

خان چي د سپین ګل له نېت څخه خبر سو نو سمدلاسه یې یو داسي چل جوړ کړ چي پر سپین ګل باندي یې د دې تور و لګاوه چي دی علما ته ښه نېت نه لري، او هم په قوم کي شر اندازي کوي، په لږه موده کي یې دی بندیخانې ته بوت، وروسته له دغه کار څخه سپین په آرامه نفس وکیښ او هیڅوک یې د خپلي ګټې په لاره کي حایل او مانع نه ګاڼه او په خورا پراخ لاس او پوره زړه یې ژوند شروع کړ.

خان صاحب او ملا هم خورا ډېر بډایان سول، او ښې-ښې مځکي چي ډېرو یې په صغیرانو پوري اړه درلوده، د خپلو زامنو په نامه قواله کړې.

کوم وخت چي به سپین ولیدل چي دوی د ده د میریزو ورونو په شتمنۍ کي بډایان سول نو یو بل ته به یې د دوی د بې انصافۍ څخه خوله وهله. د ده په دغو شکایتونو خان ډېر غوږ نه ایست. خو په پای کي د سپین شکایتونه نور هم پسې ډېر سول او خان یې په تنګ غوندي کړ. نو یوه ورځ یې دی ورو غوښت او ورته یې وویل:

"سپینه! ستا خبري ډېري سوې دي، ټول هر کس او ناکس ته وایې چي ما او ملا صاحب ستا په حق کي ظلم کړی دی خو ته باید وپوهېږې چي ستا شتمني تر پخوا خورا ډېره سوې ده. ستا اکثرو ګرویو او اجاره قوالې او اجاره خطونه نه درلودل. ډېرو پوروړو درته پښه ونیوه او پر اصل سر درته پښېمانه سول. خو دا زه او ملا صاحب وو چي دوی ټول مو درته تابع کړل او ستا حق مو تر پښه حصول کړ.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ په موټه او بر کت دی چي هر کال ستا شته تر تېر کال ډېرېږي، که موږ نه يو او لاس در څخه واخلو نو وپوهېږه چي دا اوپره بزګران به دي غوښې اومې اوخوري، سر بېره پر دې په وښ کي لحاظ خورا ډېر وکړه او هم د سپين ګل خور او خوريې دي دواړه په بلا وخوړل او پر ميراث يې تا غېږ راوګرځوله. اوس بيا هم موږ بې انصافه بولې او هر چاته دي خوله وازه کړې وي او زموږ بد ورته وايې. د ګړدي په خور دي هم خورا غټې ولور واخيست، که چيري ستا د مېره پلار لحاظ ونه کړم نو وپوهېږه چي د ګنګا خاوري به دي کړم. پر لاره سم څه چي خداى بر کت در کړي".

يوه ورځ په داسي حال کي چي د خان هيڅ فکر او توقع نه وه ملاصاحب د هغه په انګړ ور ننووت. خان دباندي په انګړ کي ولاړ و او سمدلاسه يې ملاصاحب خپلي خوني ته بوت وروسته له عادي روغبړ څخه ملاصاحب ورته وويل چي:

"زه پوهېږم چي په دغو وختو کي ستا او د سپين سپي ښه نه سره غاپي د ليل يې هم ماته څرګند دی".

سپين يواځي پر تاسي غورځنګ نه کوي ما هم درسره مل بولې خداى دي ده ته انصاف ور کړي، خو چي بيا زه فکر وکړم له خان سره ووايم چي اوس لا هم زلمی دی او د دنيا سړې تودې باندي تېري سوې نه دي، ګوندي سم سي، خداى به هدايت ورته وکړي، د دې لپاره چي ستا او د سپين په منځ کي روابط سم سي ما يو فکر کړی دی که ستا راسره خوښه وي نو زه به د هغه د اجرا لپاره کوښښ وکړم، هغه دا دی چي د سپين يوه کمندره غوندي خور ده هغه به ستا زوی (ژړ) ته وغواړو او هم به ستا لور (وړانګو) په خپله سپين ته ور کړو چي په دې توګه د دواړو کورنيو په منځ کي دوستي او ملګري نوره هم ډېره سي او دغه اوسني تول

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنجالونه او سیالي به ورکي سي، او تر پخوا به لا ډېر ستا او د دوی په مابین کي د تګ راتګ مزي ټینګ سي. زه خو بې له دغو خبرو ستاسو د دواړو دعاګوی یم او د دواړو خیر غواړم. ستاسي بې اتفاقي ما خواروي نو زه څکه سعیه کوم چي ستاسي تر منځ د خیر ((سړي اوبه توی سي))، او موږ ټول په کرار سو".

خان صاحب دغه ډول دوستي نوره هم په خپله ګټه وګڼله نو څکه یې ملا ته وویل:

"زه خو د دغسي دوستي لوری کوم، خو لومړی د دې کار تر کېدلو باید له صاحبزاده صاحب سره هم مشوره وسي، د هغه مبارک زړه خورا راته پوست دی یعني د نوي کارېز په مځکو یې چي موږ او تاسي او سپین ورکړي، زړه خورا خوږ سوی دی، خدای دي موږ او تاسي د ده له شره وژغوري بېخي خوشحاله دی".

ملا صاحب:

"کور دي ودان چي زما خبره دي نرمه ومنله. زه به سپین هم دغه کار ته چمتو کړم او ډېره هیله ده چي هغه هم دغه خبره ومني، په دې دوستی کي زموږ او ستاسي خورا ډېري ګټي دي که څه هم موږ و تاسي د یوې ډلي خلګ بلل کېږو او ګټه مو سره شریکه ده او په دغو موقتي خوابدیو موږ نه سو سره جلا کېدلای خو بیا هم دغه مازي د طبیعت خړوالی به هم له منځه ووځي، او په دې توګه به اوپره خلک او بزګران زموږ او ستاسي له اختلاف او بې اتفاقي څخه ګټه وانه خیستلای سي".

پای

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځينو کلمو او تر کيبونو خواته مو پام اړوو

لغت — مانا

اړار– انهار، څېره بڼه

اوپره– نیستمن، لا جایداده

باوله– باوله، ساده بوده

باولي– اشنا کول روږدول، هغه میدان چي ښکاري مرغانو یا ښکاري سپو ته پکي د ښکار نیولو چل ښودل کېږي

بچه ګرو– خرمنی هغه موسم چي زړه غله خلاصه او نوې نه وي رسېدلې

بدودي– تاوان، نقص، بدي

بړبزی– کلنګک کول، د نروز یا پسه د مستي په وخت کي اواز

بوربدل– اواز کښېناستل، مرۍ کښېناستل، بغېدل

پربېل– وهل، ټکول، توبیخ کول، رټل

پرین– پېروان هغه نرۍ جالي چي په هغه کي بچی د مور په ګېډه کي نغښتي وي او د بچي له پیدا کېدو سره د مور له ګېډي نه بهر ته راوزي

پشلا– پسي شا، په غیاب کي

پنډکی– پټۍ، دسماله، جبیره

پوره (زړه)– ارام، مطمئن، خاطر جمع، سود، تسلي، جمیعت، تسکین

په سر و تل– په جنګ اخته کېدل، په کش و ګیر اخته کېدل

پلیته– باتي، پلته

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیتلي چاینکه- حلبي چاینکه
تروښل- تښتول، تروړل، توړل
ترې تېرل- چاره کول، تدبیر کول، چاره
چمبر- قلعه
چیته- فیصله روغه
ځنګوانښ- متکاء، تکیه، بالښت
ډرې- خندا، نامناسبه ټوقي، مسخره کول
زړه پر پښتې کول- رامول، ډاډه کول
زېرمه- غمخواري، پاملرنه
سوايي خور- سود خور
سوتونه- فریادونه
سور- د چایو د ښبلو غږ
سوک وهل- پرېینګ وهل
سوکه- ورو کرار ارام
سوهان- مراعات
سېک- قوت توان
شخول- شور ماشور، هیاهو، ځوږ
شناوې- توره شنه ږیره، مې وریجي ږیره
شو په شو- خوره وره، تیت و پرک شیند پر شیند
ښیلې- بدعمله، عاق شوی
غاړه باسل- قرض ادا کول، پور ور کول
غرېب یا غریو- د ناکامې ژړا، افسوس او ژړا په پته پته د زړه ډکېدل
کالخواې - واکمن، خېر خوا، ولي او سرپرست

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین	ناول
کبړي –	د يوې لوبې نوم دی
کړوپش –	کټه پيش، ترينګی
کوتی –	سر، ککری
کوندري –	د سترخوان
ګدلي – شوي خرقه	پينه شوې جامه، زوړ لباس، زړه او څيري
ګډوه –	ميسي لوښی، کوزه، لوټکه
ګزياري –	ګونډي، د غنمو ميده شوي وړی
ګوړانه –	جيب بغل جيب، ګوډي، انباچه، څولی
لاس سرۀ –	حق الزحمه، شکرانه، د مرستې بدل له بيابانه ساتل، له بهره ساتل، له بهرني دښمنه ساتل،
ماره –	مساله، موضوع، غنيمت، ښکار، لوټ، تاراج
ماغوت –	ورين ټوکر، بخمل ته ورته يو ډول ټيکه
مظلمه –	ګناه، داد خواهي
ملونه –	واګې
موټ نښه کول –	ډېره استفاده، ګټه کول
موټ کول –	خپل مطلب تر لاسه کول لاس ښکل کول
مول – پټول	نمبوزک، تربوزک، د پګړۍ په شمله خوله
نهام –	پټ له نظره غايب
وکر –	بڼه، څېره قيافه، رنګ وضعه
ويړه –	هواره، خوره، ارته پراخه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستو ادبي غورځنګ، کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library